

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ВІЙСЬКОВИЙ ІНСТИТУТ**

ЧІМИШЕНКО С.М.

**ДОДАТКОВІ ВИДИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ**

Навчальний посібник

КИЇВ – 2013

УДК 336.14:336.55.02(477)

ББК 65.245:68я73

Ч62

Автор: доцент кафедри фінансів Збройних Сил Військового інституту Київського Національного університету імені Тараса Шевченка **к.е.н. Чімишенко С.М.**

Рецензенти:

Професор кафедри банківської справи економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка **доктор економічних наук, професор Васильченко З.М.**

Завідувач кафедри економіки та фінансового забезпечення Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка **кандидат економічних наук, доцент Медведєв Ю.Б.**

Додаткові види грошового забезпечення військовослужбовців. Навчальний посібник. Видання друге. – К.: ФОП Бреза А.Є. – 2013. – 111 с.

Навчальний посібник розроблений на допомогу при вивченні додаткових видів грошового забезпечення військовослужбовців. У посібнику приводяться теоретичні положення з правил виплати додаткових видів грошового забезпечення, які потім розглядаються на конкретних прикладах, даються рішення цих прикладів та коментарі щодо порядку застосування тих чи інших положень. Застосування комплексного підходу до викладення матеріалу полегшує засвоєння правил виплати додаткових видів грошового забезпечення.

Посібник розроблено станом на 1 квітня 2013 року. При змінах чинного законодавства щодо розмірів та порядку нарахування додаткових видів грошового забезпечення до посібника необхідно вносити відповідні зміни.

ЗМІСТ

Вступ	4
<u>РОЗДІЛ 1: ЩОМІСЯЧНІ ДОДАТКОВІ ВИДИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.</u>	
Надбавка за вислугу років.....	5
Надбавка за особливі умови служби, пов'язані з підвищеним ризиком для життя	17
Надбавка за класну кваліфікацію	30
Надбавка за виконання особливо важливих завдань.....	47
Надбавка за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці	53
Надбавка за роботу з особовим складом	60
Преміювання військовослужбовців Збройних Сил України.....	62
Щомісячна додаткова грошова винагорода.....	67
<u>Інші щомісячні додаткові види грошового забезпечення</u>	
1. Доплати до посадових окладів особам офіцерського складу за вчене звання та науковий ступінь	73
2. Надбавка за знання і використання іноземної мови	75
3. Підвищення посадових окладів військовослужбовцям, які проходять службу у військових частинах, розташованих у населених пунктах, яким надано статус гірських та на острові Зміїний.	77
4. Надбавка за безперервний стаж на шифрувальній роботі.....	78
5. Надбавка за охорону таємниць у пресі.....	80
Питання для самоконтролю та задачі для самостійного вирішення до розділу 1 ...	82
<u>РОЗДІЛ 2: ОДНОРАЗОВІ ДОДАТКОВІ ВИДИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.</u>	
Грошова допомога для оздоровлення.....	84
Щорічна матеріальна допомога	87
Винагорода за тривалість безперервної військової служби.....	89
Одноразова допомога на початкове обзаведення	93
Питання для самоконтролю та задачі для самостійного вирішення до розділу 2...	97
<u>РОЗДІЛ 3. ІНШІ ДОДАТКОВІ ВИДИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.</u>	
• Грошова винагорода за бойове чергування	99
• Грошова винагорода за стрибки з парашутом.....	100
• Грошова винагорода за виконання робіт під водою.....	103
Питання для самоконтролю та задачі для самостійного вирішення до розділу 3 ...	107
Висновок	109

ВСТУП

Додаткові види складають значну й невід'ємну частину грошового забезпечення. Разом з основними видами вони є складовою всього грошового забезпечення. Базою для нарахування додаткових видів грошового забезпечення є оклади грошового утримання.

Додаткові види грошового забезпечення поділяються на надбавки, доплати, підвищення, винагороди, допомоги та премію.

Усі додаткові види грошового забезпечення класифікуються:

1. За видами:

- Щомісячні;
- Одноразові.

Ці два види відрізняються тим, що право на щомісячні додаткові види грошового забезпечення виникає за певний період (наприклад, із дня підписання наказу по день звільнення від посади), а на одноразові – на певну дату (на день підписання наказу).

2. За функціями:

- що стимулюють тривалість військової служби (процентна надбавка за вислугу років, винагорода за тривалу безперервну військову службу та ін.);
- що стимулюють підвищення кваліфікації (надбавка (підвищення посадового окладу) за класну кваліфікацію, надбавка за науковий ступінь і вчене звання, надбавка за знання і використання іноземної мови та ін.);
- за особливі умови служби (надбавка за особливі умови служби, надбавка за роботу, що передбачає доступ до державної таємниці, надбавка за роботу з особовим складом, морське грошове забезпечення та ін.);
- які носять характер компенсацій і гарантій (одноразова допомога на початкове облаштування, грошова допомога на оздоровлення, матеріальна допомога та ін.);
- які виплачуються за виконання додаткових обов'язків (винагорода за водолазні роботи, винагорода за стрибки з парашутом, винагорода за бойове чергування та ін.).

Усі вони диференціюють грошове забезпечення військовослужбовців залежно від умов служби, обсягу та складності роботи, майстерності, досягнутих результатів у роботі тощо.

У посібнику розглядаються окремо щомісячні та одноразові додаткові види грошового забезпечення. Посадові оклади, що приведені в посібнику, є умовними й застосовуються виключно з навчальною метою.

З метою уніфікації матеріалу посібника посадові оклади осіб офіцерського складу наведені у вигляді коефіцієнта (К), який застосовується до мінімального окладу за первинною офіцерською посадою «Командир взводу», що прийнятий за 750 грн., із заокругленням до найближчих 10 грн.

Розділ 1. Щомісячні додаткові види грошового забезпечення

Надбавка за вислугу років

Надбавка за вислугу років (далі – НВР) є найбільш поширеною з додаткових видів грошового забезпечення. Вона виплачується всім військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової служби), та право на неї зберігається весь час, коли військовослужбовці мають право на оклади грошового утримання. Право на НВР виникає у військовослужбовців, вислуга років яких складає 1 рік і більше. Її розмір підвищується разом зі збільшенням вислуги років військовослужбовців.

Таким чином, надбавка за вислугу років виконує функцію виплати, що стимулює військовослужбовців до продовження військової служби.

Виплата надбавки за вислугу років передбачена **постановою Кабінету Міністрів України № 1294 від 07.11.2007 р.**, якою встановлені розміри та зазначено, що вона виплачується всім військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової служби).

Конкретний розмір надбавки у відсотках (мінімум – 5%, максимум – 40%) залежить від вислуги років конкретного військовослужбовця (мінімум – за 1 рік, максимум – за 25 років і більше). Базою для нарахування НВР виступають оклади грошового утримання, тобто оклад за військовим званням (**ОВЗ**) та посадовий оклад (**ПО**)

На підставі вищенаведеного можна сформулювати поняття надбавки за вислугу років.

Надбавка за вислугу років – це додатковий вид грошового забезпечення, сума якого залежить від розміру окладів грошового утримання та терміну проходження військової служби в Збройних Силах або інших військових формуваннях.

Це можна виразити формулою:

$$\text{НВР} = (\text{ОВЗ} + \text{ПО}) * X$$

де: НВР – процентна надбавка за вислугу років;

ОВЗ – оклад за військовим званням;

ПО – посадовий оклад;

X – відсоток НВР.

Приклад: Час навчання у військово-навчальному закладі зараховується до терміну військової служби. Відразу після закінчення навчання та присвоєння військового звання “лейтенант” військовослужбовці отримують право на ПНВР у розмірі – від 5% до 10% в залежності від системи навчання (якщо навчались 4 роки

студентами та 1 рік курсантами, то 5% - за 1 рік, якщо 5 років курсантами, то 10% до досягнення вислуги 5 років)

Випускники ВНЗ отримують мінімальний посадовий оклад за посадою "командир взводу" та оклад за військовим званням "лейтенант".

Порядок обчислення вислуги років для виплати військовослужбовцям процентної надбавки за вислугу років. Розміри процентної надбавки.

Порядок нарахування НВР та обчислення вислуги років для її виплати визначений розділом XIII Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, що затверджена наказом Міністра оборони України від 11 червня 2008 року № 260. (далі – Інструкція)

• **Періоди які зараховуються у вислугу років для виплати ПНВР**

У вислугу років військовослужбовцям для виплати процентної надбавки зараховуються **в календарному порядку такі періоди:**

– служба на посадах офіцерського складу, прапорщиків, військовослужбовців надстрокової служби, військовослужбовців-жінок, військовослужбовців за контрактом у Збройних Силах України, Прикордонних військах, військах цивільної оборони та інших військових формувань, створених згідно з законодавством України, Об'єднаних Збройних Силах держав-учасниць Співдружності Незалежних Держав, військах та інших військових формуваннях СНД і колишнього СРСР;

– служба на посадах рядового й начальницького складу внутрішніх справ України (колишнього МВС СРСР, держав СНД);

– робота військовослужбовців у державних органах, органах влади, виконання депутатських повноважень, якщо вони відправлені в ці органи встановленим порядком із залишенням на військовій службі,

– робота військовослужбовців у судових органах та органах прокуратури на посадах суддів, прокурорів, слідчих;

– перебування на навчанні у військово-навчальних закладах Міністерства оборони України, інших військово-навчальних закладах України (колишнього СРСР), держав СНД;

– перебування в розпорядженні та час, коли військовослужбовці були звільнені від посад;

– час, коли військовослужбовці не виконували посади внаслідок незаконного звільнення, якщо вони були поновлені на військовій службі;

– строкової військової служби [2].

Тобто зараховуються всі періоди військової служби.

- **Періоди служби, які зараховуються у вислугу років на пільгових умовах.**

Окремі періоди служби при обчисленні вислуги років для виплати процентної надбавки зараховуються на пільгових умовах:

- **за два місяці – місяць служби:**

- а) на посадах льотного складу військовослужбовцям, що виконують польоти в складі екіпажів літаків і вертольотів – **за умов виконання встановлених річних норм нальоту;**

- б) на посадах парашутистів-випробувачів, що входять до складу екіпажів літальних апаратів, за умов виконання польотів та стрибків з парашутом.

- **за півтора місяця – місяць** служби офіцерів, прапорщиків, військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом:

- а) в органах управління, штабах, військових частинах високомобільних військ і спеціального призначення, у військово-навчальних закладах високомобільних військ, в інших військово-навчальних закладах, які готують офіцерів для високомобільних військ;

- б) десантно – штурмових з'єднаннях і частинах;

- в) розвідувальних десантних підрозділах Сухопутних військ Збройних Сил України;

- г) розвідувальних десантних (спеціального призначення) частинах і підрозділах Військово-Морських Сил України;

- д) пошуково-рятувальній і парашутно-десантній службах авіації.

Зазначена пільга застосовується лише за умов виконання річних норм стрибків з парашутом за планами бойової підготовки [2].

- е) на кораблях, морських суднах, самохідних рейдових суднах, - на посадах військовослужбовців, які передбачені в штатах корабля (судна);

- ж) в управліннях з'єднань кораблів (суден), які не розміщені на кораблях і морських суднах, - за умови щорічного плавання на кораблях і морських суднах не менше 60 днів за межами зовнішнього рейду;

- з) осіб офіцерського складу, зарахованих у діючий резерв КДБ колишнього СРСР і направлених у представництва при органах безпеки Республіки Афганістан.

У випадках, коли військовослужбовець перебував на льотній роботі неповний календарний рік, норма нальоту годин для зарахування цього періоду у вислугу років на пільгових умовах вираховується пропорційно часу фактичного знаходження на

льотній роботі.

Військовослужбовцям, що отримали важкі травми при здійсненні польотів на літаках, вертольотах або стрибків з парашутом, служба на відповідних посадах у році, в якому отримана травма, зараховується до вислуги уроків на пільгових умовах і при невиконанні встановлених норм нальоту або стрибків. Підставою для пільгового обчислення вислуги років в указаних випадках є довідка військово-лікувальної комісії.

Якщо військовослужбовці льотного складу переучувались на нову льотну спеціальність або нові для них типи літаків, вертольотів, перший календарний рік переучування рахується при обчисленні вислуги років за два роки незалежно від нальоту годин [2].

Приклад:

В особовій справі старшини аеромобільної роти прапорщика Момота Н.П. записані такі періоди військової служби станом на 1 січня 2013 року:

з 19.07.98р. по 20.09.03р.- строкова військова служба;

з 20.09.03р. по 25.03.04р. – навчання у школі прапорщиків;

з 25.03.04р. по 1.01.07р. – служба на посадах прапорщика у механізованому полку

з 02.01.07р. по 20.03.07р. – у розпорядження командуючого Південного ОК

з 21.03.07р. по теп. час- служба на посадах прапорщиків у аеромобільній бригаді.

Річні норми стрибків з парашутом за планами бойової підготовки виконані за всі роки служби в аеромобільних військах.

Визначити термін служби, який враховується при нарахуванні процентної надбавки за вислугу років з урахуванням пільгової вислуги.

Рішення

Для початку визначимо загальну календарну вислугу років на 1.01 2013 року:

Перерви в службі немає, тому можна обчислювати вислугу років з першої дати до останньої в цілому.

2013.01.01

- 1998.07.19

14.05.13

Потім визначаємо який час він проходив службу у аеромобільних військах.

2013.01.01

- 2007.03.21

5.09.11

При обчисленні загальної вислуги років цей період (5р. 9міс. 11дн.) вже був

врахований.

Для пільгового обчислення цього періоду переведемо його в місяці, тому що пільга розповсюджується **тільки на місяці**: - 69 міс. 11 дн. До загальної вислуги потрібно ще додати половину від цього періоду, це буде (рахуємо тільки місяці) 34,5 місяці.

При переведенні у роки це буде 2 роки 10 місяців 15 днів.

Таким чином вислуга років на 01.01.2013 року буде складати :

14.05.13

+2.10.15

17.03.28

Порядок зарахування пільгової вислуги

Військовослужбовцям, які займають посади, за якими вислуга років для виплати відсоткової надбавки обчислюється на пільгових умовах, періоди служби протягом року зараховуються до вислуги років у **календарному обчисленні**.

Після закінчення календарного року вислуга років військовослужбовців, при наявності відповідних підстав для обчислення її на пільгових умовах, перераховується з урахуванням пільгового обчислення служби за минулий рік й оголошується наказом командира військової частини. Вислуга років вказаних військовослужбовців у випадках призначення їх до закінчення року на посади, за якими пільгове обчислення вислуги років не встановлено, або звільнення з військової служби чи направлення на навчання без збереження посад за місцем служби, перераховується після настання таких випадків. Тобто, якщо вищевказані військовослужбовці виключаються зі списків особового складу військової частини на зазначених підставах до закінчення календарного року, перерахунок вислуги років з врахуванням пільгового обчислення проводиться при виключенні зі списків особового складу.

Якщо при цьому виявиться, що з урахуванням пільгового обчислення вислуги років відсоткова надбавка за окремі місяці року підлягає виплаті військовослужбовцю в більшому розмірі від фактично отриманої йому **виплачується відповідна різниця**.

Вислуга років військовослужбовців для виплати процентної надбавки визначається на підставі їхніх особових справ та інших документів, які підтверджують військову службу.

У випадку, коли будуть підтверджені періоди служби, не враховані раніше в їх особових справах, відсоткова надбавка з урахуванням цих періодів виплачується з дня надходження до військової частини або подання військовослужбовцем документів, які

підтверджують не враховану раніше вислугу, без перерахунку за минулий час [2].

Якщо надбавка виплачувалася військовослужбовцям в менших, ніж належало, розмірах з вини посадових осіб військової частини, то проводиться перерахунок за весь період, протягом якого військовослужбовець мав право на неї, але не більше як за три роки

Початок обчислення вислуги років .

Вислуга років для виплати військовослужбовцям надбавки обчислюється :

- військовослужбовцям, яким присвоєне перше офіцерське військове звання після закінчення військових навчальних закладів, – з дня призначення на посаду курсанта військового навчального закладу;

- військовослужбовцям, яким присвоєне звання прапорщика, – з дня підписання наказу про присвоєння військового звання;

- військовослужбовцям, прийнятим на військову службу за контрактом з запасу на посади офіцерів, солдатів, сержантів, старшин, – з дня зарахування до списків особового складу військової частини;

- прапорщикам та військовослужбовцям, прийнятим на військову службу за контрактом на посади солдат, сержантів з запасу до 9 серпня 1999 року, – з дня прибуття до військкомату для відправлення у військову частину;

- офіцерам, прийнятим на військову службу за контрактом з запасу до 21 травня 2006 року, – з дня прибуття до військового комісаріату для відправлення у військову частину;

- військовослужбовцям, які підписали контракт на проходження військової служби безпосередньо після проходження строкової служби (без звільнення в запас), – з дня вибуття з військового комісаріату у військову частину [2].

Приклад

В особовій справі начальника штабу танкового батальйону майора Горбача Н.П. станом на 1.01 2013 р. записані такі дані про проходження військової служби:

з 6 червня 1993 р. по 4 серпня 1995 р. – строкова служба на посадах рядового складу Збройних сил;

з 5 серпня 1995 р. по 15 червня 1999р. – навчання в військовому училищі;

з 16 червня 1999р. по 1 січня 2013 р. – служба на посадах офіцерського складу.

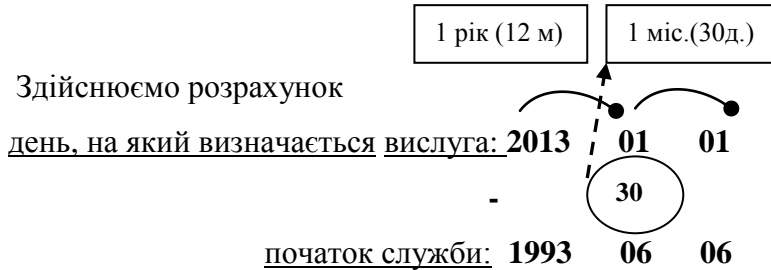
Визначити термін служби в Збройних Силах, який враховується при нарахуванні надбавки за вислугу років.

Рішення

В цій задачі є три періоди військової служби, які враховуються у вилугу років.

Також ми бачимо, що розриву між ними немає, і це нам дає можливість початком рахувати 6 червня 1993 року .

Дати відображаються таким чином : **РІК . МІСЯЦЬ . ДЕНЬ**

Спочатку розраховуємо кількість днів $30+1-6=25$ (1 місяць “запозичуємо” з місяців, але кількість днів у місяці беремо з червня – 30 днів)

Далі розраховуємо кількість місяців: $12 - 6 = 6$ (12 місяців ми “запозичуємо” з кількості років)

Тепер ми визначаємо кількість років військової служби $2012 - 1993 = 19$ років.

$$\begin{array}{r} \text{Таким чином } 2013 \quad 01 \quad - \quad 1 \\ \hline 1993 \quad 06 \quad 06 \\ \hline 19 \quad 06 \quad 25 \end{array}$$

У прикладі вилуга визначається на початок року. При визначенні вилуги років на 1 число якогось місяця до визначеної вилуги додається кількість **повних місяців** з початку року.

Тобто вилуга років капітана Горбача на 01.07.2013 року буде

$$\begin{array}{r} 19. 06. 25 \\ + 06. 00 \\ \hline 20. 00. 25 \end{array}$$

Але можливі випадки, коли у військовослужбовця при проходженні військової служби є перерви.

При цьому військовослужбовцям, прийнятим на військову службу з запасу, вилуга років обчислюється з урахуванням попередньої вилуги років, яка у військовослужбовців була на день звільнення у запас.

Приклад:

В особовій справі командира господарського взводу прапорщика Коваля Н.П. станом на 1 січня 2013 року записані такі періоди військової служби:

з 17.11.94р. по 20.12.96р. – строкова служба в Збройних силах;

з 21.12.96р. по 27.01.99р. – надстрокова служба на посадах солдат і сержантів;
28.01.99р. – звільнений у запас;
з 19.07.01р. по 20.09.05р. - служба на посадах рядового складу МВС України;
з 21.09.2005р. по 1.01.2013р. – служба на посадах прапорщиків у Збройних Силах України.

Визначити термін служби, який враховується при нарахуванні надбавки за вислугу років.

Рішення:

У цій задачі є чотири періоди військової служби, які враховуються при визначенні вислуги років для виплати надбавки.

Перебування в запасі до вислуги років не зараховується

Розрахуємо перший період (строкову та надстрокову службу рахуємо як один період, тому що між ними немає перерви):

$$\begin{array}{r} 1999. 01. 27 \\ - 1994. 11. 17 \\ \hline 4. 02. 10 \end{array}$$

Два останні періоди також розрахуємо як один – між ними також немає перерви:

$$\begin{array}{r} 2013. 01. 01 \\ - 2001. 07. 19 \\ \hline 11. 05. 13 \end{array}$$

При складанні цих двох періодів ми визначимо загальний термін служби:

$$\begin{array}{r} 11.05.13 \\ + 4.02.10 \\ \hline 15.07.23 \end{array}$$

Норми і правила нарахування надбавки за вислугу років.

• **Розміри надбавки.**

Офіцерам, прапорщикам і військовослужбовцям, які проходять військову службу за контрактом, за вислугу років на військовій службі виплачується відсоткова надбавка до окладів за військовим званням та основною посадою або посадою, яка тимчасово виконується в таких розмірах на місяць

- при вислузі від 1 до 2 років 5 %,
- при вислузі від 2 до 5 років 10 %,
- при вислузі від 5 до 10 років 20 %:
- при вислузі від 10 до 15 років 25 %,

- при вислузі від 15 до 20 років 30 %;
- при вислузі від 20 до 25 років 35 %;
- при вислузі 25 років та більше 40 % [1].

• **Правила нарахування надбавки за вислугу років .**

Виплата надбавки проводиться одночасно з виплатою окладів грошового утримання за поточний місяць.

При нарахуванні НВР необхідно визначити розмір окладів грошового утримання, що складається з окладу за військовим званням та посадового окладу. Визначену суму необхідно помножити на відсоток, який був визначений згідно з вислугою років військовослужбовця .

$$\text{НВР} = (\text{ОВЗ} + \text{ПО}) * X$$

де X – відсоток.

Вислуга років, яка визначена на 1 число місяця і передбачає збільшення розміру НВР у цьому місяці називається *пограничною*. До такої вислуги можна віднести 0р. 11міс. п дн.; 1р. 11міс. п дн.; 4р. 11міс. п дн.; 9р. 11міс. п дн.; 14р. 11міс. п дн.; 19р. 11міс. п дн.; 24р. 11міс. п дн.

Усі перерахунки, пов'язані зі зміною розміру НВР, здійснюються у місяці, в якому у військовослужбовця виникає право на отримання НВР у більшому розмірі.

У випадку перерахунку НВР з меншої норми на більшу розрахунки проводяться таким чином(сума складається з двох сум):

$$\text{НВР}_1 = (\text{ОВЗ} + \text{ПО}) \times X_1 : n \times m_1$$

$$\text{НВР}_2 = (\text{ОВЗ} + \text{ПО}) \times X_2 : n \times m_2$$

де X_1 та X_2 – відповідно попередній та новий розміри надбавки

n - кількість днів у місяці ,

m_1 та m_2 - кількість днів за відповідною нормою НВР

$$\text{Таким чином: } \text{НВР} = \text{НВР}_1 + \text{НВР}_2.$$

При цьому треба зазначити, що для визначення дати зміни розміру НВР необхідно від загальної кількості днів у місяці (n) відняти кількість днів, яка визначена у вислузі років військовослужбовця і додати один день.

$$\text{Тобто, } D_{\text{зм}} = n - K_{\text{дн}} + 1$$

Наприклад, якщо станом на 1 травня вислуга років військовослужбовця складає 14 років 11 місяців 25 днів, то в травні буде зроблено перерахунок НВР:

У травні 31 день, у вислузі років військовослужбовця 25 днів.

31-25+1=7, з 7 травня змінюється вислуга років і розмір НВР становитиме 30%.

з 1 по 6 травня: $(ОВЗ + ПО) \times 0,25 : 31 \times \left. \begin{matrix} 6 \\ 25 \end{matrix} \right\} = 31$ – надбавка нараховується за
з 7 по 31 травня: $(ОВЗ + ПО) \times 0,3 : 31 \times \left. \begin{matrix} 6 \\ 25 \end{matrix} \right\}$ весь місяць, 31 день

Приклад

Нарахувати грошове забезпечення за серпень командира взводу (K=1,14) старшому лейтенанту Павленку П.Р. Вислуга років на 01.01 п.р складала 9 років 4 місяці 16 днів.

Рішення:

Визначаємо вислугу років на 1.08 поточного року 09. 04. 16
+ 0. 07. 00
09. 11 . 16

ст. лейтенанту Павленко П.Р.

за серпень (09.11.16)

Визначаємо день, з якого проводиться перерахунок НВР старшому лейтенанту Павленку П.Р: (31-16+1=16), тобто з 1 по 15 серпня він має право на 20% НВР, а з 16 серпня на НВР у розмірі 25%

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1 спосіб						
1	ОВЗ	115	1 - 31			115,00
2	ПО	850	1 - 31			850,00
3	НВР	20%	1 - 15	$(115 + 850) : 31 \times 15 \times 0,2$	93,39	
	НВР	25%	16 - 31	$(115 + 850) : 31 \times 16 \times 0,3$	124,52	217,90
	Всього:					1182,90
2 спосіб						
1	ОВЗ	115	1 - 31			115,00
2	ПО	850	1 - 31			850,00
3	НВР	20%	1 - 31	$(115 + 850) : 31 \times 31 \times 0,20$	193,00	
	доп.НВР	5%	16 - 31	$(115 + 850) : 31 \times 16 \times 0,05$	24,90	217,90
	Всього:					1182,90

Приклад:

Вислуга років командира аеромобільного взводу (K=1,14) ст. лейтенанта Птушка П.Р. на 1.01 минулого року складала 8 років 8 місяців 12 днів у пільговому обчисленні. За минулий рік ст. лейтенант Птушко П.Р. норму стрибків з парашутом виконав.

Наказом командира військової частини від 5 січня поточного року термін проходження військової служби за минулий рік зарахований на пільгових умовах.

Нарахувати грошове забезпечення за січень .

Рішення:

Визначаємо вислугу років на 01.01 поточного року:

Пільга – за 1 місяць - 1,5 місяця: $12 \times 1,5 = 18$ міс. або 1 рік 6 міс

Протягом року періоди служби зараховувались у календарному обчисленні, тобто станом на 1 січня йому додається 1 рік й вислуга становитиме 9 р. 8 м. 12 дн.

Відповідно до наказу командира частини до його вислуги станом на 1 січня поточного року треба додати ще 6 пільгових місяців (за минулий рік).

9 .08.12

+ 0. 06 00

10. 02. 12

Як видно з розрахунку, вислуга (з урахуванням пільгової) на 01.01 поточного року склала 10 років 2 місяці 12 днів, тобто ст. лейтенант Птушко П. Р. має право на отримання права на отримання НВР у розмірі 25 % вже 2 місяці та 12 днів, тобто з 20 жовтня минулого року. При нарахуванні НВР йому треба буде зробити доплату 5% за 2 місяці 12 днів (з 20 жовтня по 31 грудня минулого року), тому що цей "віртуальний" період не був врахований у грудні минулого року, коли його вислуга складала 9 р. 7 м. 12 дн. та відповідно НВР була нарахована в розмірі 20%. Тобто протягом пільгових (віртуальних) місяців він набув права на більший розмір НВР.

За січень (10.02.12)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 31 .01			115,00
2	ПО	850	1 - 31 .01			850,00
3	НВР	25%	1 - 31 .01	$(115 + 850) : 31 \times 31 \times 0,25$	241,25	
	доп.НВР	5%	20 - 31 .10	$(115 + 850) : 31 \times 12 \times 0,05$	18,68	
	доп.НВР	5%	1 .1 -31 .12	$(115 + 850) \times 5\% \times 2$	96,50	356,43
	Всього:					1321,43

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України № 1294 від 7 листопада 2007 року “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу”.
2. Наказ Міністра оборони № 260 від 11 червня 2008 року “Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.

3. Наказ Міністра оборони України від 25.02.2010 № 82 "Про деякі питання призначення пенсій та виплати грошового забезпечення військовослужбовцям, військова служба яких пов'язана із стрибками з парашутом" (Інструкція про порядок зарахування до вислуги років на пенсію періодів служби військовослужбовців, виконання обов'язків яких пов'язане із систематичними стрибками з парашутом).

НАДБАВКА ЗА ОСОБЛИВІ УМОВИ СЛУЖБИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ПІДВИЩЕНИМ РИЗИКОМ ДЛЯ ЖИТТЯ

Для диференціювання розмірів грошового забезпечення військовослужбовців, які проходять службу в різних умовах, передбачена надбавка за особливі умови служби, пов'язані з підвищеним ризиком для життя, скорочено – надбавка за особливі умови служби (далі – НОУС).

Військова служба по своїй суті передбачає підвищену фізичну й емоціональну напруженість та небезпеку для здоров'я і навіть життя. Але деякі військовослужбовці Збройних Сил України проходять службу в умовах більшої напруженості та небезпеки. Так в механізованому полку є військовослужбовці, які проходять службу в екіпажах танків та іншої броньованої техніки на шасі танків. Це, на відміну від інших військовослужбовців полку, передбачає підвищений ризик для здоров'я, пов'язаний з високим рівнем вібрації та більш важкі умови служби. Для компенсації цих факторів їм передбачена виплата НОУС.

Розміри надбавки за особливі умови служби

Постановою Кабінету Міністрів України № 1294 від 7 листопада 2007 року встановлені розміри надбавки за особливі умови служби. Порядок виплати надбавки регламентується Інструкцією про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України, що затверджена наказом Міністра оборони України № 260 від 11 червня 2008 року.

Військовослужбовцям строкової служби, які проходять службу в постійному складі дисциплінарних частин, виплачується надбавка за особливі умови служби у розмірі **25 відсотків посадового окладу** [1, 2].

Надбавка за особливі умови служби у розмірі **40 відсотків посадового окладу** виплачується військовослужбовцям строкової служби, які проходять службу:

- в екіпажах танків, самохідно-артилерійських установок (САУ), зенітних самохідних установок на шасі танків (ЗСУ), бойових машин піхоти (БМП), бойових розвідувальних і десантних машин (БРДМ), самохідних гаубиць,
- на посадах, які входять до розрахунків самохідних пускових установок зенітних ракетних комплексів і самохідних станцій виявлення і наведення цих комплексів;
- у навчальних танкових частинах і підрозділах на посадах старших інструкторів і інструкторів по водінню танків і самохідно-артилерійських установок, які входять за штатом до розрахунку екіпажів цих бойових машин як старші механіки-водії або механіки-водії;

- на посадах командирів, старших механіків-водіїв, механіків-водіїв, наводчиків і заряджаючих танків і самохідних артилерійських установок у підрозділах зберігання і обслуговування бронетанкової техніки;
- в аеромобільних військах, частинах спеціального призначення, десантно-штурмових з'єднаннях і частинах, розвідувальних десантних підрозділах Сухопутних військ, служба в яких пов'язана із здійсненням стрибків з парашутом;
- в екіпажах надводних кораблів (суден) і дизельних підводних човнів, що перебувають в строю, ремонті, на консервації або будуються;
- на посадах льотного складу і виконуючим польоти в складі екіпажів літаків і вертольотів [1, 2].

Військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом на посадах солдатів, сержантів і старшин, виплачується надбавка за особливі умови служби у розмірі **15 відсотків посадового окладу** на місяць, якщо вони проходять військову службу:

- в екіпажах танків, САУ, ЗСУ на шасі танків, БМП, БРДМ, самохідних гаубиць;
- на посадах, які входять до розрахунків самохідних пускових установок зенітних ракетних комплексів і самохідних станцій виявлення і наведення цих комплексів;
- у навчальних танкових частинах і підрозділах на посадах старших інструкторів і інструкторів із водіння танків і самохідно-артилерійських установок, які входять за штатом до розрахунку екіпажів цих бойових машин як старші механіки-водії або механіки-водії;
- на посадах командирів і старших механіків-водіїв, механіків-водіїв танків, самохідно-артилерійських установок у підрозділах зберігання і обслуговування бронетанкової техніки [1, 2].

Військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом на посадах офіцерів, солдатів, сержантів і старшин, виплачується надбавка за особливі умови служби у таких розмірах на місяць:

- ◆ **15 відсотків посадового окладу** – військовослужбовцям, які проходять службу:
  - в авіаційних військових частинах на посадах наземних авіаційних спеціалістів, які забезпечують безпеку польотів літаків і вертольотів;
  - в екіпажах надводних кораблів (суден) які перебувають в строю, ремонті, на консервації або будуються та в управліннях з'єднань кораблів, які постійно розміщені на кораблях;
  - у військових частинах і на посадах, що забезпечують недоторканість повітряного простору та простору в межах територіального моря України, а також, які виконують

функцію з прикриття важливих об'єктів (перелік військових частин і посад затверджується Міністром оборони України;

◆ **20 відсотків посадового окладу** – які проходять службу на посадах у військових частинах і на кораблях ВМС:

- в екіпажах ракетних катерів, десантних і сторожових кораблів на повітряній подушці, які перебувають в строю, ремонті, на консервації або будуються та в управліннях з'єднань цих кораблів (катерів), які постійно розміщені на кораблях,

- військовослужбовцям наземного інженерно-технічного складу, що готують та проводять випробування, забезпечують безпеку польотів за методикою льотних випробувань;

- **25 відсотків посадового окладу** - які проходять службу на посадах у дисциплінарних військових частинах, а також на посадах, що пов'язані зі здійсненням стрибків з парашутом:

- в органах управління, штабах, військових частинах аеромобільних військ і спеціального призначення, у військових навчальних закладах, які готують офіцерів для високомобільних десантних військ;

- десантно-штурмових з'єднаннях і частинах, розвідувальних десантних підрозділах Сухопутних військ, розвідувальних десантних (спеціального призначення) частинах і підрозділах Військово-Морських Сил, в пошуково-рятувальній і парашутно-десантній службах авіації;

- на посадах парашутистів-випробувачів, які здійснюють льотні випробування;

- в екіпажах дизельних підводних човнів, що перебувають в строю, ремонті, на консервації або будуються.

◆ **35 відсотків посадового окладу** – які проходять службу на посадах льотного складу і здійснюють польоти за планами бойової (навчально-льотної) підготовки у складі екіпажів літаків, вертольотів (повітряних пунктів управління, літаючих лабораторій).

◆ **45 відсотків посадового окладу** – які займають посади льотно-випробувального складу, що входять до екіпажів літальних апаратів і виконують польоти за методикою льотних випробувань [1, 2].

Військовослужбовцям, що мають право на отримання надбавки за особливі умови служби за декількома підставами, виплачується одна – більша надбавка

Умови для набуття права на виплату НОУС:

Прапорщикам, військовослужбовцям за контрактом і військовослужбовцям строкової служби, які займають посади, що входять до розрахунку екіпажів танків,

САУ, ЗСУ. БМП, БРДМ, самохідних гаубиць, літака (вертольота) або до розрахунку пускових установок зенітних –ракетних комплексів і самохідних станцій виявлення та наведення цих комплексів, надбавка за особливі умови служби виплачується за умов, що у військовій частині є відповідна бронетанкова, авіаційна або зенітно-ракетна техніка і військовослужбовці працюють, навчають або навчаються на цій техніці.

У період перебування вказаної техніки в ремонті виплата не зупиняється, якщо військовослужбовці продовжують працювати, навчати або навчатися на іншій бронетанковій, авіаційній або зенітно-ракетній техніці.

НОУС в розмірі 15% військовослужбовцям, які несуть бойове чергування із захисту повітряного простору та прикриття важливих об'єктів, виплачується у військових частинах і на посадах, що визначені наказом Міністра оборони України від 25.12.09 № 660

Для отримання надбавки за особливі умови служби військовослужбовці, які проходять службу за контрактом на посадах, пов'язаних зі здійсненням стрибків з парашутом, повинні виконати в минулому році норми стрибків з парашутом, передбачені затвердженими у встановленому порядку планами бойової підготовки, але не менше норм, визначених Міністром оборони України для обчислення вислуги років для виходу на пенсію на пільгових умовах, а парашутистам-випробувачам - за умови проведення протягом року льотних випробувань. Такі норми визначені наказом Міністра оборони України від 25.02.2010 р. № 82. Таким чином, у першому році виконання відповідних посад надбавка не виплачується. За умов виконання у першому році виконання посади норм стрибків з парашутом та оголошення про це в наказі командира військової частини зазначені військовослужбовці отримують право на отримання НОУС протягом наступного року.

Військовослужбовцям, які займають посади льотного складу у військових частинах, надбавка за особливі умови служби виплачується за умов виконання ними польотів за планами бойової підготовки в минулому місяці, а офіцерам льотного складу установ, управлінь з'єднань і вище - виконання ними в минулому кварталі норм нальоту годин.

Про виконання військовослужбовцями в минулому кварталі встановлених норм нальоту годин, а також персональний список осіб, які не виконали цих норм з незалежних від них обставин, оголошується наказами відповідних командирів (начальників).

У разі невиконання в минулому кварталі встановлених норм нальоту годин з незалежних від військовослужбовців обставин (лікування, звільнення від виконання

службових обов'язків у зв'язку із хворобою, відпустка, відрядження, у тому числі на курси підвищення кваліфікації) виплата надбавки в поточному кварталі не припиняється.

Особам офіцерського складу та особам рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом звільненим з льотної роботи на підставі постанови військово-лікарської комісії, надбавка за особливі умови служби виплачується до дня звільнення від льотної роботи, визначеного в постанові військово-лікарської комісії, про що оголошується в наказі командира військової частини [2].

Правила виплати надбавки за особливі умови служби

Офіцерам, прапорщикам і військовослужбовцям, які проходять військову службу за контрактом, що мають право на отримання надбавки за особливі умови служби, ця надбавка виплачується до посадових окладів, які вони фактично отримують за основними посадами або посадами, що тимчасово виконуються [2].

Це можна відобразити формулою:

$$\sum \text{НОУС} = \text{ПО} * X$$

де X – розмір НОУС у відсотках.

Виплата НОУС починається:

- офіцерам, прапорщикам, військовослужбовцям за контрактом – з дня вступу у виконання відповідної посади, за якою передбачена виплата надбавки, але не раніше дня підписання наказу про призначення на цю посаду;
- військовослужбовцям строкової служби – з дня призначення на відповідну посаду, за якою передбачена виплата надбавки.

Виплата НОУС припиняється з дня, що йде за днем звільнення від виконання обов'язків за посадою.

Надбавка за особливі умови служби виплачується за місцем штатної служби за минулий місяць одночасно з виплатою грошового забезпечення за поточний місяць.

Військовослужбовцям, які вибувають з військової частини, належні суми надбавки за особливі умови служби виплачуються при вибутті по день здачі справ та посади включно [2].

Відповідно до п. 9.1 Інструкції військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом на посадах солдатів, сержантів і старшин, звільненим від посад, які вони займають, із дня, наступного за днем звільнення від займаних посад, протягом двох

місяців виплачується грошове забезпечення, яке військовослужбовець отримував за останньою штатною посадою. Грошове забезпечення у цьому випадку обчислюється виходячи з окладу за військове звання, посадового окладу, надбавки за вислугу років, щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (крім винагород та морського грошового забезпечення) [2].

Відповідно до роз'яснення Департаменту фінансів Міністерства оборони України від 29.01.09 № 248/9/48, у випадку звільнення військовослужбовців від виконання посад у зв'язку із призначенням їх на інші посади виплата додаткових видів грошового забезпечення, в тому числі й НОУС, продовжується за період *з дня здачі попередньої посади і до вступу у виконання нової посади*, але не більше як за 2 місяці.

У випадку вибуття військовослужбовців із військових частин у зв'язку із призначенням їх на нові посади в інші військові частини, НОУС та інші щомісячні додаткові види грошового забезпечення виплачуються їм у попередніх військових частинах *по день звільнення їх від посад*. За новим місцем служби їм здійснюється виплата всіх щомісячних додаткових видів грошового забезпечення, на які вони мали право за попередніми посадами *з дня, наступного за днем звільнення їх від цих посад і до дня вступу у виконання нових посад*. З дня вступу у виконання нових посад їм виплачуються всі додаткові види грошового забезпечення за цими посадами [3].

Відповідно до п. 7 постанови Кабінету Міністрів України від 07.11.07 № 1294 *до упорядкування додаткових видів грошового забезпечення, визначених згідно з додатком № 25, їх виплата провадиться в обсязі до 50 відсотків установленого згідно із зазначеними додатками розміру, крім плаваючого складу ВМС, льотного складу та військовослужбовців, служба яких пов'язана зі здійсненням стрибків з парашутом* [1].

Приклад 1:

Водій механізованого взводу (1 т.р.) рядовий строкової служби Стеценко С.М. наказом командира частини від 3 березня призначений на посаду навідника танка танкової роти цієї ж частини (3 т.р.).

Нарахувати грошове забезпечення рядовому Стеценку С.М. за березень, квітень та травень

Рішення:

Новий посадовий оклад військовослужбовцям строкової служби виплачується з дня підписання наказу про призначення. З дня призначення на посаду (3 березня) він також набуває права на НОУС у розмірі 40% від посадового окладу, але нараховується

надбавка за березень у квітні. При нарахуванні грошового забезпечення за травень ми нарахуємо НОУС за квітень і т.д.

Ряд. Стеценко С.М.

за березень

ПО	154	1 – 2	$154 : 31 \times 2$	9,94	
ПО	190	3 – 31	$190 : 31 \times 29$	177,75	187,69

за квітень

ПО	190	1 – 30		190,00	
НОУС	40%	3 – 31.03	$177,75 \times 0,4 \times 0,5$	35,55	225,55

за травень

ПО	190	1 – 30		190,00	
НОУС	40%	1 – 30.04	$190 \times 40\% \times 0,5$	38,00	228,00

Приклад 2:

Льотчик-випробувач авіаційного полку (К=1,6) підполковник Дорошук М.І. згідно з наказом від 14 травня призначений на посаду командира авіаційної ескадрильї (К=1,8) в іншу військову частину. 18 травня здав посаду та вибув до нового місця служби. 19 травня прибув в ескадрилью та приступив до прийому справ та посади. Посаду прийняв 23 травня.

Вислуга років на 1 травня п.р. у пільговому обчисленні – 19 р. 10 м. 12 дн.

Нарахувати грошове забезпечення п/п-ку Дорошуку М.І. за травень, червень .

Рішення :

При вибутті військовослужбовця з військової частини ми повинні виплатити йому НОУС до дня звільнення з посади.

П/п-ку Дорошуку М.І.

за травень (19.10.12)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	130	1 - 31 .05			130,00
2	ПО	1200	1 - 31 .05			1200,00
3	НВР	30%	1 - 31 .05	$(130 + 1200) \times 0,30$		399,00
4	НОУС	45%	1 - 30 .04	$1200 \times 45\%$	540,00	
	НОУС	45%	1 - 18 .05	$1200 : 31 \times 18 \times 45\%$	313,55	853,55
	Всього:					2582,55

Посаду п/п-к Дорошук прийняв після дня виплати грошового забезпечення за травень, тобто за новим місцем служби йому буде виплачене грошове забезпечення за

червень із відповідними доплатами за травень. При цьому в червні йому буде нарахована НОУС за травень з дня, наступного за днем здачі попередньої посади, і до дня вступу в виконання нової посади, тобто з 19 травня по 22 травня - у попередньому розмірі від попереднього посадового окладу, а з дня вступу у виконання нової посади, тобто з 23 травня, - у новому розмірі від нового посадового окладу..

У червні (з 19 числа) п/п-к Дорошук набуває права на більший розмір НВР – 35%. При перерахуванні НВР ми будемо враховувати всі оклади, на які він мав право у червні, тобто доплату ПО за травень не враховуємо.

За червень (19.11.12)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	130	1 - 30 .06			130,00
2	ПО	1350	1 - 30 .06			1350,00
	доп.ПО	150	23 - 31 .05	$150 : 31 \times 9$		43,55
3	НВР	30%	1 - 30 .06	$(130 + 1393,55) \times 0,30$		457,06
	доп. НВР	5%	19 - 30 .06	$(130 + 1350) : 30 \times 12 \times 0,05$		29,60
4	НОУС	45%	19 - 22 .05	$1200 : 31 \times 4 \times 45\%$	69,68	
	НОУС	35%	23 - 31 .05	$1350 : 31 \times 9 \times 35\%$	137,18	206,85
	Всього:					2217,07

Військовослужбовцям, які отримують надбавку за особливі умови служби, допущеним до тимчасового виконання посад, за якими виплата цієї надбавки не встановлена, за період тимчасового виконання посад надбавка не виплачується .

Військовослужбовцям, які не мають права на отримання надбавки за особливі умови служби, допущеним до тимчасового виконання посад, за якими встановлена виплата надбавки, ця надбавка виплачується з урахуванням порядку виплати, як таким, що допущені до тимчасового виконання посад [2].

При цьому військовослужбовцям строкової служби, допущеним до тимчасового виконання посад офіцерського складу, надбавка виплачується в розмірах, установлених для військовослужбовців строкової служби .

Виплата надбавки не припиняється при вибутті:

- у встановленому порядку у відпустку – за час перебування у відпустці;
- на лікуванні – за час перебування на лікуванні, тобто за час, за який виплачується на законних підставах грошове забезпечення;
- у службове відрядження одиночним порядком, у тому числі на збори та курси або в складі підрозділу.

**Виплата надбавки за особливі умови служби військовослужбовцям
військово-медичних частин установ і підрозділів.**

Військовослужбовцям усіх категорій, які займають посади у викладених нижче штатних військово-медичних частинах, закладах і підрозділах з небезпечними для здоров'я та важкими умовами служби, виплачується надбавка за особливі умови служби. Розмір надбавки залежить від того, в яких умовах працюють військовослужбовці.

За розмірами НОУС їх можна умовно поділити на такі випадки:

◆ **15 відсотків посадового окладу на місяць:**

1. Робота з хворими на туберкульоз:

а) у туберкульозних і інфекційних госпіталах (крім госпіталів особливо небезпечних інфекцій), туберкульозних та інфекційних клінік, туберкульозних диспансерах і санаторіях;

б) у відділеннях, палатах та ізоляторах для туберкульозних, інфекційних і гельмінтологічних хворих госпіталів, клінік і лазаретів;

в) у відділеннях і кабінетах для туберкульозних хворих поліклінік.

Це палати, які створені рішенням начальника медичного управління оперативного командування.

2. Робота у важких умовах:

а) у відділеннях і палатах для хворих грибковими захворюваннями госпіталів і клінік;

б) у відділеннях і палатах для опікових і спинальних хворих госпіталів, клінік, лазаретів і відділеннях для спинальних хворих санаторіїв;

в) у відділеннях госпіталів і клінік, які застосовують апарат "Штучна нирка";

г) у патологоанатомічних відділеннях і лабораторіях;

д) у судово-медичних лабораторіях і експертизах

е) лікарям анестезіологам-реаніматологам (у тому числі начальникам відділень) госпіталів, клінік, лазаретів, медичних батальйонів, медичним сестрам-анестезіологам хірургічних відділень госпіталів, які утримуються на самостійних штатах лазаретів, фельдшерам, медичним сестрам незалежно від найменування посади й молодшим медичним сестрам по догляду за хворими відділень (палат, груп) анестезіології-реанімації, реанімації та інтенсивної терапії;

ж) які займають посади медичного складу у відділеннях і палатах гнійної хірургії для лікування хворих із хірургічними гнійними захворюваннями і ускладненнями.

3. Робота зі збудниками небезпечних хвороб та епідемії:

- а) у вірусних лабораторіях;
- б) епідеміологам і бактеріологам армій, з'єднань і військових частин (крім санітарно-епідеміологічних і санітарно-протиепідемічних загонів і лабораторій),
- в) начальникам пересувних відділень і лабораторій,
- г) епідеміологам, вірусологам і бактеріологам цих відділень і лабораторій санітарно-епідеміологічних загонів,
- д) начальникам санітарно-епідеміологічних і санітарно-протиепідемічних загонів і лабораторій;
- е) лікарям, фельдшерам і лаборантам медико-санітарних батальонів і рот, санітарно-контрольних станцій і пунктів, які проводять бактеріологічні та вірусологічні аналізи;
- ч) які займають посади медичного складу у відділеннях і палатах, що призначені виключно для хворих на венеричні захворювання.

4. Робота в умовах іонізуючого випромінювання:

- а) які постійно працюють у сфері іонізуючих випромінювань або з радіоактивними речовинами в рентгенівських, рентгено-флюорографічних, радіологічних, рентгенорадіологічних, токсикорадіологічних, санітарно-токсикорадіологічних, радіаційно-токсикологічних, радіоізотопної діагностики та спеціальних відділах, відділеннях, кабінетах, лабораторіях або на станціях.

*Якщо у військовій частині є штатний рентгенівський кабінет, а посада **рентгенолога** штатом не передбачена і виконання його функцій наказом командира частини покладено на **іншого офіцера частини**, то йому надбавка виплачується на загальних підставах.*

5. Робота з дітьми із психічними захворюваннями (лікарям Євпаторійського дитячого клінічного санаторію, які безпосередньо зайняті лікуванням психоневрологічних хворих);

6. Лікарям-хірургам усіх найменувань, лікарям-анестезіологам та ендоскопістам, які оперують хворих у стаціонарах [1,2].

З метою полегшення сприйняття та розуміння випадків виплати НОУС військовослужбовцям військово-медичних закладів **у розмірі 15% посадового окладу** пропонується наступне узагальнення цих випадків:

1. Небезпечні умови служби:

1.1 Робота з хворими на небезпечні інфекційні хвороби (туберкульозні, інфекційні хворі, в епідеміологічних, бактеріологічних, токсикологічних, санітарно-гігієнічних і санітарно-епідеміологічних відділах, та інше);

1.2 Робота в шкідливих умовах (патологоанатомічні відділення і лабораторії, центри судових експертиз, відділення і палати гнійної хірургії, алергологічні кабінети);

1.3 Робота зі збудниками небезпечних інфекцій, крім чуми і холери (вірусні лабораторії, епідеміологічні, бактеріологічні, токсикологічні, санітарно-епідеміологічні загони і лабораторії);

1.4 Робота з джерелами іонізуючого випромінювання (в рентгенівських, рентгенофлюорографічних, радіологічних, радіоізотопної діагностики та спеціальних відділеннях).

2. Важкі умови служби:

2.1 Посади лікарів-хірургів усіх найменувань, лікарів-ендоскопістів, лікарів-анестезіологів, реаніматологів;

2.2 Робота в палатах реанімації та інтенсивної терапії;

2.3 Робота з опіковими і спінальними хворими;

2.4 Робота у відділеннях, які застосовують апарат “Штучна нирка”;

2.5 Робота у відділеннях гіпербаричної та гіпобаричної оксигенації;

2.6 Робота з психоневрологічними хворими – дітьми.

Така спрощена класифікація дозволяє полегшати уявлення про випадки, в яких виплачується НОУС військовослужбовцям військово-медичних закладів, але у кожному конкретному випадку необхідно звертатись до переліку посад та підрозділів, в яких виплачується НОУС (п.16 Інструкції...), тому що від точної назви посади або підрозділу залежить обґрунтованість виплати НОУ військовослужбовцям.

◆ 20 відсотків посадового окладу на місяць:

Робота з психічними хворими (дорослими) (у психіатричних і психоневрологічних відділеннях, кабінетах, палатах та ізоляторах для психічних хворих госпіталів, лазаретів і поліклінік).

◆ 50 відсотків посадового окладу на місяць:

Робота зі збудниками особливо небезпечних хвороб та епідемій (чума, холера тощо) Військовослужбовцям, які займають посади у відділеннях особливо небезпечних інфекцій санітарно-епідеміологічних загонів.

◆ 60 відсотків посадового окладу на місяць:

Офіцерам, прапорщикам і військовослужбовцям, які проходять військову службу за контрактом і займають посади начальників відділів (відділень, лабораторій), наукових співробітників, викладачів, ординаторів, лікарів, лаборантів і санітарів у штатних військово-медичних і науково-дослідних установах (підрозділах) Міністерства оборони України, **працюють з вірусом СНІД або забезпечують діагностику, лікування та безпосереднє обслуговування хворих на СНІД та ВІЛ-інфікованих:**

а) в інфекційній клініці Головного військового клінічного госпіталю Міністерства оборони України та інфекційних відділеннях інших госпіталів – за час лікування хворих на СНІД,

б) у лабораторіях інфекційної імунології госпіталів і поліклінік.

Військовослужбовцям військово-медичних частин, установ і підрозділів, що мають право на отримання надбавки за особливі умови служби за декількома підставами одночасно (наприклад, лікар-реаніматолог у психоневрологічній клініці), надбавка за особливі умови служби виплачується розмірі **25 відсотків посадового окладу** на місяць.

Військовослужбовцям, які зайняті безпосередньо лікуванням або обслуговуванням хворих на чуму та холеру, за час виконання цих робіт з осередку епідемії виплачується другий посадовий оклад

Правила виплати НОУС військовослужбовцям військово-медичних установ аналогічні правилам виплати НОУС іншим військовослужбовцям, що були розглянуті вище. Персональний список військовослужбовців, які мають право на отримання надбавки, оголошується наказом начальника військово-медичної та військово-дослідної установи, командира військової частини [2].

Приклад:

Громадянка Мовчан О.В. виявила бажання проходити військову службу за контрактом. Згідно з наказом військового комісара від 5 жовтня їй присвоєне військове звання «солдат» і вона відбула для проходження військової служби у військову частину А-3442 (окремий медичний батальйон). Прибула у військову частину 6 жовтня, зарахована на всі види забезпечення та призначена на посаду медичної сестри реанімаційної палати (5 т.р.), у виконання якої вступила 7 жовтня. Наказом командира військової частини їй був встановлений мінімальний посадовий оклад.

Нарахувати грошове забезпечення за жовтень та листопад

Рішення:

Оклади грошового утримання військовослужбовцям за контрактом при призові їх з запасу виплачуються з дня зарахування у списки особового складу частини. При цьому до дня вступу у виконання посади, але не раніше підписання наказу про призначення виплачується мінімальний посадовий оклад за 1 тарифним розрядом. З навчальною метою визначимо його у розмірі 450 грн. (конкретний розмір зазначений у відповідній постанові Кабінету Міністрів України).

Мол. с-т Мовчан прибула із запасу, вислуги років не має, права на НВР також не має.

Мол. сержанту Мовчан О.В.

за жовтень

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	30	6 - 31 .10	30 : 31 x 26		25,16
2	ПО	450	6 - 6 .10	450 : 31 x 1		14,52
	ПО	605	7 - 31 .10	605 : 31 x 25		487,90
	Всього:					527,58

Право на НОУС мол. с-т Мовчан набуває з дня вступу у виконання посади, тобто з 7 жовтня, але виплачується надбавка в листопаді за жовтень. Відповідно ми розрахували посадовий оклад за період з 7 по 31 жовтня, тому можна нарахувати НОУС за цей період від отриманого посадового окладу – 15 %

за листопад

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	30	1 - 30 .11			30,00
2	ПО	605	1 - 30 .11			605,00
3	НОУС	15%	7 - 31 .10	605 : 31 x 25 x 15%		73,19
	Всього:					708,19

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України № 1294 від 7 листопада 2007 року “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу”.
2. Наказ Міністра оборони України № 260 від 11 червня 2008 року “Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України”.

3. Роз'яснення Департаменту фінансів Міністерства оборони України від 29.01.09 № 248/9/48 щодо застосування п. 9 Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям ЗСУ.

НАДБАВКА ЗА КЛАСНУ КВАЛІФІКАЦІЮ

Збройні Сили України в мирний час перебувають у постійній бойовій готовності. Вони призначені для збройного захисту незалежності, територіальної цілісності та недоторканності України, підтримання її обороноздатності на високому рівні. У сучасних умовах все це неможливо без постійного підвищення рівня професійної майстерності військовослужбовців і Збройних Сил взагалі.

З метою зацікавлення військовослужбовців у підвищенні рівня особистої професійної майстерності була введена виплата надбавки за класну кваліфікацію (далі – НКК), розмір якої залежить від досягнутих результатів і присвоєного класу кваліфікації, а також від посадового окладу.

Надбавка за класну кваліфікацію нараховується у відсотках від посадового окладу залежно від присвоєного класу кваліфікації.

Досягнутий рівень професійної майстерності періодично перевіряється під час проведення іспитів на підтвердження або присвоєння класу кваліфікації. Система таких іспитів будується на відповідних критеріях, яким повинні відповідати військовослужбовці. При цьому такі критерії розробляються для кожного виду Збройних Сил та роду військ окремо, тому що вимоги до військовослужбовців у різних видах Збройних Сил різні.

Надбавка за класну кваліфікацію диференціює розміри грошового забезпечення військовослужбовців із різним рівнем професійної майстерності, що має певний соціальний сенс.

Тобто, виплата надбавки за класну кваліфікацію носить стимулюючий характер та сприяє підвищенню професійної майстерності в Збройних Силах і підвищенню обороноздатності країни.

Порядок присвоєння класу кваліфікації

Наказом Міністра оборони України № 303 від 1 червня 2006 року введено в дію Інструкцію про порядок присвоєння класної кваліфікації військовослужбовцям ЗСУ.

Цією інструкцією передбачений порядок присвоєння, підтвердження, зниження та позбавлення класу кваліфікації.

Військовослужбовцям присвоюються наступні класи кваліфікації (кваліфікаційні категорії):

1. Офіцерам, прапорщикам та військовослужбовцям за контрактом – **3 клас, 2 клас, 1 клас, клас “Майстер”**
2. Військовослужбовцям строкової служби – **3, 2 та 1 клас [3].**

3. Офіцерам, прапорщикам та військовослужбовцям за контрактом льотно-підйомного та льотно-інструкторського складу – **3, 2, 1 клас та клас “Снайпер”** [4].

4. Офіцерам – висококваліфікованим лікарям, прапорщикам та військовослужбовцям за контрактом на посадах середніх медичних спеціалістів та фармацевтів – **Друга, Перша та Вища кваліфікаційні категорії** [6].

Клас кваліфікації може бути присвоєний *тільки військовослужбовцям*, які займають посади згідно з переліком (Додатки № 1, № 2 до Інструкції) **за умов:**

1. **Особи офіцерського складу, прапорщики, мічмани** для присвоєння (підтвердження) 2 класу, 1 класу та майстра, повинні:

- мати загальну оцінку не нижче "добре" з командирської підготовки за навчальний рік;
- постійно підвищувати рівень індивідуальної професійної майстерності за фахом і забезпечувати виконання програм та планів бойової підготовки підпорядкованих підрозділів;
- знати основи законодавства України, сутність і способи ведення правової роботи, форми та методи правового навчання і виховної роботи особового складу, профілактики правопорушень;
- уміти організовувати та проводити на високому методичному рівні навчання та виховання особового складу;
- зберігати й утримувати в належному стані озброєння та військову техніку, забезпечувати їх безаварійну експлуатацію та безвідмовну роботу;
- мати посвідчення на право водіння й експлуатації озброєння та військової техніки.

Ці особи для присвоєння (підтвердження) кваліфікації **майстра та 1 класу** обов'язково повинні мати *рівень знання іноземної мови* не нижче СМР - 2, 2 класу - не нижче СМР - 1, якщо це передбачено виконанням службових обов'язків за посадою.

2. **Військовослужбовці за контрактом**, які проходять службу на посадах солдатів, сержантів та старшин (у т.ч. прапорщики), для присвоєння (підтвердження) кваліфікації 2 класу, 1 класу та майстра повинні:

- мати загальну оцінку з бойової підготовки протягом року не нижче ніж "добре";
- бути зразковим у дотриманні військової дисципліни;
- зберігати й утримувати в належному стані озброєння та військову техніку і безпосередньо вміло експлуатувати, не допускати їх виходу з ладу з особистої провини;

- мати посвідчення на право водіння й експлуатації озброєння та військової техніки відповідно до займаної посади.

Ці військовослужбовці для присвоєння (підтвердження) їм кваліфікації:

майстра та 1 класу - обов'язково повинні мати рівень знання іноземної мови не нижче СМР - 1, якщо це передбачено виконанням службових обов'язків за посадою;

майстра - обов'язково мати класну кваліфікацію за однією із спеціальностей, що входять до складу екіпажів (обслуг, розрахунків, груп) у складі яких вони проходять військову службу.

3. **Військовослужбовці строкової військової служби** для присвоєння (підтвердження) їм класної кваліфікації 2 класу та 1 класу повинні:

- мати загальну оцінку з бойової підготовки не нижче ніж "добре";
- не мати дисциплінарних стягнень;
- зберігати й утримувати в належному стані озброєння та військову техніку та безпосередньо вміло експлуатувати, не допускати їх виходу з ладу з особистої вини;
- мати посвідчення на право водіння й експлуатації озброєння та військової техніки відповідно до займаної посади. Військовослужбовцям можуть бути присвоєні такі класи кваліфікації (кваліфікаційні категорії):

Клас кваліфікації присвоюються послідовно: спочатку 3 клас, потім 2 клас і так далі. Не може бути присвоєний 1 клас відразу після 3-го.

Чергова класна кваліфікація присвоюється:

особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам та військовослужбовцям військової служби за контрактом - не раніше ніж *через рік з дня присвоєння попередньої класної кваліфікації*;

військовослужбовцям строкової військової служби - не раніше ніж *через чотири місяці з дня присвоєння попередньої класної кваліфікації*;

військовослужбовцям строкової служби, які проходять військову службу протягом 18 місяців, - не раніше ніж *через шість місяців з дня присвоєння попередньої класної кваліфікації*.

Право присвоєння (підтвердження) класної кваліфікації надається:

Кваліфікація майстра:

керівникам структурних підрозділів Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, командувачам видів Збройних Сил України.

Кваліфікації 3 класу, 2 класу та 1 класу:

командирам армійських корпусів, повітряних командувань, їм рівним посадовим особам та вище.

При відповідних командирах (начальниках) на кожен рік їх наказами створюються кваліфікаційні комісії, яким надано право приймати іспити на присвоєння (підтвердження) відповідного класу кваліфікації. За результатами іспитів комісія складає акт, на підставі якого відповідний командир (начальник) видає наказ про присвоєння (підтвердження) класів кваліфікації.

Датою присвоєння класу кваліфікації військовослужбовцю вважається день підписання наказу про присвоєння класу кваліфікації.

Військовослужбовцям, яким присвоєна класна кваліфікація, видаються посвідчення класного спеціаліста та нагрудний знак встановленого зразка.

Військовослужбовці, яким присвоєна класна кваліфікація (крім тих, хто проходить строкову військову службу), зобов'язані підтверджувати її **один раз на рік**.

У разі не підтвердження військовослужбовцем отриманого класу кваліфікації його клас знижується **до фактичного рівня підготовки**, що також відображається в наказі командира [3].

Іспити на присвоєння класу кваліфікації **не проводяться**, а надбавка за класну кваліфікацію **не виплачується**:

- у структурних підрозділах Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України, командуваннях видів Збройних Сил України, управліннях оперативних командувань;

- у територіальних управліннях, управліннях армійських корпусів та їм рівних, крім льотного складу Збройних Сил України (льотчиків і штурманів);

- у науково-дослідних, випробувальних установах - для осіб керівного та наукового складу, які займають штатні посади, що передбачають виплату надбавки за науковий ступінь (звання);

- в організаціях Збройних Сил України, військових представництвах підприємств Міністерства оборони України (крім спеціалістів інженерного та технічного профілів, які займаються обслуговуванням та експлуатацією озброєння та військової техніки);

- у вищих військових навчальних закладах - для науково-педагогічного складу (крім офіцерського складу інженерного та технічних профілів і підрозділів забезпечення).

Для ведення обліку військовослужбовців, які мають клас кваліфікації та для контролю за своєчасністю і правильністю присвоєння (підтвердження) відповідного

класу кваліфікації начальник фінансової служби повинен вести книгу обліку військовослужбовців, які мають право на отримання надбавки за класну кваліфікацію.

Приклад книги обліку військовослужбовців, які мають право на отримання надбавки за класну кваліфікацію:

(заводиться окремий особовий рахунок на кожного військовослужбовця)

Прізвище, ім'я, по батькові _____

№ з/п	Займана посада	ВОС	Військове звання	Присвоєний (підтверджений) клас кваліфікації								Примітки
				3 клас		2 клас		1 клас		“Майстер”		
				ВОС	№, дата наказу	ВОС	№, дата наказу	ВОС	№, дата наказу	ВОС	№, дата наказу	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1 3

Як можна побачити з книги обліку, начальник фінансової служби повинен мати повну інформацію про те, який клас кваліфікації присвоєний, за якою посадою (номером ВОС – військово-облікової спеціальності), коли та яким наказом. Номер ВОС - це код посади військовослужбовця. Усі посади військовослужбовців мають номер ВОС, в якому в стислому вигляді міститься вся інформація щодо конкретної посади.

За всіма цими даними начальник фінансової служби визначає право військовослужбовців на отримання надбавки.

Вищевикладені положення розповсюджуються на всіх військовослужбовців, але для різних видів Збройних Сил та родів військ існують свої особливості, які передбачені відповідними керівними документами. Так класна кваліфікація льотчикам і штурманам присвоюється відповідно до Інструкції, яка введена в дію наказом Міністра оборони України від 4 січня 2005 року № 2; льотно-випробувальному складу – згідно з Інструкцією, що введена в дію наказом Міністра оборони України від 16 вересня 2003 року № 296; військовослужбовцям медичного та фармацевтичного складу – відповідно до Інструкції, що введена в дію наказом Міністра оборони України № 176 від 25 квітня 1998 року.

Розміри надбавки за класну кваліфікацію.

Військовослужбовці, які мають класну кваліфікацію (класність), присвоєну в установленому порядку, і займають посади, за якими може надаватися класна кваліфікація, забезпечують безаварійну і безвідмовну роботу озброєння та військової

техніки, а також досягнули високої професійної майстерності за фахом, надбавка виплачується **в таких розмірах на місяць:**

особам офіцерського складу (крім військовослужбовців льотно-підйомного та льотно-інструкторського складу), прапорщикам і військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом, та мають:

2 клас – 5 % посадового окладу,

1 клас – 8 % посадового окладу;

клас майстра – 11 % посадового окладу;

особам офіцерського складу – військовим льотчикам і штурманам, які мають:

2 клас – 8 % посадового окладу,

1 клас – 12 % посадового окладу,

клас снайпера – 15 % посадового окладу;

військовослужбовцям строкової служби, які мають:

2 клас – 5 % посадового окладу;

1 клас – 10 % посадового окладу [1].

Надбавка за **3 клас кваліфікації не виплачується.**

Як було зазначено вище, додаткові види грошового забезпечення, що визначені у додатку № 25 до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 (у т.ч. НКК), виплачуються в обсязі до 50 відсотків установленого постановою розміру, крім щомісячних виплат військовослужбовцям льотного та наземного складу авіації, плаваючого складу, військовослужбовцям, які виконують водолазні роботи, проходять службу в аеромобільних військах та частинах спеціального призначення, та виплати одноразової винагороди військовослужбовцям, які знешкоджують вибухові предмети.

Надбавка за класну кваліфікацію виплачується військовослужбовцям до посадових окладів за основною або тимчасово виконуваною посадою без урахування надбавки за особливі умови служби.

Військовослужбовцям, які мають класну кваліфікацію за двома і більше спеціальностями, надбавка виплачується за тією спеціальністю, за якою вони працюють на займаних посадах [2].

Тобто **основна умова** виникнення права на надбавку за класну кваліфікацію – це наявність класу кваліфікації не нижче 2-го саме за тією посадою, яку займає військовослужбовець. Відповідність класу кваліфікації займаній посаді визначається **за номерами ВОС по присвоєному класу кваліфікації і по займаній посаді, вони повинні повністю співпадати.**

Наприклад, якщо військовослужбовець строкової служби займає посаду механіка-водія танка – 3 тарифний розряд (ВОС - 752) і має 1 клас механіка-водія танка (ВОС - 752) та 2 клас оператора (ВОС – 125), то він має право на отримання надбавки за класну кваліфікацію в розмірі 10 відсотків від посадового окладу за посадою механіка-водія:

190 x 0,1 = 19 грн.

Якщо, *наприклад*, офіцер командир механізованого взводу (ПО – 850 грн.) ВОС – 125223 має 3 клас по спеціальності “командир механізованого взводу” (ВОС – 125223) та 2 клас по спеціальності “командир розвідувального взводу” (ВОС – 125453), він надбавку за класну кваліфікацію **отримувати не буде**, тому що номер ВОС по займаній посаді співпадає з номером ВОС спеціальності, за якою він має 3 клас, за який надбавка не виплачується.

Порядок виплати надбавки за класну кваліфікацію.

Надбавка за класну кваліфікацію військовослужбовцям, що мають відповідний клас кваліфікації, **виплачується**:

офіцерам, прапорщикам і військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом, які мають класну кваліфікацію, але не займають відповідних посад при призначенні на ці посади – з дня вступу до виконання посад, за якими встановлена виплата надбавки, але не раніше дня підписання наказу про призначення на ці посади;

військовослужбовцям строкової служби – з дня підписання наказу про призначення на посади, за якими встановлена виплата надбавки;

військовослужбовцям, які займають посади, за якими встановлена виплата надбавки, і отримали класну кваліфікацію за час виконання цих посад – з дня підписання наказу про присвоєння класу кваліфікації.

При підвищенні класу кваліфікації або пониженні в кваліфікації до 2 класу – винагорода в нових розмірах виплачується з дня підписання наказу про присвоєння чергового класу або зниження кваліфікації.

Військовослужбовцям, які мають відповідну класну кваліфікацію, але не мають права на отримання надбавки за кваліфікацію за посадою, що займають, допущеним до тимчасового виконання вакантних посад, за якими встановлена виплата надбавки, ця надбавка виплачується, якщо військовослужбовці працювали або навчали підлеглих за спеціальністю, за якою присвоєна класна кваліфікація.

Військовослужбовцям, допущеним до тимчасового виконання невакантних посад, надбавка за кваліфікацію **не виплачується**.

Виплата військовослужбовцям надбавки за кваліфікацію **припиняється** з дня, наступного за днем:

- а) звільнення від посад, за якими встановлена виплата винагороди;
- б) направленим у військово-навчальні заклади на навчання;
- в) підписання наказу про позбавлення класної кваліфікації або зниження в кваліфікації до 3 класу;
- г) вступу до тимчасового виконання вакантних та невакантних посад, за якими виплата винагороди не встановлена або посад не пов'язаних з роботою за спеціальністю, за якою присвоєна кваліфікація;
- д) закінчення терміну, встановленого для підтвердження присвоєної кваліфікації [2].

Так само, як і НОУС, військовослужбовцям, які звільнені від посад у зв'язку із призначенням на інші посади, виплата НКК за попередньою посадою, якщо вони мали на неї право, зберігається до вступу у виконання іншої посади, але не більше як за 2 місяці. У випадку вибуття таких військовослужбовців з одних військових частин до інших НКК до дня звільнення від попередніх посад виплачується за попереднім місцем служби. За новим місцем служби їм здійснюється доплата цієї надбавки за період з дня, наступного за днем звільнення від посад і до дня вступу у виконання нових посад – у відповідних розмірах від попереднього посадового окладу. Якщо вони матимуть право на отримання надбавки за новою посадою, то з дня вступу у виконання нових посад вона їм виплачуватиметься у відповідних розмірах від нового посадового окладу.

Прапорщикам, які призначені на посади офіцерського складу, і які отримували до дня призначення надбавку за кваліфікацію – ця надбавка виплачується і в період виконання вказаних посад, якщо військовослужбовці підтверджують або підвищують в установленому порядку присвоєний їм клас кваліфікації, а також навчають підлеглих за спеціальністю.

Виплата військовослужбовцям надбавки за кваліфікацію зберігається за умови підтвердження або підвищення в установленому порядку присвоєного їм класу кваліфікації **на періоди:**

- Навчання в навчальних військових частинах (центрах) з підготовки сержантів (старшин) і кваліфікованих солдатів (матросів), якщо воно пов'язане з підвищенням кваліфікації за спеціальністю, за якою присвоєно клас кваліфікації.
- Перенавчання військовослужбовців льотно-підйомного складу на нові для них типи літаків, вертольотів.

- Проходження в установленому порядку служби на кораблях і суднах дублерами чи виконання службового завдання в складі підрозділу поза пунктом постійного розквартирування.

- Перебування у відпустці (із збереженням грошового забезпечення), на лікуванні, у службовому відрядженні, а також у разі звільнення від виконання службових обов'язків у зв'язку з хворобою - у випадках збереження за місцем служби посад, за якими встановлена виплата надбавки за кваліфікацію.

- Тимчасового виконання обов'язків за вакантними і невакантними посадами, за якими встановлена виплата надбавки [2].

Приклад

Водій ВОС – 135 (1 т.р.) солдат Панько А.А., який має кваліфікацію “механік-водій танка” ВОС – 452 3-го класу, наказом від 3 серпня призначений на посаду механіка-водія танка ВОС – 452 (3 т.р.). Наказом командувача корпусу від 20 серпня йому присвоєний 2 клас по цій спеціальності.

Нарахувати грошове забезпечення за серпень, вересень

Рішення

Новий посадовий оклад військовослужбовцям строкової служби виплачується з дня призначення на посаду, тому перераховуємо посадовий оклад за серпень: до 2 серпня – за I т.р. 154 грн., з 3 серпня – за III т.р. 190 грн.

Крім того, він призначений на посаду механіка-водія танку, тобто входить до екіпажу танка і має право на отримання НОУС – у вересні за серпень.

Солд. Панько має 3 клас по спеціальності механіка-водія танка і 3 серпня призначається на цю посаду. Але за 3 клас надбавка не виплачується. 2 клас йому присвоюють після дня виплати грошового забезпечення, тому перший раз ми нарахуємо надбавку за класну кваліфікацію у вересні та зробимо йому доплату надбавки за серпень.

Надбавка нараховується від окладу за тією посадою, яка дає право на її отримання.

Ряд. Панько А.А.

За серпень:

№ п/п	Вид виплати	Норма	Термін	РОЗРАХУНОК	Сума	Всього
1.	ПО	154	1 – 2	154 : 31 x 2	9,94	
	ПО	190	3 – 31	190 : 31 x 29	177,75	187,69

За вересень:

№ п/п	Вид виплати	Норма	Термін	РОЗРАХУНОК	Сума	Всього
1.	ПО	190	1 – 30			190
2.	НОУС	40%	3 – 31.08	177,75 X 0,4		71,10
3.	НКК	5%	1 – 30	190 x 0,05	9,50	
	Доп.НКК	5%	20-31.08	190 x 0,05 : 31 x 12	3,68	13,18
	Всього:					274,28

Приклад.

Командир взводу (К=1,14) ВОС – 323203 ст. лейтенант Троценко П.О. , який має 1 клас кваліфікації по ВОС – 323203, за грубе порушення правил експлуатації техніки наказом командира з'єднання від 7 червня був позбавлений класної кваліфікації. Витяг з наказу про позбавлення надійшов у військову частину 18 червня.

Вислуга років на 1 січня – 9 р. 06 міс. 15 дн.

Нарахувати грошове забезпечення за червень, липень.

Рішення

По-перше, визначимо вислугу років на 1 червня: $9.06.15 + 0.05.00 = 9р.11міс.15дн.$ З 16 червня у ст. л-та Троценка настає право на більшу ПНВР – 25%.

Офіцер, позбавлений класної кваліфікації, втрачає право на надбавку з дня підписання наказу про позбавлення. Але витяг з наказу поступив в частину після дня виплати грошового забезпечення, і за червень йому надбавка вже була виплачена. Враховуючи п.1.8 “Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям” в липні ми зі ст. л-та Троценка нічого не утримуємо, а просто припиняємо виплату надбавки з 1 липня, хоча фактично він втратив право на її отримання 7 червня.

Ст. л-ту Троценко П.О.

За червень (9.11.15):

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 30 .06			115,00
2	ПО	850	1 - 30 .06			850,00
3	НВР	20%	1 - 15 .06	$(115 + 850) : 30 \times 15 \times 0,20$	96,50	
	доп. НВР	25%	16 - 30 .06	$(115 + 850) : 30 \times 15 \times 0,25$	120,63	217,13
4	НКК	8%	1 - 30 .06	$850 \times 8\% \times 0,5$		34,00
	Всього:					1216,13

За липень (10.00.15):

1	ОВЗ	115	1 - 31 .07		115,00
2	ПО	850	1 - 31 .07		850,00
3	НВР	25%	1 - 31 .07	(115 + 850) : 30 x 31 x 0,25	249,29
	Всього:				1214,29

Розміри та порядок підвищення посадових окладів за класну кваліфікацію офіцерам, прапорщикам та військовослужбовцям за контрактом.

Ця виплата передбачена військовослужбовцям, від майстерності яких залежить не тільки рівень бойової готовності, а й їх особисте життя – це випробувачі авіаційної техніки. Для здійснення таких польотів військовослужбовці повинні мати дуже високий рівень професійної майстерності.

Для таких військовослужбовців відповідно передбачене **підвищення посадового окладу** за класну кваліфікацію. На відміну від надбавки, на яку не нараховуються інші доплати і надбавки, підвищення посадового окладу створює новий посадовий оклад, на який вже нараховуються інші доплати та надбавки.

На відміну від інших військовослужбовців, військовослужбовцям льотно-випробувального складу підвищення посадового окладу виплачується за всі класи: за 1 клас, за 2 клас та за 3 клас.

Військовослужбовцям льотно-випробувального складу, які мають клас кваліфікації, посадові оклади **підвищуються**:

Особам офіцерського складу, які займають посади **льотчика-випробувача та штурмана-випробувача** і виконують польоти за методикою льотних випробувань

За 3 клас – 7 % посадового окладу;

За 2 клас – 15 % посадового окладу;

За 1 клас – 20 % посадового окладу.

Офіцерам і прапорщикам льотно-випробувального складу (крім офіцерів льотчиків (штурманів) – випробувачів), які виконують польоти за методикою льотних випробувань

За 3 клас – 5 % посадового окладу;

За 2 клас – 10 % посадового окладу;

За 1 клас – 15 % посадового окладу.

Військовослужбовці льотно-випробувального складу належать до тієї категорії військовослужбовців, на яких не розповсюджується обмеження щодо виплати

додаткових видів грошового забезпечення в обсязі 50%. Тобто вони отримують зазначене підвищення в повному обсязі.

Порядок виплати підвищених посадових окладів за кваліфікацію аналогічний порядку виплати надбавки за класну кваліфікацію. (2)

Порядок присвоєння класної кваліфікації військовослужбовцям льотно-випробувального складу викладений в Інструкції, яка затверджена наказом Міністра оборони України від 16 вересня 2003 року № 296.

Приклад

Льотчику-випробувачу (K=1,56) авіаційного полку підполковнику Логвіненку В.П., який має 3 клас кваліфікації льотчика-випробувача, наказом командувача авіаційного корпусу від 5 липня (наказ надійшов у військову частину 10 липня) присвоєний 1 клас по цій спеціальності.

Вислуга років на 1 липня – 20 р. 10 міс. 25 дн. (з урахуванням пільгового обчислення)

Нарахуємо грошове забезпечення підполковнику Логвіненку за липень та серпень
За липень (20.10.25):

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	130	1 - 31 .07			130,00
2	ПО	1170	1 - 31 .07			1170,00
	ППОКл	7%	1 - 4 .07	1170 : 31 x 4 x 7%	10,57	
	ППОКл	15%	5 - 31 .07	1170 : 31 x 27 x 15%	152,85	163,42
3	НВР	35%	1 - 31 .07	(130 + 1333,42) : 30 x 31 x 0,35		529,27
	НОУС	45%	1 - 30 .06	1170 x 45%		526,50

Розміри та порядок виплати надбавки за кваліфікаційну категорію військовослужбовцями медичного та фармацевтичного складу.

Військовослужбовцям медичного і фармацевтичного складу надбавка за кваліфікаційну категорію виплачується в **таких розмірах на місяць:**

- Особам офіцерського складу, які займають посади хірургів, травматологів, ортопедів-комбустіологів, урологів, нейрохірургів, серцево-судинних хірургів, торакальних хірургів, абдомінальних хірургів, проктологів, щелепно-лицевих хірургів, акушерів-гінекологів, офтальмологів, оториноларингологів, рентгенологів, які здійснюють хірургічні втручання із застосуванням рентгенівської апаратури в умовах

стаціонару, ендоскопістів, що здійснюють лікувальні заходи, трансфузіологів, лікарів підводних човнів та надводних кораблів у міжпохідний період, які оперують у стаціонарі, хірургів, які оперують у поліклініці, і яким за результатами атестації присвоєна відповідна кваліфікаційна категорія:

за другу кваліфікаційну категорію – 10 % посадового окладу;

за першу кваліфікаційну категорію – 15 % посадового окладу;

за вищу кваліфікаційну категорію - 20 % посадового окладу.

- Особам офіцерського складу, які займають посади (крім тих, які зазначені вище) у лікувально-профілактичних установах, військово-медичних клінічних центрах усіх найменувань, медичних службах об'єднань, з'єднань та військових частин, санітарно-епідеміологічних установах, структурах медичного постачання, спеціальних військово-медичних та інших установах, навчальних військово-медичних закладах (підрозділах), науково-дослідних установах, підрозділах екологічної служби Збройних Сил України, Головній інспекції Міністерства оборони України, а також у Департаменті охорони здоров'я Міністерства оборони України:

за другу кваліфікаційну категорію – 5 % посадового окладу;

за першу кваліфікаційну категорію – 10 % посадового окладу;

за вищу кваліфікаційну категорію - 15 % посадового окладу.

- Особам рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, що займають посади середніх медичних спеціалістів і фармацевтів, яким в результаті атестації присвоєна відповідно друга, перша або вища кваліфікаційна категорія:

за другу кваліфікаційну категорію – 5 % посадового окладу;

за першу кваліфікаційну категорію – 10 % посадового окладу;

за вищу кваліфікаційну категорію – 15 % посадового окладу [1].

Порядок присвоєння кваліфікаційних категорій військовослужбовцям медичного та фармацевтичного складу викладений у наказі Міністра оборони України № 176 від 25 квітня 1998 року. У додатках до цього наказу визначено номенклатуру посад, за якими може бути присвоєно кваліфікаційну категорію.

Атестація на присвоєння або підтвердження кваліфікаційних категорій проводиться добровільним порядком не штатними атестаційними комісіями, що створюються при медичних службах видів Збройних Сил України оперативних командувань, Головному військовому клінічному госпіталі Міністерства оборони України та Українській військово-медичній академії, а в разі потреби при інших органах управління за рішенням начальника Департаменту охорони здоров'я

Міністерства оборони України. Крім цього, для атестації на присвоєння кваліфікаційних категорій військовослужбовцям середнього медичного складу у військових госпіталях на 400 і більше ліжок, за рішенням начальників медичних служб оперативних командувань, можуть створюватись регіональні атестаційні комісії.

До складу атестаційних комісій входять керівники медичної служби, головні (провідні) медичні (фармацевтичні) спеціалісти, начальники відділень (аптек), начальники (заступники) військово-медичних установ, професорсько-викладацький та науковий склад військово-медичних закладів освіти та науково-дослідних установ, спеціалісти інших військово-медичних закладів, установ та частин, спеціалісти професійного психологічного відбору органів виховної роботи. Склад атестаційних комісій затверджується наказом начальника органу управління (установи, закладу), при якому вона створюється.

Атестація військовослужбовців медичних та фармацевтичних спеціальностей на присвоєння кваліфікаційних категорій проводиться:

- при медичних службах видів Збройних Сил України, оперативних командувань - для підпорядкованих військово-медичних установ, військових частин і підрозділів;

- при територіальному Центрі курортології та реабілітації "Крим" - для військових санаторіїв Міністерства оборони України, розташованих на території Автономної Республіки Крим;

- в найближчих атестаційних комісіях органів управління військово-медичної служби, військово-медичних закладів та установ - для медичних установ, військових частин і підрозділів, які не мають своїх атестаційних комісій;

- при Головному військовому клінічному госпіталі Міністерства оборони України - для офіцерів Департаменту охорони здоров'я Міністерства оборони України, начальників, заступників начальників медичних служб і військово-медичних управлінь видів Збройних Сил України, оперативних командувань, а також інших військово-медичних спеціалістів, що проходять службу в центральному апараті Міністерства оборони України та військових частинах і установах центрального підпорядкування;

- при Українській військово-медичній академії – для військовослужбовців, допущених у встановленому порядку до лікарської (провізорської) діяльності керівного, професорсько-викладацького та наукового складу академії і кафедр вищих медичних закладів освіти, посади яких комплектуються медичними (фармацевтичними) військово-обліковими спеціальностями, а також слухачі факультету перепідготовки та

підвищення кваліфікації військових лікарів академії, які мають право на присвоєння кваліфікаційної категорії.

Атестаційна комісія при Департаменті охорони здоров'я Міністерства оборони України здійснює контроль і методичне керівництво зазначеними атестаційними комісіями, розглядає скарги на рішення атестаційних комісій, приймає остаточне рішення щодо пов'язаних з атестацією спірних питань.

Засідання атестаційних комісій проводяться по мірі надходження атестаційних матеріалів.

Військові лікарі і провізори, які підлягають атестації, в обов'язковому порядку проходять навчання на передатестаційних циклах факультету перепідготовки і підвищення кваліфікації військових лікарів Української військово-медичної академії [6].

Приклад

Лікар-терапевт гарнізонної поліклініки (К=1,41) підполковник Ліщук І.П. має кваліфікацію терапевта 2 категорії та хірурга 1 категорії. Наказом від 5 жовтня (витяг з наказу надійшов у військову частину 15 жовтня) він призначений на посаду хірурга хірургічного відділення госпіталю (К=1,47).

20 жовтня здав посаду і вибув до нового місця служби, куди прибув 25 жовтня. В цей же день зарахований у списки особового складу. У виконання обов'язків за посадою вступив 27 жовтня.

Вислуга років на 1 січня – 17 р. 1 м. 15 дн.

Нарахувати грошове забезпечення за жовтень та листопад.

Рішення:

Визначимо вислугу років на 1 жовтня: 17.10.15, НВР – 30%.

За жовтень грошове забезпечення буде йому виплачене в поліклініці з розрахунку окладів грошового забезпечення до 31 жовтня включно. Займаючи посаду лікаря-уролога п/п-к Ліщук має право на надбавку за 2 кваліфікаційну категорію уролога в розмірі 5% посадового окладу. Ця надбавка буде виплачена також за весь жовтень (з урахуванням п. 1.8 Інструкції).

Вступаючи у виконання посади хірурга, він набуває права на надбавку за 1 кваліфікаційну категорію хірурга, що оперує хворих у стаціонарі (госпіталь) в розмірі 15% посадового окладу. Враховуючи те, що він прибуває до нового місця служби та вступає у виконання обов'язків за посадою після дня виплати грошового забезпечення, доплачуємо йому посадовий оклад та надбавку за кваліфікаційну категорію в листопаді

з 27 по 31 жовтня разом з виплатою надбавки за листопад. З урахуванням п. 9 Інструкції він має право на виплату надбавки в попередньому розмірі від попереднього посадового окладу з 21 по 26 жовтня. Але з урахуванням того, що він отримав надбавку в попередньому розмірі за весь жовтень за попереднім місцем служби, в госпіталі ми йому лише зробимо доплату різниці в розмірах надбавки за період з дня вступу у виконання посади хірурга. З цього ж дня він також набуває права на надбавку за особливі умови служби в розмірі 15% посадового окладу.

П/п-ку Ліщуку І.П.

За жовтень (17.10.15)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	130	1 - 31 .10			130,00
2	ПО	1060	1 - 31 .10			1060,00
3	НВР	30%	1 - 31 .10	(130 + 1060) x 0,30		357,00
4	НКК	5%	1 - 31 .10	1060 x 5% x 0,5		27,38
	Всього:					1574,38

За листопад (17.11.15):

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	130	1 - 30 .11			130,00
2	ПО	1100	1 - 30 .11		1100,00	
	доп.ПО	40	27 - 31 .10	40 : 31 x 5	6,45	1106,45
3	НВР	30%	1 - 31 .10	(130 + 1106,45) x 0,30		370,94
4	НКК	15%	1 - 31 .10	1060 x 15% x 0,5	82,15	
	доп. НКК	10%	27 - 31 .10	1100 : 31 x 5 x 10%	17,74	99,89
	Всього:					1707,28

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців”.
2. Наказ Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 “Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.
3. Наказ Міністра оборони України № 303 від 1 червня 2006 року "Інструкції про порядок присвоєння класної кваліфікації військовослужбовцям Збройних Сил України".
4. Наказ Міністра оборони України від 4 січня 2005 року № 2 “Інструкція про порядок проведення класифікації військових льотчиків і штурманів”.

5. Наказ Міністра оборони України від 16 вересня 2003 року № 296 “Інструкція про порядок присвоєння класної кваліфікації льотно-випробувальному складу ЗСУ”.
6. Наказ Міністра оборони України № 176 від 25 квітня 1998 року “Інструкція про порядок присвоєння кваліфікаційної категорії військовослужбовцям медичних та фармацевтичних спеціальностей”.

НАДБАВКА ЗА ВИКОНАННЯ ОСОБЛИВО ВАЖЛИВИХ ЗАВДАНЬ

З метою посилення соціального захисту військовослужбовців (крім строкової служби) шляхом підвищення номінального розміру їх грошового забезпечення було введено виплату надбавки за виконання особливо важливих завдань (далі – НВОВЗ). Призначення цієї надбавки полягає в стимулюванні військовослужбовців до якісного виконання завдань та доручень, що на них покладаються. Вона виплачується всім категоріям військовослужбовців (крім строкової служби). У випадку неякісного виконання завдань та доручень або накладення дисциплінарних стягнень на військовослужбовців розмір надбавки може зменшуватись або скасовуватись її виплата взагалі. Сам розмір надбавки може визначатися в залежності від наявного фонду грошового забезпечення. Таким чином доводиться констатувати, що ця надбавка не є гарантованою виплатою і здебільшого виконує заохочувальну функцію.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 та п.15 Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям ЗСУ та деяким іншим особам, що затверджена наказом Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 (далі – Інструкція), особам офіцерського складу, особам рядового, сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, виплачується надбавка за виконання особливо важливих завдань в розмірах **до 50 відсотків посадового окладу з урахуванням окладу за військовим званням та надбавки за вислугу років**.

Військовослужбовцям, які проходять службу в центральному апараті Міністерства оборони України, Генеральному штабі Збройних Сил України, органах військового управління, безпосередньо підпорядкованих Міністерству оборони України та Генеральному штабу Збройних Сил України, Командуванні сил підтримки Збройних Сил України, командуваннях видів Збройних Сил України, Об'єднаному оперативному командуванні, та за своїми функціональними обов'язками безпосередньо розробляють, проводять експертизу проектів нормативно-правових актів (за винятком наказів організаційно-розпорядчого характеру), надбавка за виконання особливо важливих завдань виплачується в розмірах **до 100 відсотків посадового окладу з урахуванням окладу за військовим званням та надбавки за вислугу років [1]**.

Конкретні розміри надбавки за виконання особливо важливих завдань встановлюються за рішенням Міністра оборони України, виходячи з наявного фонду грошового забезпечення, передбаченого в кошторисі Міністерства оборони України, яке оформлюється наказом Міністра оборони України.

Розміри надбавки для військовослужбовців, які займаються розробкою та експертизою проектів нормативно-правових актів, визначені наказом Міністра оборони України від 19.02.08 № 56.

Іншим військовослужбовцям розмір цієї надбавки щороку встановлюється наказом Міністра оборони України про бюджетну політику Міністерства оборони України на відповідний рік.

Військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом на посадах офіцерів, а також рядового, сержантського та старшинського складу, та залучаються Антитерористичним центром Служби безпеки України до проведення заходів щодо запобігання та припинення терористичних проявів, за період виконання ними спеціальних завдань надбавка за виконання особливо важливих завдань виплачується в розмірах до 100 відсотків посадового окладу з урахуванням окладу за військовим званням та надбавки за вислугу років [1, 2].

Військовослужбовцям, які одночасно мають декілька підстав для отримання надбавки за виконання особливо важливих завдань, виплачується надбавка за тією підставою, що передбачає більший її розмір.

Військовослужбовцям, які отримують підвищені посадові оклади, надбавка за виконання особливо важливих завдань виплачується з урахуванням підвищених посадових окладів.

Командири (начальники) військових частин (установ та організацій) у разі несвоєчасного або неякісного виконання завдань за місяць, у якому військовослужбовцями було допущено несвоєчасне або неякісне виконання завдань, **мають право зменшувати розмір надбавки за виконання особливо важливих завдань або скасовувати (відмінити) її.**

Рішення про зменшення розміру надбавки або її скасування (відміну) оформлюється наказом командира військової частини на підставі поданих за командою рапортів безпосередніх командирів (начальників) з клопотанням про зменшення розміру надбавки або її скасування.

У наказі про зменшення розміру надбавки або її скасування (відміну) зазначаються конкретні причини, які стали підставою для прийняття такого рішення.

Надбавка за виконання особливо важливих завдань **не виплачується у місяці**, у якому:

1. Наказом відповідного командира на військовослужбовця накладене дисциплінарне стягнення:

- попередження про неповну службу відповідність;

- пониження в посаді;
  - пониження військового звання на один ступінь або позбавлення військового звання;
  - звільнення з військової служби у зв'язку зі службовою невідповідністю.
2. Винесено судом постанову про притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного діяння.
  3. Набрання законної сили обвинувального вироку суду за вчинення злочину військовослужбовцем [2].

Надбавка за виконання особливо важливих завдань виплачується за місцем штатної служби за минулий місяць одночасно з виплатою грошового забезпечення за поточний місяць.

Військовослужбовцям, які вибувають з військової частини, надбавка виплачується до дня звільнення від обов'язків за посадою включно.

Військовослужбовцям, які одержують надбавку за виконання особливо важливих завдань у розмірах до 100%, допущеним до тимчасового виконання обов'язків за посадами, за якими виплата цієї надбавки встановлена у розмірі 50%, за період тимчасового виконання обов'язків за посадами надбавка виплачується в розмірі 50% ОГУ та НВР.

Надбавка за виконання особливо важливих завдань виплачується з того дня, з якого вони стали до виконання обов'язків за посадами, але не раніше дня видання наказу про призначення.

Підставою для виплати військовослужбовцям надбавки за виконання особливо важливих завдань є *наказ командира військової частини* (командирам військових частин - накази вищих командирів /начальників/) *про вступ до виконання обов'язків за посадою* (основною чи тимчасово виконуваною), у якому зазначається розмір надбавки.

Підставою для виплати військовослужбовцям, які залучаються до антитерористичних заходів, надбавки в розмірі до 100% ОГУ та НВР є наказ командира військової частини (командирам військових частин - накази вищих командирів /начальників/), виданий на підставі рішення Антитерористичного центру Служби безпеки України про залучення до проведення заходів.

Виплата військовослужбовцям цієї надбавки припиняється з дня, наступного за днем звільнення від обов'язків за посадою, з урахуванням пункту 9 Інструкції.

Тобто, військовослужбовцям, які звільняються від виконання посад у зв'язку із призначенням на інші посади у тій самій військовій частині, виплата надбавки

зберігається до дня вступу у виконання нових посад, але не більше як за 2 місяці з дня звільнення від виконання попередніх посад. Виплата таким військовослужбовцям надбавки у розмірах, що вони її отримували за попередньою посадою, здійснюється до дня вступу у виконання нової посади.

Військовослужбовцям, які у зв'язку із призначенням на посади вибувають до нового місця служби, виплата надбавки за попереднім місцем служби здійснюється по день звільнення від виконання попередніх посад включно. За новим місцем служби військовослужбовцям здійснюється виплата надбавки у розмірах, що вони її отримували за попередньою посадою – до дня вступу у виконання нової посади. З дня вступу у виконання нової посади надбавка виплачується у нових розмірах.

Військовослужбовцям, які тимчасово вибувають з військової частини зі збереженням посад за місцем служби, надбавка за виконання особливо важливих завдань виплачується за період перебування:

- у відпустці зі збереженням грошового забезпечення;
- на лікуванні та звільнення від виконання службових обов'язків у зв'язку з хворобою;
- у службовому відрядженні одиночним порядком, у тому числі на збори, курси, навчання, або в складі підрозділу [2].

Приклад

Начальник складу (5 т.р. макс.) прапорщик Петренко П.П. наказом від 5 травня (витяг з наказу надійшов у військову частину 10 травня) призначений на посаду техника роти (7 т.р. макс.) у іншу військову частину. 15 травня здав справи та посаду і вибув до нового місця служби. 17 травня прибув до нового місця служби. У виконання посади вступив 20 травня.

Вислуга років на 1.05. - 5р. 0 міс. 10 дн.

Нарахуємо грошове забезпечення за травень та червень.

Пр-ку Петренко

За травень (5.0.10)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	60	1 - 31 .05			60,00
2	ПО	645	1 - 31 .05			645,00
3	НВР	20%	1 - 31 .05	$(60 + 645,00) \times 0,20$		141,00
4	НВОВЗ	50%	1 - 30 .04	$(60 + 645 + 141) \times 50\%$	423,00	
	НВОВЗ	50%	1 - 15 .05	$(29 + 312 + 68,23) \times 50\%$	204,68	627,68
	Всього:					1473,68

За червень (5.1.10)

Враховуючи п. 9 Інструкції та роз'яснення Департаменту фінансів Міністерства оборони України, що згадувалось вище, за новим місцем служби виплата НВОВЗ здійснюється з дня, наступного за днем звільнення від посади і до дня вступу у виконання нової посади з урахуванням попереднього посадового окладу, а з дня вступу у виконання нової посади з урахуванням нового посадового окладу.

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	60	1 - 30 .06			60,00
2	ПО	720	1 - 30 .06			720,00
	ПО	75	20 - 31 .05	75 : 31 x 12		29,03
3	НВР	20%	1 - 30 .04	(60 + 749,03) x 0,20		161,81
4	НВОВЗ	50%	16 - 19 .05	(7,7 + 83,23 + 18,19) x 50%	54,58	
	НВОВЗ	50%	20 - 31 .05	(23 + 279 + 60,39) x 50%	181,16	235,74
	Всього:					1206,58

Приклад:

Ст. стрілець (2 т.р.) ст. солдат Лещенко В.П. виявив бажання проходити військову службу за контрактом. 10 жовтня підписав контракт, цього ж дня наказом командира частини був зарахований на службу за контрактом і призначений на посаду командира відділення (4 т.р. макс). У виконання посади вступив 12 жовтня. Наказом від 13 жовтня йому було присвоєне військове звання "мол. сержант". Термін строкової служби – 8 міс. 15 дн.

Нарахуємо грошове забезпечення за жовтень та листопад.

Мол.с-ту Лещенко
За жовтень (00.08.15)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	35	10 - 12 .10	35 : 31 x 3		3,39
	ОВЗ	40	13 - 31 .10	40 : 31 x 19		24,52
2	ПО	172	1 - 11 .10	172 : 31 x 11		61,03
	ПО	605	12 - 31 .10	605 : 31 x 20		390,32
	Всього:					479,26

За листопад (00.09.07)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	40	1 - 30 .11			40,00
2	ПО	605	1 - 30 .11			605,00
4	НВОВЗ	50%	12 - 12 .10	(35 + 605,00) : 31 x 1 x 50%	10,32	
	НВОВЗ	50%	13 - 31 .10	(40 + 605,00) : 31 x 19 x 50%	197,66	207,98
	Всього:					852,98

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців...”;
2. Наказ Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 “Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.

НАДБАВКА ЗА РОБОТУ, ЯКА ПЕРЕДБАЧАЄ ДОСТУП ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

Економічна та соціальна сутність надбавки за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці.

Україна, як незалежна держава у складі світового співтовариства, має самостійно захищати свої інтереси і суверенітет. Відповідно певна частина інформації в державі складає державну таємницю.

Військова служба – це особливий вид державної служби, який пов'язаний з розробкою, експлуатацією та обслуговуванням військової техніки, озброєння та військових технологій. Цілком зрозуміло, що все це пов'язано з використанням інформації, яка відноситься до державної таємниці.

Тобто, військовослужбовці у своїй повсякденній діяльності постійно працюють з документами та іншими носіями таємної інформації.

Усе це накладає певні обмеження на життя військовослужбовців (постійний контроль за особистим спілкуванням з іншими особами, заборона відвідування закордонних посольств, представництв, обмежена можливість виїзду за кордон та ін.) Ці, так звані режимні обмеження, тим більш жорсткі, чим вищий ступінь таємності має інформація, яку використовують військовослужбовці.

З метою компенсування можливої моральної шкоди від режимних обмежень було введено виплату **надбавки за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці** (далі – надбавка за роботу з таємними документами). Відповідно розмір надбавки залежить від грифа таємності документів, з якими працюють військовослужбовці. Крім цього, розмір надбавки залежить від тривалості, фактичної роботи з носіями таємної інформації, а також від обсягу та важливості такої інформації (військовослужбовці, які займаються науково-дослідними та дослідно-конструкторськими роботами, що містять державну таємницю, постійно перебувають в умовах доволі жорстких обмежень і отримують надбавку в підвищених розмірах).

Таким чином **соціально-економічна сутність** надбавки за роботу з таємними документами полягає в стимулюванні проходження служби в умовах режимних обмежень. Це додатковий вид грошового забезпечення, який диференціює розмір грошового забезпечення військовослужбовців в залежності від ступеня таємності інформації, яку вони використовують.

Розміри надбавки за роботу з таємними документами.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15 червня 1994 року № 414 наказом Міністра оборони України від 6 березня 1995 р. № 50 введена в дію

Інструкція про розміри і порядок виплати надбавки військовослужбовцям і працівникам Збройних Сил України у зв'язку з роботою, яка передбачає доступ до державної таємниці .

Виплата надбавки військовослужбовцям у зв'язку з роботою, що передбачає доступ до державної таємниці, здійснюється у штабах видів Збройних Сил України, військових округах, управліннях центрального апарату Міністерства оборони України, в об'єднаннях, з'єднаннях, військових частинах; військово-навчальних закладах, установах, організаціях та підприємствах (далі – військових частинах) Міністерства оборони України, які одержали дозвіл (ліцензію) на здійснення діяльності, пов'язаної з державною таємницею.

Надбавка до посадових окладів у зв'язку з роботою, яка передбачає доступ до державної таємниці, виплачується військовослужбовцям, які за своїми функціональними обов'язками або на час виконання робіт, згідно з укладеними договорами, займаються розробленням, виготовленням, обліком, зберіганням та використанням документів, виробів та інших матеріальних носіїв державної таємниці, приймають рішення з цих питань або здійснюють постійний контроль за станом захисту державної таємниці (далі – які працюють в умовах режимних обмежень).

Військовослужбовцям, які працюють в умовах режимних обмежень, встановлюється надбавка до посадових окладів залежно від ступеня таємності інформації:

- відомості та їх носії, що мають ступінь таємності “особливої важливості” – **20 %**;
- відомості та їх носії, що мають ступінь таємності “цілком таємно” – **15 %**;
- відомості та їх носії, що мають ступінь таємності “таємно” – **10 %** (2)

Військовослужбовцям, які працюють в умовах режимних обмежень і безпосередньо виконують науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (далі – НДДКР), що містять державну таємницю і передбачені державним замовленням (контрактом) устанавлюється надбавка до посадових окладів залежно від ступеня таємності та обсягу інформації:

- відомості та їх носії, що мають ступінь таємності “особливої важливості” – **70-100 %**;
- відомості та їх носії, що мають ступінь таємності “цілком таємно” – **30-70 %**;
- відомості та їх носії, що мають ступінь таємності “таємно” – **10-30 %** [1].

Надбавка у зв'язку з роботою, яка передбачає доступ до державної таємниці, нараховується військовослужбовцям від **посадових окладів**, що отримуються за основною або тимчасовою посадою [2].

Порядок виплати надбавки за роботу з таємними документами

Надбавка виплачується за місцем штатної служби: - за **минулий місяць разом з виплатою грошового забезпечення за поточний місяць**.

Військовослужбовцям, які вибувають з військової частини раніше дня, встановленого для виплати грошового забезпечення, надбавка виплачується при вибутті по день виключення із списків особового складу військової частини включно.

Військовослужбовцям, які мають право на одержання надбавки і тимчасово вибули з військової частини із збереженням посад за місцем служби, виплата цієї надбавки **не припиняється** при вибутті:

- в установлену відпустку – за час перебування у відпустці;
- на лікування – за час перебування на лікуванні;
- у службове відрядження одиночним порядком або в складі підрозділу – за час перебування в пунктах відрядження та за час дороги до місця відрядження і назад;
- на навчання у військово-навчальні заклади – за час навчання у військово-навчальних закладах.

Військовослужбовцям, які перебувають у розпорядженні, а також при вибутті у службове відрядження, яке триває більше ніж один місяць і не пов'язане з виконанням секретних робіт та використанням секретних документів, **надбавка не виплачується**.

Надбавка військовослужбовцям у зв'язку з роботою, яка передбачає доступ до державної таємниці, виплачується **на підставі наказу командира військової частини про виплату зазначеної надбавки з дня вступу на посаду, але не раніше дня підписання наказу про призначення** [2].

При первісному одержанні дозволу (ліцензії) на здійснення діяльності, пов'язаної з державною таємницею, надбавка виплачується з дня одержання ліцензії.

Розмір надбавок до посадових окладів в умовах режимних обмежень визначається особовому складу військовослужбовців наказом командира військової частини, а командиру – на підставі наказу вищого командира.

Проект наказу узгоджується з начальником режимно-секретного органу [2].

Взагалі право на надбавку за роботу з таємними документами мають тільки військовослужбовці, які **постійно працюють з носіями таємної інформації, та мають допуск для роботи з таємними документами за відповідною формою**.

Для визначення періодичності роботи військовослужбовців з таємними документами в секретному органі військової частини повинен бути облік роботи військовослужбовців з таємними документами. Тільки на підставі такого обліку можна видавати наказ про визначення особового складу, що постійно працює з носіями державної таємниці, і розмірів надбавок.

У військовослужбовців виникає право на надбавку за роботу з таємними документами за таких умов:

- військова частина повинна мати дозвіл (ліцензію) на здійснення діяльності, яка передбачає доступ до державної таємниці, що видається відповідними органами Служби безпеки України (СБУ);
- у військовій частині повинна бути розроблена і затверджена органами СБУ номенклатура (перелік) посад, за якими передбачена робота з таємними документами і виплата надбавки;
- військовослужбовці повинні мати допуск для роботи з таємними документами за відповідною формою і займати посади, які передбачені зазначеною номенклатурою;
- військовослужбовці повинні постійно працювати з таємними документами;
- у військовій частині повинен бути виданий наказ командира про порядок роботи військовослужбовців з таємними документами, яким встановлюються відповідні розміри надбавки кожному військовослужбовцю.

Військовослужбовці не мають права працювати з таємними документами, не маючи допуску за відповідною формою. Відповідно до ступеня таємності інформації на військовослужбовців оформлюються допуски за формою № 1 (для інформації “особливої важливості”), № 2 (“цілком таємно”) та № 3 (“таємно”). Військовослужбовці, які мають допуск за формою № 3 не мають права працювати з документами “цілком таємно” і “особливої важливості”, за формою № 2 не мають права працювати з документами “особливої важливості”.

У військових частинах, в яких секретні органи штатом не передбачені і для роботи з таємними документами вони прикріплені до найближчих військових частин, що мають секретні органи, персональний склад військовослужбовців, які постійно працюють з матеріальними носіями державної таємниці, розміри надбавок до посадових окладів визначаються наказом вищого командира.

Наказ щодо визначення особового складу військовослужбовців, які постійно працюють з матеріальними носіями державної таємниці, і розмірів надбавок до посадових окладів переглядається у разі необхідності (наприклад, при зміні виконавців, завершенні чергового етапу роботи, заміні ступеня секретності, відомостей або грифа секретності матеріальних носіїв інформації тощо), але не менше одного разу на рік . Курсантам шкіл прапорщиків, що постійно працюють з матеріальними носіями державної таємниці, надбавка за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці,

виплачується на підставі наказу командира військової частини про виплату зазначеної надбавки з дня зарахування їх на навчання (2).

Приклад

Наказом від 10 травня командир батальйону (К=1,47) механізованої бригади майор Проценко В.М. призначений на посаду начальника штабу цієї ж бригади (К=1,53). Наказом командира бригади від 5 січня поточного року за посадою командира батальйону йому була встановлена виплата надбавки за роботу з таємними документами, які мають гриф “таємно”. Номенклатурою посад військової частини по посаді начальника штабу передбачається робота з документами з грифом “цілком таємно”, згідно з якою командир полку видав наказ від 15 травня про виплату м-ру Проценку надбавки за роботу з таємними документами, які мають гриф “цілком таємно”. Посаду командира батальйону здав 13 травня, у виконання обов’язків за посадою начальника штабу вступив 18 травня поточного року.

*Примітка: майор Проценко має допуск для роботи з таємними документами по формі № 2. Військова частини має ліцензію на здійснення діяльності, пов’язаної з доступом до держаної таємниці.

Вислуга років на 1 січня: 15 р. 10 міс. 25 дн.

Нарахувати грошове забезпечення за травень та червень.

Рішення

Визначимо вислугу років для нарахування процентної надбавки: $15.10.25 + 0.4.0 = 16.02.25$, розмір процентної надбавки – 30 %

Перевіримо умови для виплати надбавки за роботу з таємними документами:

- Ліцензія – є
- Допуск – по формі № 2 (для роботи з документами з грифом “цілком таємно”);
- Номенклатура – є (посада передбачає роботу з документами з грифом “цілком таємно”);
- Наказ командира частини про виплату надбавки – є

Згідно з наказом від 5 січня і наявністю допуску по формі № 2 м-р Проценко має право на отримання надбавки за роботу з таємними документами в розмірі 10% від посадового окладу за посадою командира батальйону. Але з дня вступу в посаду 18 травня (на підставі наказу командира частини від 15 травня) він набуває права на надбавку в розмірі 15 % від посадового окладу начальника штабу полку (має допуск по формі № 2).

Тобто в червні виплачуємо надбавку за роботу з таємними документами за травень: до дня здачі посади командира батальйону (13 травня) та до дня вступу у

виконання посади начальника штабу бригади (17 травня) в розмірі 10% від посадового окладу за посадою командира батальйону, з дня вступу в виконання посади (18 травня) – в розмірі 15% від посадового окладу за посадою начальника штабу. Надбавку за виконання особливо важливих завдань у червні виплачуємо від сум ОГУ та НВР, що були фактично нараховані у травні.

М-ру Проценко
За травень (16.02.25)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	125	1 - 31 .05			125,00
2	ПО	1100	1 - 31 .05			1100,00
3	НВР	30%	1 - 31 .05	(125 + 1100,00) x 0,30		367,50
4	НВОВЗ	50%	1 - 30 .04	(125 + 1100 + 367,50) x 50%		796,25
5	Нтаєм.	10%	1 - 30 .04	1100 x 10%		110,00
	Всього:					2498,75

За червень (16.03.25)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	125	1 - 30 .06			125,00
2	ПО	1150	1 - 30 .06		1150,00	
	доп.ПО	50	18 - 31 .05	50 : 31 x 14	22,58	1172,58
3	НВР	30%	1 - 30 .06	(125 + 1172,58) x 0,30		389,27
4	НВОВЗ	50%	1 - 31 .05	(125 + 1100 + 367,50) x 50%		796,25
5	Нтаєм.	10%	1 - 17 .05	1100 : 31 x 17 x 10%	60,32	
	Нтаєм.	15%	18 - 31 .05	1150 : 31 x 14 x 15%	77,90	138,23
	Всього:					2621,33

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 червня 1994 року № 414 “Про виплату надбавки до посадових окладів за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці”.
2. Наказ Міністра оборони України від 6 березня 1995 р. № 50 “Інструкція про розміри і порядок виплати надбавки військовослужбовцям і працівникам Збройних Сил України у зв’язку з роботою, яка передбачає доступ до державної таємниці”.

НАДБАВКА ЗА РОБОТУ З ОСОБОВИМ СКЛАДОМ

Служба в Збройних Силах дуже різноманітна: на командних посадах, штабних, виховних, викладацьких и т.д. З усіх видів військової служби найскладніший – пов’язаний з роботою з особовим складом. Така служба передбачає дуже велику відповідальність – за життя та здоров’я підлеглих військовослужбовців. До цього ж необхідно постійно враховувати особливості конкретного військового колективу, вміти контролювати ситуацію в ньому.

Усе це вимагає від військовослужбовців командного складу певної психологічної та педагогічної підготовки а також постійного перебування в стані напруженості.

Якщо офіцери командного складу отримують таку підготовку під час навчання у ВНЗ і посадові оклади їм встановлюються з врахуванням особливостей роботи з особовим складом, то військовослужбовці, які проходять службу за контрактом на посадах сержантів і старшин найчастіше не мають такої підготовки і відповідно для них робота з особовим складом пов’язана з більшим напруженням. До цього ж військовослужбовці за контрактом, які проходять службу на посадах старшин, крім великої відповідальності та напруженості, пов’язаної з роботою з особовим складом, ще відповідають за майно підрозділу, а це також дуже велика матеріальна відповідальність.

З метою диференціації грошового забезпечення прапорщиків, які працюють з особовим складом на посадах старшин підрозділів, і компенсації підвищеної відповідальності та напруженості введена надбавка за роботу з особовим складом, яка виплачується тільки військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом на посадах старшин підрозділів. Тому дуже часто можна зустріти назву цієї надбавки у повсякденному спілкуванні як “старшинська надбавка”.

Тобто соціально-економічна сутність надбавки за роботу з особовим складом полягає в тому, що вона виконує роль виплати, яка стимулює проходження служби в особливих умовах, що пов’язані з підвищеною відповідальністю та напруженістю та передбачена для військовослужбовців, які проходять службу за контрактом на посадах старшин підрозділів (не плутати зі старшинським складом військовослужбовців за контрактом, що мають військові звання «старшина», «прапорщик» і «старший прапорщик»).

Розмір та порядок виплати надбавки за роботу з особовим складом

Відповідно до додатка № 25 постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294, надбавка виплачується у розмірі **15 відсотків від посадового окладу** [1].

Надбавка за роботу з особовим складом виплачується особам рядового, сержантського і старшинського складу, які проходять службу за контрактом і виконують посади старшин підрозділів із штатною чисельністю військовослужбовців строкової служби більше ніж 20 осіб [2].

Відповідно до п.7 постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 до упорядкування додаткових видів грошового забезпечення, визначених згідно з додатком № 25 до постанови (у т.ч. надбавка за роботу з особовим складом), їх виплата провадиться в межах затвердженого фонду грошового забезпечення в обсязі до 50 відсотків установленого постановою розміру, крім щомісячних виплат військовослужбовцям льотного та наземного складу авіації, плаваючого складу, військовослужбовцям, які виконують водолазні роботи, проходять службу в аеромобільних військах та частинах спеціального призначення, та виплати одноразової винагороди військовослужбовцям, які знешкоджують вибухові предмети [1].

Відповідно до п.18 Інструкції, виплата надбавки провадиться з **дня вступу зазначених військовослужбовців до виконання обов'язків** за посадами старшин підрозділів, **але не раніше дня підписання наказу про призначення**. Виплата надбавки припиняється з **дня, наступного за днем звільнення їх від посад** з урахуванням п. 9 Інструкції [2].

Приклад

Старший технік роти (9 т.р. макс.) старший прапорщик Волощук К.М. наказом від 5 січня призначений на посаду старшини роти (10 т.р.). У виконання посади вступив 12 січня. Наказом командира військової частини йому встановлений максимальний посадовий оклад.

Вислуга років на 1 січня – 15 р. 06 міс. 25 дн.

Нарахувати грошове забезпечення за січень.

Рішення

Ст. прапорщик Волощук набуває права на надбавку за роботу з особовим складом (НРОС) з дня вступу у виконання посади – з 12 січня.

Ст.пр-ку Волощуку

За січень (15.06.25)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	65	1 - 31 .01			65,00
2	ПО	760	1 - 11 .01	760 : 31 x 11	269,68	
	ПО	800	12 - 31 .01	800 : 31 x 20	516,13	785,81
3	НВР	30%	1 - 31 .01	(65 + 785,81) x 0,30		255,24
4	НВОВЗ	50%	1 - 31 .12	(65 + 760 + 247,5) x 50%		536,25
5	НРОС	15%	12 - 31 .01	800 : 31 x 20 x 15%		77,42
	Всього:					1719,72

Необхідно звернути увагу на те, що військовослужбовцям за контрактом, які допущені до тимчасового виконання посад старшин підрозділів надбавка за роботу з особовим складом **не виплачується**, тому що вона виплачується тільки у разі, якщо посада старшини є штатною або основною [2].

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців...”.
2. Наказ Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 “Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.

ПРЕМІЮВАННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ.

З метою зацікавлення військовослужбовців у підвищенні рівня особистої дисципліни, покращення виконання службових обов'язків запроваджено виплату премій військовослужбовцям.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 командири (начальники) військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій Збройних Сил України **мають право преміювати** осіб офіцерського складу, осіб рядового, сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом, за їх особистий внесок у загальні результати служби в розмірі не менше ніж 10% посадового окладу [1].

Розміри премії, але **не менше ніж 10 відсотків посадових окладів**, встановлюються **за рішенням Міністра оборони України**, виходячи з наявного фонду грошового забезпечення, передбаченого в кошторисі Міністерства оборони України, та особливостей проходження служби.

Номинальний розмір премії щороку встановлюється наказом Міністра оборони України про бюджетну політику Міністерства оборони України на відповідний рік. Протягом року залежно від виконання кошторису Міністерства оборони України за фондом грошового забезпечення та інших чинників, які впливають на фонд грошового забезпечення, розмір премії може бути переглянутий як у бік зменшення, так і збільшення. Преміювання військовослужбовців визначено в тексті постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294, а не в додатку № 25, тому вона виплачується без обмеження її розміру, що визначене п. 7 цієї постанови.

Командири військових частин мають право *позбавляти* військовослужбовців премії повністю або частково **тільки за**:

- порушення статутних правил несення служби у варті, добовому наряді, під час патрулювання та бойового чергування;
- особисті незадовільні показники в командирській, бойовій та мобілізаційній підготовці, невиконання індивідуальних планів роботи науковим, науково-педагогічним складом;
- порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів щодо збереження державної таємниці;
- систематичне порушення термінів виконання письмових наказів, розпоряджень та доручень;

- систематичне запізнення на службу без поважних причин (більше трьох разів на місяць) [2].

Командир військової частини **безумовно позбавляє** військовослужбовців премії ***повністю***:

- за невихід на службу без поважних причин;
- за вживання алкогольних напоїв (наркотичних речовин) на території військової частини як у службовий, так і в позаслужбовий час, прибуття на службу в нетверезому стані (у стані наркотичного сп'яніння);
- за порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів, які призвели до поломок військової техніки й озброєння, пошкодження майна, інших матеріальних збитків, а також завдали шкоди здоров'ю військовослужбовців або інших осіб;
- у разі накладення дисциплінарного стягнення у вигляді *попередження про неповну службу відповідність, пониження в посаді, пониження військового звання на один ступінь, позбавлення військового звання* (за місяць, у якому накладено дисциплінарне стягнення);
- у разі винесення судом постанови про притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного діяння (за місяць, у якому винесена така постанова) [2].

Для преміювання військовослужбовців у військових частинах, закладах та організаціях Міністерства оборони України розробляється інструкція про преміювання, виходячи зі специфіки та особливостей виконання завдань конкретної військової частини, яка затверджується вищим командуванням. Конкретні показники позбавлення військовослужбовців премії повністю або частково встановлюються в межах випадків, передбачених Інструкцією про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям ЗСУ та деяким іншим особам.

Виплата премії військовослужбовцям здійснюється щомісяця **за попередній місяць** під час виплати грошового забезпечення за поточний місяць **на підставі наказу командира військової частини** (командирам військових частин - наказу вищих командирів/начальників), який видається до 5 числа місяця, наступного за місяцем преміювання [2].

Тобто для виплати премії за лютий видається наказ командира військової частини до 5 березня, а виплата цієї премії здійснюється при виплаті грошового забезпечення за березень.

Рішення про виплату премії, зменшення її розміру або позбавлення в повному розмірі оформлюється наказом командира військової частини на підставі поданих

клопотань безпосередніх командирів (начальників) про виплату (позбавлення повністю або частково) премії підлеглим військовослужбовцям. У рапортах з клопотанням про позбавлення премії (повністю або частково) зазначаються конкретні причини, які стали підставою для цього. *Забороняється позбавляти премії військовослужбовців протягом кількох місяців за одне допущене порушення.*

Премія військовослужбовцям виплачується з дня вступу у виконання обов'язків за посадами і до дня звільнення від виконання обов'язків за посадами **включно**, у тому числі й у разі тимчасового виконання обов'язків за посадами. Військовослужбовцям, які проходять військову службу за контрактом, що навчаються у військових навчальних закладах, премія виплачується **із дня зарахування на навчання до дня його закінчення**, а також за час перебування у відпустці, що надається після закінчення військового навчального закладу [2].

Військовослужбовцям, які проходять військову службу на підприємствах, в організаціях Міністерства оборони України, які утримуються за рахунок господарської діяльності цих підприємств (організацій), виплата премії здійснюється відповідно до колективного договору (положення про преміювання) цих підприємств та організацій.

Премія не виплачується військовослужбовцям:

- які звільняються з військової служби за службовою невідповідністю, у зв'язку з позбавленням військового звання в дисциплінарному порядку, у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, у зв'язку із систематичним невиконанням умов контракту військовослужбовцем – **з місяця, у якому надійшов витяг з наказу про звільнення;**

- направленим за кордон для виконання обов'язків у складі миротворчих контингентів і миротворчого персоналу - **за весь період перебування за кордоном**, якщо інший порядок виплати не передбачений законодавством України;

- у разі скоєння у військовій частині аварій, подій, пов'язаних із загибеллю людей з вини військовослужбовців під час виконання ними службових обов'язків, чи злочинів – **командиру та іншим посадовим особам, які не вживали заходів** для запобігання аваріям, подіям і злочинам.

Військовослужбовцям, які тимчасово вибувають з військової частини із збереженням посад за місцем служби, премія виплачується за періоди перебування:

- у відпустці зі збереженням грошового забезпечення;
- на лікуванні;
- у відрядженні [2].

Приклад

Сержант запасу Троценко О.В. виявив бажання проходити військову службу за контрактом. 5 травня прибув до військкомату для відправлення у військову частину. У цей же день вибув до місця служби, куди прибув 7 травня і зарахований до списків особового складу. Наказом командира військової частини від 10 травня призначений на посаду заступника командира взводу (5 т.р.), у виконання якої вступив 12 травня.

Наказом командира військової частини йому встановлений максимальний посадовий оклад та надбавка за виконання особливо важливих завдань у розмірі 50%.

Премія за травень встановлена в номінальному розмірі.

Вислуга років на день прийому на службу – 3 р. 2 міс. 20 дн.

Нарахуємо грошове забезпечення за травень та червень.

Рішення

У зв'язку зі щорічним переглядом розмірів премій військовослужбовцям тут і надалі вважаємо недоцільним застосування в рішенні конкретного розміру, визначеного на певний час. Для нарахування премії ми застосуємо змінну Пр., яка дозволить зрозуміти принцип нарахування без прив'язки його до конкретного розміру. При цьому результат, або сума премії, що підлягає виплаті, зазначимо як Σ . Такий підхід робить рішення більш універсальним, але не дає змоги підрахувати загальну суму, що буде нарахована військовослужбовцю за відповідний місяць. Тому загальний підсумок за місяць ми підраховувати не будемо.

за травень (3.2.20)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	45	7 - 31 .05			36,29
2	ПО	450	7 - 11 .05	$450 : 31 \times 5$	72,58	
	ПО	645	12 - 31 .05	$645 : 31 \times 20$	416,13	488,71
3	НВР	10%	7 - 31 .05	$(36,29 + 488,71) \times 0,10$		52,50
	Всього:					577,50

за червень (3.3.15)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	45	1 - 30 .06			45,00
2	ПО	645	1 - 30 .06	$645 : 30 \times 30$	645,00	645,00
3	НВР	10%	1 - 30 .06	$(45,00 + 645,00) \times 0,10$		69,00
4	НВОВЗ	50%	12 - 31 .05	$(45 + 645 + 69) : 31 \times 20 \times 0,5$		244,84
5	Премія	Пр.	12 - 31 .05	$645 : 31 \times 20 \times \text{Пр.}$		Σ

Приклад

Командира взводу (К=1,14) ст. лейтенанта Пилипенка Ю.М. за перебування на службі в нетверезому стані наказом командира військової частини від 5 березня було позбавлено премії за лютий повністю.

Премія за січень призначена в номінальному розмірі.

Вислуга років на 1.01 – 10 р. 5 міс. 12 дн.

Нарахуємо грошове забезпечення за лютий та березень.

Рішення

за лютий (10.6.12)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 28 .02			115,00
2	ПО	850	1 - 28 .02			850,00
3	НВР	25%	1 - 28 .02	(115 + 850) х 0,25		241,25
4	НВОВЗ	50%	1 - 31 .01	(115 + 850 + 241,25) х 50%		603,13
5	Премія	Пр.	1 - 31 .01	850 х Пр.		Σ

за березень (10.7.12)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 28 .02			115,00
2	ПО	850	1 - 28 .02			850,00
3	НВР	25%	1 - 28 .02	(115 + 850) х 0,25		241,25
4	НВОВЗ	50%	1 - 31 .01	(115 + 850 + 241,25) х 50%		603,13
	Всього:					2659,38

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців...”.
2. Наказ Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 “Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.

ЩОМІСЯЧНА ДОДАТКОВА ГРОШОВА ВИНАГОРОДА

З метою підвищення престижу військової служби та додаткового її стимулювання в окремих видах Збройних Сил та родах військ, а також для посилення соціального захисту військовослужбовців постановою Кабінету Міністрів України від 22.09.10 № 889 запроваджено виплату щомісячної додаткової грошової винагороди. Порядок її виплати визначений наказом Міністра оборони України від 15 листопада 2010 року № 595.

Винагорода, на момент її запровадження, була призначена для підвищення грошового забезпечення військовослужбовців льотного і плаваючого складу. При цьому її розмір залежав від наявності у військовослужбовців годин польотів або ходових годин: за наявності останніх винагорода виплачувалась у розмірі до 100% місячного грошового забезпечення, при відсутності – до 20%. Згодом коло осіб, що мали право на цю винагороду, поступово збільшувалось. Її виплата спочатку була запроваджена для певних категорій військовослужбовців, що проходять службу на території Автономної республіки Крим (далі – АР Крим), а також військовослужбовцям, які займають посади наземних авіаційних спеціалістів, що забезпечують безпеку польотів, потім – для військовослужбовців, які проходять службу у високомобільних десантних військах. При цьому умови виплати було змінено, і вона виплачувалась усім військовослужбовцям, які мали на неї право, у розмірі до 100% місячного грошового забезпечення, незалежно від наявності польотів або виходів у море.

Починаючи з 1 квітня 2013 року виплата щомісячної додаткової винагороди запроваджена для всіх військовослужбовців Збройних Сил України (крім строкової військової служби) у порядку, що зазначений нижче.

Таким чином, щомісячна додаткова грошова винагорода виконує роль виплати, що, з одного боку стимулює проходження військової служби в особливих умовах в окремих видах Збройних Сил та родах військ, а з іншого боку – має характер державної гарантії щодо посилення соціального захисту військовослужбовців

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 22.09.10 № 889 щомісячна додаткова грошова винагорода виплачується військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової військової служби) у таких розмірах на місяць:

- 1. У розмірі до 100% місячного грошового забезпечення військовослужбовцям**
- які займають посади у Військово-Морських Силах Збройних Сил України,

- які займають посади у військових частинах, підрозділах, закладах, установах та організаціях Збройних Сил (за переліком згідно з додатком до зазначеної постанови – окремі установи, організації і військові частини, що дислоковані на території АР Крим),

- які займають посади наземних авіаційних спеціалістів, що забезпечують безпеку польотів літаків та вертольотів, у військових частинах і підрозділах Повітряних Сил та Сухопутних військ Збройних Сил,

- які займають посади у військових частинах і підрозділах високомобільних десантних військ та спеціального призначення Збройних Сил,

- льотного складу Збройних Сил.

2. Іншим військовослужбовцям Збройних Сил України (крім військовослужбовців строкової військової служби):

- з 1 квітня 2013 року – *до 20% місячного грошового забезпечення,*

- з 1 вересня 2013 року – *до 40% місячного грошового забезпечення,*

- з 1 січня 2014 року – *до 60% місячного грошового забезпечення,*

- з 1 квітня 2014 року – *до 80% місячного грошового забезпечення,*

- з 1 липня 2014 року – *до 100% місячного грошового забезпечення* [1].

Відповідно до Інструкції про розміри і порядок виплати військовослужбовцям щомісячної додаткової грошової винагороди, що затверджена наказом Міністра оборони України від 15 листопада 2010 року № 595, до місячного грошового забезпечення, з якого визначається винагорода, включаються **посадовий оклад, оклад за військовим званням та щомісячні додаткові види грошового забезпечення (крім винагород та морського грошового забезпечення)**, на які військовослужбовець має право за займаною ним штатною посадою.

Військовослужбовцям, звільненим з льотної роботи на підставі постанови військово-лікарської комісії, винагорода в розмірі до 100% місячного грошового забезпечення виплачується до дня звільнення від льотної роботи, визначеного в постанові військово-лікарської комісії, про що оголошується в наказі командира військової частини. Наступний розмір винагороди визначається з дня вступу у виконання відповідної посади.

Винагорода виплачується військовослужбовцям за місцем штатної служби за **минулий місяць одночасно з виплатою грошового забезпечення за поточний місяць** на підставі наказу командира (начальника) військової частини (установи, організації); а командирам (начальникам) військових частин (установ, організацій) - на підставі наказів вищих командирів (начальників). Інакше кажучи, винагорода виплачується в поточному місяці за минулий на підставі наказу командира військової

частини, що видається на початку кожного місяця, що настає за місяцем, за який виплачується винагорода, із зазначенням в ньому розміру винагороди [2].

При цьому необхідно враховувати той факт, що деякі додаткові види грошового забезпечення, що включаються до розрахунку винагороди, також виплачуються в поточному місяці за минулий. При обчисленні суми винагороди необхідно включати суми окладів грошового утримання і щомісячних додаткових видів грошового забезпечення, на які мають право військовослужбовці **за відповідний місяць**, а не у відповідному місяці. Це означає, що для розрахунку суми щомісячної додаткової грошової винагороди (далі – ЩДГВ) в травні за квітень **необхідно враховувати суми окладів грошового утримання, надбавки за вислугу років, надбавки за класну кваліфікацію, інших виплат, що були здійснені у квітні – за квітень, а також суми надбавок за виконання особливо важливих завдань, за особливі умови служби, за роботу, що передбачає доступ до державної таємниці, премії та інших виплат, що були здійснені у травні – за квітень.**

Крім цього, військовослужбовцям, що були допущені до тимчасового виконання обов'язків за посадами, у поточному місяці за минулий здійснюється доплата різниці в посадових окладах за посадами, що тимчасово виконуються, і за їх штатними посадами. Це є матеріал іншої навчальної теми, але при вивченні порядку виплати ЩДГВ необхідно усвідомлювати принцип її нарахування. Для цього треба розуміти, що зазначена доплата при тимчасовому виконанні обов'язків за посадами включається до розрахунку суми ЩДГВ за таким самим принципом: наприклад, доплата, що була здійснена у травні за квітень, включається до розрахунку суми ЩДГВ за квітень, що буде виплачена у травні.

Виплата винагороди здійснюється **з того дня, з якого військовослужбовці стали до виконання обов'язків за посадами**, але не раніше дня видання наказу про призначення та припиняється з дня, наступного за днем звільнення від обов'язків за посадою.

Військовослужбовцям, які вибувають з військової частини раніше дня, встановленого для виплати грошового забезпечення, належні суми винагороди виплачуються до дня їх виключення зі списків особового складу частини.

Винагорода не включається до складу грошового забезпечення, з якого здійснюється обчислення одноразових додаткових видів грошового забезпечення.

Командир (начальник) військової частини (установи, організації) має право зменшувати розміри винагороди за:

- порушення статутних правил несення служби;

- особисті незадовільні показники командирської, бойової та мобілізаційної підготовки;

- уживання алкогольних напоїв (наркотичних речовин) у службовий час, прибуття на службу в нетверезому стані (у стані наркотичного сп'яніння);

- порушення вимог законів та інших нормативно-правових актів, які призвели до поломок військової (спеціальної) техніки й озброєння, пошкодження майна, інших матеріальних збитків, а також завдали шкоди здоров'ю військовослужбовців або інших осіб.

Військовослужбовцям зменшується розмір винагороди згідно з наказами командирів (начальників) за той місяць, у якому були допущені ці порушення, або за місяць, у якому ці накази надійшли до військової частини.

Приклад

Командир механізованого взводу (К=1,13) ст. лейтенант Петренко О.П. наказом від 15 травня призначений на посаду командира аеромобільної роти (К=1,4) в іншу військову частину. 18 травня здав справи й посаду та був виключений зі списків особового складу військової частини. 20 травня прибув до нового місця служби і був зарахований до списків особового складу військової частини. 23 травня приступив до виконання обов'язків за посадою командира роти.

Вислуга років станом на 1 січня п.р.: 9 р. 6 міс. 12 дн.

Премія та щомісячна додаткова грошова винагорода – у номінальному розмірі.

Нарахуємо грошове забезпечення за травень, червень і липень.

Рішення:

За травень грошове забезпечення буде нараховане в попередній військовій частині. При цьому будуть нараховані оклади грошового утримання і НВР до 31 травня, а НВОВЗ, премія і ЩДГВ – до 30 квітня і ще, додатково, до дня здачі посади 18 травня.

ст. лейтенанту Петренку О.П.

за травень (9.10.12)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 31 .05			115,00
2	ПО	850	1 - 31 .05			850,00
3	НВР	20%	1 - 31 .05	(115 + 850) x 0,20		193,00
4	НВОВЗ	50%	1 - 30 .04	(115 + 850 + 193,00) x 50%	579,00	
	НВОВЗ	50%	1 - 18 .05	(66,77 + 493,5 + 112,06) x 50%	336,19	915,19
5	Премія	Пр.	1 - 30 .04	850 x Пр.	$\Sigma_{П1}$	
	Премія	Пр.	1 - 18 .05	493,55 x Пр.	$\Sigma_{П2}$	$\Sigma_{Пр}$
6	ЩДГВ	20%	1 - 30 .04	(965 + 193 + 579 + $\Sigma_{П1}$) x 20%	$\Sigma_{Щ1}$	
	ЩДГВ	20%	1 - 18 .05	(560,32 + 112,06 + 336,19 + $\Sigma_{П2}$) x 20%	$\Sigma_{Щ2}$	$\Sigma_{ЩДГВ}$
	Всього					$\Sigma_{МГЗ}$

Тут і далі: $\Sigma_{П1,2,...}$ - часткова сума премії, розрахована за декілька днів;

$\Sigma_{Пр}$ – загальна сума премії, що належить у відповідному місяці;

$\Sigma_{Щ1,2,...}$ - часткова сума щомісячної додаткової винагороди;

$\Sigma_{ЩДГВ}$ – загальна сума щомісячної додаткової винагороди у місяці;

$\Sigma_{МГЗ}$ – Загальна сума грошового забезпечення, що нарахована у місяці.

за червень (9.11.12)

Виплата грошового забезпечення за червень здійснюється за новим місцем служби. Враховуючи те, що він приступив до виконання посади 23 травня, необхідно зробити доплату ПО. Крім цього, вислуга років станом на 1 червня є пограничною, тому в червні необхідно перерахувати розмір НВР. Право на НОУС ст.л-т Петренко набуде лише після виконання норми стрибків з парашутом за цей рік – з 1 січня наступного року. Також враховуємо, що НВОВЗ, премію і ЩДГВ за попереднім місцем служби виплачено по 18 травня. Тому ми продовжимо виплату НВОВЗ і премії з 19 травня, а ЩДГВ з 23 травня, тому що, відповідно до п. 9.1 Інструкції (наказ Міністра оборони України № 260 від 11.06.2008р.) за час, коли військовослужбовці не виконують посади, їм зберігається виплата всіх щомісячних додаткових видів грошового забезпечення, за виключенням винагород. При цьому, при розрахунку НВОВЗ і премії врахуємо те, що ст.л-т Петренко 23 травня приступив до виконання нової посади з новим посадовим окладом. Тобто, необхідно зробити окремо розрахунок з 19 по 22 травня, виходячи з попереднього розміру посадового окладу, і окремо з 23 по 31 травня, виходячи з нового розміру посадового окладу.

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 30 .06			115,00
2	ПО	1050	1 - 30 .06		1050,00	
	доп.ПО	200	23 - 31 .05	200 : 31 x 9	58,06	1108,06
3	НВР	20%	1 - 18 .06	(115 + 1050) : 30 x 18 x 0,20	139,80	
	НВР	25%	19 - 30 .06	(115 + 1050) : 30 x 12 x 0,25	116,50	
	доп. НВР	20%	23 - 31 .05	58,06 x 20%	11,61	267,91
4	НВОВЗ	50%	19 - 22 .05	(14,84 + 109,68 + 24,90) x 50%	74,71	
	НВОВЗ	50%	23 - 31 .05	(33,39 + 304,84 + 67,65) x 50%	202,94	277,65
5	Премія	Пр.	19 - 22 .05	109,68 x Пр.	$\Sigma_{П1}$	
	Премія	Пр.	23 - 31 .05	304,84 x Пр.	$\Sigma_{П2}$	$\Sigma_{Пр}$
6	ЩДГВ	100%	23 - 31 .05	(338,23 + 67,65 + 202,94 + $\Sigma_{П2}$) x 100%		$\Sigma_{ЩДГВ}$
	Всього					$\Sigma_{МГЗ}$

за липень (10.00.12)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 31 .07			115,00
2	ПО	1050	1 - 31 .07			1050,00
3	НВР	25%	1 - 31 .07	(115 + 1050) x 0,25		291,25
4	НВОВЗ	50%	1 - 30 .06	(115 + 1050 + 291,25) x 50%		728,13
5	Премія	Пр.	1 - 30 .06	1050 x Пр.		$\Sigma_{Пр}$
6	ЩДГВ	100%	1 - 30 .06	(1165 + 291,25 + 728,13 + $\Sigma_{Пр}$) x 100%		$\Sigma_{ЩДГВ}$
	Всього					$\Sigma_{МГЗ}$

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2010 р. № 889 «Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців Збройних Сил, Державної прикордонної служби, Внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ та осіб начальницького складу органів і підрозділів цивільного захисту Міністерства надзвичайних ситуацій».

2. Наказ Міністра оборони України від 15 листопада 2010 року N 595 «Про затвердження Інструкції про розміри і порядок виплати військовослужбовцям, які займають посади плаваючого та льотного складу Збройних Сил України, щомісячної додаткової грошової винагороди».

ІНШІ ЩОМІСЯЧНІ ДОДАТКОВІ ВИДИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Доплати до посадових окладів особам офіцерського складу, за вчене звання та науковий ступінь

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 особам офіцерського складу та військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом, мають вчене звання та науковий ступінь і займають посади у військових навчальних закладах, науково-дослідних установах, у центральному апараті Міністерства оборони України, Генеральному штабі Збройних Сил України, органах військового управління від управління об'єднання і вище, виплачується:

а) Доплата до посадового окладу за науковий ступінь у таких розмірах на місяць:

- військовослужбовцям, що займають посади у центральному апараті Міністерства оборони України, Генеральному штабі Збройних Сил України, органах військового управління від управління об'єднання і вище:

- які мають науковий ступінь кандидата наук – **5% посадового окладу**;
- які мають науковий ступінь доктора наук – **10% посадового окладу**.

- військовослужбовцям, що займають посади у військових навчальних закладах, науково-дослідних (випробувальних) установах за профілем, що відповідає науковому ступеню:

- які мають науковий ступінь кандидата наук – **15% посадового окладу**;
- які мають науковий ступінь доктора наук – **25% посадового окладу**.

б) Доплата до посадового окладу за вчене звання у таких розмірах на місяць (якщо військовослужбовці виконують посади відповідно до Переліку посад, що зазначений в додатку до Інструкції):

- які мають вчене звання доцента (старшого наукового співробітника) – **25% посадового окладу**;
- які мають вчене звання професора – **33% посадового окладу** [1].

Доплати за вчене звання і науковий ступінь визначені в тексті постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294, а не в додатку № 25, тому вони виплачуються без обмеження їх розмірів, що визначене п. 7 цієї постанови.

Доплата за науковий ступінь кандидата або доктора наук з відповідної спеціальності виплачується, якщо діяльність за профілем відповідає науковому ступеню.

Доплата за вчене звання виплачуються лише тим військовослужбовцям, які займають посади у військових навчальних закладах, що визначені Переліком посад, за якими передбачена доплата за вчене звання (додаток до Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям ЗСУ та деяким іншим особам, що затверджена наказом Міністра оборони України від 11.06.08 № 260). Офіцерам, крім тих, хто займає посади керівного та науково-педагогічного складу військових навчальних закладів, ця доплата виплачується за умов безпосередньої участі в розробці наукової тематики за планами науково-дослідних (випробувальних) робіт, затверджених у встановленому порядку, або проведенням планових занять з курсантами (слухачами, студентами) [2].

Доплати за науковий ступінь та вчене звання виплачуються:

- а) офіцерам, які мають до дня призначення на посаду вчене звання або науковий ступінь, - з дня вступу у виконання обов'язків за посадою, за якими встановлена виплата доплат, але не раніше дня підписання наказу про призначення;
- б) офіцерам, які займають посади, за якими встановлена виплата доплат і які отримали вчене звання або науковий ступінь в період виконання цих посад, у тому числі вперше:
- у разі присудження наукового ступеня кандидата наук – з дня рішення спеціалізованої вченої ради після прийняття рішення Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України (далі – МОНмолодьспорт у відповідних відмінках) про видачу диплома кандидата наук;
  - у разі присудження наукового ступеня доктора наук – з дня рішення спеціалізованої вченої ради після затвердження його МОНмолодьспортом;
  - у разі присвоєння вченого звання доцента, старшого наукового співробітника – з дня рішення вченої ради після прийняття рішення МОНмолодьспортом про видачу атестата;
  - у разі присвоєння вченого звання професора – з дня рішення вченої ради після затвердження його МОНмолодьспортом [2].

Офіцерам, які мають вчене звання та науковий ступінь і займають посади, за якими не передбачена виплата доплат, допущеним до тимчасового виконання вакантних посад, за якими встановлена виплата доплат, ці доплати **виплачується з дня вступу** в тимчасове виконання посади, але не раніше підписання наказу відповідного командира (начальника) про допущення до тимчасового виконання посади.

Офіцерам, допущеним до тимчасового виконання невакантних посад доплата за вчене звання та науковий ступінь не виплачується.

Виплата офіцерам доплати за вчене звання та науковий ступінь **припиняється з дня, наступного за днем звільнення з посади** (з урахуванням п. 9.1 Інструкції), або вступу у тимчасове виконання посад, за якими виплата доплати не встановлена.

У разі тимчасового вибуття військовослужбовців з військових частин (закладів, установ) виплата доплат зберігається за періоди

- перебування у відпустці зі збереженням грошового забезпечення,
- на лікуванні,
- у службовому відрядженні [2].

2. Надбавка за знання і використання іноземної мови

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 військовослужбовцям (крім військовослужбовців строкової служби та військовослужбовців розвідувального органу Міністерства оборони України), які володіють іноземною мовою на рівні, **не нижчому стандартизованого мовного рівня** (далі - СМР) "**функціональний**" (СМР 2), виплачується надбавка до посадового окладу за знання та використання іноземної мови. Виплата надбавки здійснюється за умови *призначення військовослужбовця на посаду, що віднесена до Переліку посад військовослужбовців, служба на яких передбачає знання іноземних мов* (далі – Перелік). Порядок складання переліків посад, пов'язаних з необхідністю знання та використання іноземної мови, їх затвердження та уточнення визначаються Міністром оборони України [2].

Надбавка за знання і використання іноземної мови виплачується в таких розмірах на місяць:

- однієї європейської — **10% посадового окладу**,
- однієї східної, угро-фінської або африканської — **15% посадового окладу**,
- двох і більше мов — **25 відсотків посадового окладу** [1].

Надбавка визначена в тексті постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294, а не в додатку № 25, тому вона виплачується без обмеження її розмірів, що визначене п. 7 цієї постанови.

Документи, що підтверджують володіння іноземною мовою, вважаються дійсними для призначення надбавки, якщо в них рівень знання іноземної мови визначено за чотирма складовими (аудіювання, говоріння, читання, письмо) відповідно до СМР Міністерства оборони України або до мовного стандарту НАТО "СТАНАГ 6001".

Порядок визначення СМР, вимоги до кожного рівня затверджені наказом Міністра оборони України № 229 від 9.06.98р. "Про затвердження концепції навчання іноземних мов у військових навчальних закладах Міністерства оборони України"

Показники СМР, що зазначені в документах про рівень володіння військовослужбовцем іноземною мовою, повинні відповідати рівню знання іноземної мови, установленому для посади переліком посад [2]. Тобто, для визначення СМР військовослужбовця на рівні, установленому для відповідної посади Переліком, усі чотири оцінки, що вказані в документі про рівень знання мови, повинні відповідати рівню знання іноземної мови за цією посадою. Наприклад, якщо для посади командира розвідувального взводу відповідним Переліком визначений рівень знання іноземної мови СМР 2, то для отримання права на надбавку за знання і використання іноземної мови військовослужбовець повинен мати документ, що підтверджує знання відповідної іноземної мови на рівні не нижчому СМР 2. Для цього він повинен отримати результат за всіма чотирма критеріями не нижче 2-го рівня. Якщо хоча б один з показників оцінений на нижчий рівень (1, або 1+), то загальний рівень визначається як СМР 1, і цей військовослужбовець не буде мати права на отримання надбавки.

**Надбавка за знання та використання іноземної мови виплачується
військовослужбовцям:**

які призначені на посади, що визначені в Переліку, та володіють іноземними мовами, - з дня, з якого вони стали до виконання обов'язків за посадою, але не раніше дня видання наказу командира (начальника) про призначення;

які отримали документи про рівень знання іноземної мови під час служби на відповідних посадах, - з дня видання наказу командира (начальника) про виплату надбавки;

які склали перевірні екзамени (мовне тестування) з рівнем володіння іноземною мовою не нижчим СМР 2 ("функціональний"), - з дня видання наказу командира (начальника) про результати складання екзамену.

Виплата військовослужбовцям надбавки за знання та використання іноземної мови припиняється з дня, наступного за днем звільнення з посади (з урахуванням п. 9.1 Інструкції).

Військовослужбовцям, які тимчасово вибувають з військової частини, виплата надбавки зберігається за період перебування:

- у відпустці зі збереженням грошового забезпечення;
- на лікуванні;
- у службовому відрядженні [2].

3. Підвищення посадових окладів військовослужбовцям, які проходять службу у військових частинах, розташованих у населених пунктах, яким надано статус гірських та на острові Зміїний.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 648, від 11 серпня 1995 року посадові оклади за основною або тимчасово виконуваною посадою військовослужбовцям (у т.ч. строкової служби) підвищуються :

- які проходять службу у військових частинах і підрозділах постійно дислокованих у населених пунктах, яким надано статус гірських, - **на 25 %**.

- які проходять службу на о. Зміїний – **на 50 %** [4].

Перелік населених пунктів, яким надано статус гірських, затверджений постановою Кабінету Міністрів України № 647 від 11 серпня 1995 року. (із доповненнями).

Слід зауважити, що на о. Зміїний військових частин Збройних Сил України немає, тому це підвищення посадових окладів ми будемо розглядати лише у військових частинах, розташованих в населених пунктах, яким надано статус гірських.

На відміну від надбавок, на які не нараховуються ніякі інші доплати і надбавки, підвищення посадового окладу утворює новий посадовий оклад, на який нараховуються інші доплати та надбавки.

Посадові оклади військовослужбовців підвищуються:

- ◆ тим, що прибули в зазначені населені пункти у зв'язку з призначенням на посади або зміною місця постійної дислокації військової частини чи підрозділу:

- в одиночному порядку – з **дня зарахування** наказом командира в списки особового складу частини;

- у складі військової частини – з **дня прибуття** в пункт постійної дислокації, оголошеного у наказі командира частини.

- ◆ Тим, що вибувають з зазначених населених пунктів:

- в одиночному порядку без збереження посад за місцем служби – **по день виключення** зі списків особового складу частини включно, згідно з наказом командира частини;

- у складі військової частини (підрозділу) у зв'язку зі зміною місця постійної дислокації – **по день вибуття** з пункту постійної дислокації включно, який оголошується наказом командира частини [2].

При цьому військовослужбовцям, звільненим від виконання посад у військових частинах та підрозділах, дислокованих у населених пунктах, яким надано статус

гірських, і до отримання нового призначення, у разі перебування у цих же військових частинах (підрозділах), підвищення посадових окладів виплачується на загальних підставах.

Якщо військові частини дислокуються за межами зазначених населених пунктів, але мають свої підрозділи, що розташовані в таких населених пунктах, військовослужбовцям цих підрозділів посадові оклади підвищуються на загальних підставах.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 військовослужбовцям (крім строкової служби), які проходять службу у військових частинах і підрозділах, що постійно дислокуються у високогірних місцевостях (крім тих, хто має право на підвищення посадових окладів за службу в населених пунктах, яким надано статус гірських), виплачується *надбавка у розмірі 25% посадового окладу* на місяць [1].

Перелік військових частин, які дислокуються у високогірних місцевостях, затверджується Міністром оборони України.

Порядок виплати надбавки за службу у високогірних місцевостях аналогічний підвищенню посадових окладів за службу в населених пунктах, яким надано статус гірських. Відмінність полягає в тому, що надбавка не утворює нового посадового окладу й на неї не нараховуються інші надбавки та доплати.

Крім цього, виплата підвищення посадового окладу передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 11.08.95 № 648, тому на нього не розповсюджується обмеження в обсязі **50% номінального розміру**. Виплата надбавки за службу у високогірних місцевостях передбачена додатком № 25 до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 і здійснюється з обмеженням в обсязі **50% номінального розміру**, що передбачено п. 7 цієї постанови.

4. Надбавка за безперервний стаж на шифрувальній роботі

Надбавка за безперервний стаж на шифрувальній роботі виплачується військовослужбовцям Збройних Сил України, безпосередньо зайнятим шифрувальною роботою на штатних посадах у шифрувальних органах.

Надбавка за безперервний стаж на шифрувальній роботі виплачується через рік з дня, з якого військовослужбовець приступив до виконання обов'язків за посадою, пов'язаною з виконанням відповідних робіт, але не раніше дня видання наказу про виплату надбавки.

Надбавка за безперервний стаж на шифрувальній роботі військовослужбовцям та працівникам Збройних Сил України виплачується **щомісячно від посадового окладу в таких розмірах:**

- від 1 до 3 років - 10 %;
- від 3 до 5 років - 15 %;
- понад 5 років - 20 % [1, 3].

Надбавка визначена в додатку № 25 до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294, тому вона виплачується з урахуванням обмеження її розмірів, що визначене п. 7 цієї постанови, в обсязі 50% номінального розміру.

При цьому враховується безперервний стаж шифрувальної роботи .

У безперервний стаж на шифрувальній роботі для виплати надбавки зараховуються періоди:

- безперервної шифрувальної роботи на штатних посадах у шифрувальних органах, урахуваючи шифрувальну роботу в період проходження строкової військової служби;
- безперервної шифрувальної роботи в шифрувальних органах осіб, які в шестимісячний термін з дня звільнення з військової служби призначені на штатні посади в шифрувальні органи Збройних Сил України працівниками і якщо вони виконують відповідну роботу;
- безперервної шифрувальної роботи в цивільних установах військовослужбовців, які прийняті на військову службу за контрактом або призвані із запасу, а також військовослужбовців та працівників, переведених на роботу в шифрувальні органи Збройних Сил України з інших центральних органів виконавчої влади, за умови, що вони призначені на штатні посади в шифрувальні органи і безпосередньо виконують шифрувальну роботу або направлені на навчання у військові навчальні заклади та підрозділи шифрувальної служби. (5)

У разі направлення військовослужбовців, які мають право на отримання надбавки, **на навчання у військові навчальні заклади без збереження посад за місцем служби або зарахування їх у розпорядження** відповідних командирів (начальників) безперервний стаж на шифрувальній роботі не переривається, якщо вони безпосередньо після закінчення навчання або перебування в розпорядженні призначені на посади, за якими встановлена виплата надбавки.

Період перебування військовослужбовців на навчанні без збереження посад за місцем служби та в розпорядженні відповідних командирів (начальників) у

безперервний стаж на шифрувальній роботі не зараховується, надбавка за цей період не виплачується.

Безперервний стаж на шифрувальній роботі припиняється, якщо військовослужбовець (працівник) не виконував відповідні роботи протягом більше ніж 6 місяців з дня видання наказу про звільнення або призначення на посаду, не пов'язану з шифрувальною роботою [3].

5. Надбавка за охорону таємниць у пресі

Відповідно до додатка № 25 до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 особам офіцерського складу, які додатково до основної посади виконують функції з охорони таємниць у пресі у військових частинах, де не видаються штатні газети, але функціонують типографії і провадиться видавнича діяльність, залежно від річного обсягу видавничої діяльності (кількість обліково-видавничих аркушів) виплачується надбавка за охорону таємниць у пресі у відсотках посадового окладу в таких розмірах на місяць:

- в органах військового управління, у військових частинах, установах та організаціях Збройних Сил України - *від 3% до 5%*, а саме при нормі річного обсягу друкованої продукції:

до 100 обліково-видавничих аркушів - 3 %,

від 100 до 150 аркушів - 5 %;

- у військових навчальних закладах, науково-дослідних і науково-випробувальних (випробувальних) установах Збройних Сил України, де є поліграфічна база або редакційно-видавничі відділи (відділення), - *від 3% до 10%*, а саме при нормі річного обсягу друкованої продукції:

до 100 обліково-видавничих аркушів - 3 %,

від 100 до 150 аркушів - 5 %,

від 150 до 200 аркушів - 7 %,

від 200 до 250 аркушів - 10 %;

- у Національному університеті оборони України - *від 3% до 12%*, а саме при нормі річного обсягу друкованої продукції:

до 100 обліково-видавничих аркушів - 3 %,

від 100 до 150 аркушів - 5 %,

від 150 до 200 аркушів - 7 %,

від 200 до 250 аркушів - 10 %,

понад 250 аркушів - 12 %.

Особам офіцерського складу, на яких покладено тимчасове виконання роботи з охорони таємниць у пресі на період перебування спеціально призначених для виконання цієї роботи осіб у відпустках, на лікуванні, у відрядженнях і на навчанні, виплачується надбавка до посадових окладів на загальних підставах.

Відповідно до п. 24 Інструкції виплата надбавки за охорону таємниць у пресі провадиться **на підставі наказу командира (начальника) про призначення офіцера для роботи з охорони таємниць у пресі**. Розмір надбавки зазначається в наказі після кожного нового призначення осіб офіцерського складу залежно від річного обсягу видавничої діяльності, а також у разі зміни цього обсягу за підсумками року.

Надбавка за охорону таємниць у пресі виплачується за місцем штатної служби офіцера за минулий місяць одночасно з виплатою грошового забезпечення за поточний місяць.

Військовослужбовцям, які вибувають з військової частини, належна сума надбавки виплачується до дня звільнення від обов'язків за посадою включно.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців...”.
2. Наказ Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 “Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.
3. Наказ Міністра оборони України № 218 від 25 червня 2001 року “Про виплату надбавок до посадових окладів за безперервний стаж на шифрувальній роботі та надання щорічних відпусток особовому складу шифрувальної служби”.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 серпня 1995 р. № 648 "Про умови оплати праці осіб, які працюють в гірських районах".

Питання для самоконтролю:

1. Як нараховується надбавка за особливі умови служби?
2. Від яких видів грошового забезпечення нараховується надбавка за вислугу років?
3. Як нараховується надбавка за класну кваліфікацію?
4. З якого дня обчислюється вислуга років для виплати надбавки?
5. Як обчислюється вислуга років військовослужбовців для виплати надбавки на пільгових умовах?
6. З якого дня та в якому розмірі виплачується посадовий оклад військовослужбовцям при прийнятті їх на військову службу з запасу?
7. Розміри надбавки за вислугу років.
8. Розміри надбавки за класну кваліфікацію (кваліфікаційну категорію).
9. Розміри підвищення посадових окладів за класну кваліфікацію.
10. Розміри надбавки за особливі умови служби.
11. Порядок виплати посадових окладів.
12. Порядок виплати і розміри премій військовослужбовцям.
13. Порядок визначення посадових окладів офіцерам за результатами щорічного оцінювання.
14. Порядок виплати і розмір надбавки за роботу з особовим складом.
15. Розміри надбавки за роботу, яка передбачає доступ до державної таємниці.
16. Порядок виплати і розмір надбавки за виконання особливо важливих завдань.
17. Порядок виплати і розмір надбавки за службу у високогірних місцевостях.
18. Порядок виплати надбавки за знання і використання іноземної мови.

Задачі для самостійного рішення:

Задача 1

Командиру аеромобільної бригади (К=1,47 – 1,50) майору Павленку О.І, наказом від 18 липня присвоєне військове звання "підполковник". Витяг з наказу отриманий в/ч 26 липня.

Вислуга років на 1.01 п.р. - 14р. 04м. 12дн.

Має право на отримання надбавки за роботу з таємними документами з грифом таємності "Цілком таємно".

За результатами щорічного оцінювання отримав оцінку «Добре».

Премія за червень, липень – у номінальному розмірі.

Нарахувати грошове забезпечення за липень, серпень.

Задача 2

Старшина механізованої роти (10 т.р.) прапорщик Петренко О.О. наказом командира військової частини від 5 червня був призначений на посаду начальника складу РАО (7 т.р.). Посаду старшини роти здав 9 червня.

Справи та посаду начальника складу прийняв 10 червня.

Має вислугу років на 1.01. п.р. - 3р. 4м. 15дн.

За результатами останнього щорічного оцінювання отримав оцінку «Задовільно».

Премія за травень- червень у номінальному розмірі.

Нарахувати грошове забезпечення прапорщику Петренку О.О. за червень, липень п.р

Задача 3

Командир батальйону (К=1,25 – 1,33) підполковник Костенко С.С. наказом від 5 вересня призначений на посаду заступника командира полку (К=1,33 – 1,40), у виконання якої вступив 12 вересня п.р.

Має вислугу років - на 1 .01. п.р .- 14р. 02м. 15дн. (вся вислуга безперервна). Має право на отримання надбавки за роботу з документами з грифом "Таємно".

Наказом командира військової частини від 10 жовтня підполковнику Костенку С.С. призначено виплату надбавки за роботу з таємними документами з грифом "цілком таємно".

За результатами останнього щорічного оцінювання отримав оцінку «Відмінно».

Премія за вересень, жовтень – у номінальному розмірі.

Нарахувати грошове забезпечення підполковнику Костенку за жовтень, листопад.

Задача № 4

Лікар-терапевт медичного пункту бригади аеромобільних військ (К=1,33 – 1,40) старший лейтенант Баранюк Ю.К. наказом від 2 лютого був призначений на посаду лікаря психоневрологічного відділення госпіталю (К=1,40 – 1,43). 4 лютого здав посаду лікаря та був виключений зі списків особового складу частини. 8 лютого прибув до госпіталю, до виконання службових обов'язків приступив 17 лютого .

Наказом від 27 лютого ст. лейтенанту Баранюку встановлено другу кваліфікаційну категорію.

Вислуга років на 1 01– 6 р. 10 міс. 25 дн.

За результатами останнього щорічного оцінювання отримав оцінку «Добре».

Премія за січень та лютий – у номінальному розмірі.

Нарахувати грошове забезпечення старшому лейтенанту Баранюку Ю.К. за лютий – за попереднім місцем служби і за березень – за новим місцем служби.

РОЗДІЛ 2: ОДНОРАЗОВІ ДОДАТКОВІ ВИДИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ГРОШОВА ДОПОМОГА ДЛЯ ОЗДОРОВЛЕННЯ.

Допомога для оздоровлення при щорічній основній відпустці виплачується офіцерам, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям які проходять службу за контрактом в разі відбуття їх в щорічну чергову відпустку.

Проходження військової служби, особливо в сучасних умовах, вимагає великого напруження сил, для відновлення яких і передбачена чергова відпустка. Але на відміну від звичайної праці, військова служба пов'язана з певними втратами здоров'я (надмірне витрачання енергії як фізичної так і нервової, постійне перебування у стані стреса і т.п.). Тому для більш якісного відпочинку і надання можливості відновлення під час відпустки втраченого здоров'я призначена допомога для оздоровлення при щорічній основній відпустці.

Тобто допомога для оздоровлення при щорічній основній відпустці носить характер гарантії держави щодо соціального захисту військовослужбовців.

Розмір та порядок виплати допомоги для оздоровлення

Допомога для оздоровлення виплачується офіцерам, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям що проходять службу за контрактом **в разі відбуття їх в щорічну чергову відпустку**.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України №1294 від 7 листопада року допомога для оздоровлення при щорічній основній відпустці виплачується в у розмірі, що не перевищує їх місячного грошового забезпечення [1].

Порядок виплати грошової допомоги для оздоровлення визначений п.30 Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям ЗСУ та деяким іншим особам, що затверджена наказом Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 (далі – Інструкція).

П. 30.1 Інструкції визначено, що грошова допомога для оздоровлення виплачується **в розмірі місячного грошового забезпечення**, виходячи з *посадових окладів, окладів за військове звання та щомісячних додаткових видів грошового забезпечення*, на які військовослужбовці мають право за штатними посадами на день вибуття у відпустку [2].

При цьому премія враховується в суму допомоги в **номінальному розмірі**. Тобто її розмір не визначається командиром військової частини, а безумовно враховується у розмірі, що визначений Міністром оборони України на відповідний рік або період.

Допомога визначена в тексті постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294, а не в додатку № 25, тому вона виплачується без обмеження її розмірів, що визначене п. 7 цієї постанови.

Виплата допомоги військовослужбовцям здійснюється на підставі наказу командира (начальника) військової частини, а командиру – на підставі наказу вищого командира із зазначенням в ньому суми допомоги.

Військовослужбовцям, які не використали щорічну чергову відпустку у минулому році та використовують її в першому кварталі поточного року, а також тим військовослужбовцям, які отримали право на чергову відпустку тривалістю менше 10 діб у минулому році і яка їм надається разом з черговою відпусткою за поточний рік, грошова допомога за минулий і поточний рік виплачується при відбутті у чергову відпустку в поточному році [2]. Тобто військовослужбовці, які не використали щорічну чергову відпустку в минулому році та використовують її в першому кварталі поточного року, отримують грошову допомогу на оздоровлення двічі на рік, а військовослужбовці, які отримали право на чергову відпустку тривалістю менше 10 діб в минулому році і використовують її разом з черговою відпусткою за поточний рік, отримують грошову допомогу на оздоровлення в подвійному розмірі.

*Приклад

Начальнику речової служби аеромобільної бригади (К=1,40) капітану Поліщуку А.В. наказом від 5 липня надана чергова відпустка за поточний рік. Має право на отримання надбавки за роботу з таємними документами в розмірі 10%.

Вислуга років на 1 січня – 14 р. 5 міс. 25 дн. (з урахуванням пільгового обчислення).

Норму стрибків за минулий рік виконав.

Нарахувати грошове забезпечення за липень із нарахуванням грошової допомоги на оздоровлення.

Рішення

Вислуга років на 1 липня – $14.5.25 + 0.6.0 = 14.11.25$ Тобто розмір НВР змінюється з 25% на 30% з 7 липня.

При нарахуванні грошової допомоги на оздоровлення враховуємо всі види грошового забезпечення, на які він мав право на день вибуття в чергову відпустку, тобто на 5 липня, коли НВР була ще 25%.

капітану Поліщуку А.В.
За липень (14.11.25)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	120	1 - 31 .07			120,00
2	ПО	1050	1 - 31 .07			1050,00
3	НВР	25%	1 - 6 .07	$(120 + 1050) : 31 \times 6 \times 0,25$		56,61
	доп. НВР	30%	7 - 31 .07	$(120 + 1050) : 31 \times 25 \times 0,30$		283,06
4	НВОВЗ	50%	1 - 30 .06	$(120 + 1050 + 292,50) \times 50\%$		731,25
5	Нтаєм.	10%	1 - 30 .06	1050 $\times$ 10%		105,00
6	НОУС	25%	1 - 30 .06	1050 $\times$ 25%		262,50
7	Премія	Пр.	1 - 30 .06	1050 $\times$ Пр.		$\Sigma_{Пр}$
8	ЩДГВ	20%	1 - 30 .06	$(1170 + 292,5 + 731,25 + 105 + 262,50 + \Sigma_{Пр}) \times 20\%$		$\Sigma_{ЩДГВ}$
	Всього:					$\Sigma_{МГЗ}$
8	ГД озд.	1	МГЗ	$120 + 1050 + 292,5 + 731 + 105 + 262,5 + Пр.$		$\Sigma_{ГДО}$
	Разом					$\Sigma_{МГЗ} + \Sigma_{ГДО}$

Випускникам військових навчальних закладів з числа осіб, які не мали офіцерських звань, допомога для оздоровлення при вибутті у щорічну основну відпустку, яка надається безпосередньо після закінчення військових навчальних закладів виплачується в цих військових навчальних закладах виходячи з посадових окладів (мінімальний ПО за посадою «командир взводу»), окладів за військове звання, надбавки за вислугу років, надбавки за виконання особливо важливих завдань та премії.

Військовослужбовцям, які перебувають у розпорядженні у разі вибуття їх у чергову відпустку допомога для оздоровлення виплачується з розрахунку окладів грошового утримання та всіх додаткових щомісячних видів грошового забезпечення, на які військовослужбовці мали право під час виконання останньої штатної посади.

При переміщенні військовослужбовців по службі в інші військові частини в наказі командира частини про виключення зі списків особового складу зазначаються відомості про надання щорічної чергової відпустки за поточний рік і виплату грошової допомоги на оздоровлення. Якщо щорічна відпустка в поточному році не надавалася та допомога для оздоровлення не виплачувалась, робиться запис: “Щорічна відпустка за ____ рік не надавалася та допомога для оздоровлення при щорічній основній відпустці не виплачувалася”. Витяг з наказу разом з особовою справою надсилається у військову частину за новим місцем служби військовослужбовця.

У розрахунковій книжці офіцерів та військовослужбовців за контрактом при переміщенні їх по службі в інші військові частини зазначається, у якому розмірі та за який період військовослужбовцю виплачена допомога для оздоровлення. Якщо допомога для оздоровлення не виплачувалась, робиться запис: “Допомога для оздоровлення при щорічній основній відпустці за (вказується рік) не виплачувалася.

У випадку смерті військовослужбовця сума зазначеної грошової допомоги (у разі невикористання щорічної відпустки і неотримання грошової допомоги безпосередньо військовослужбовцем у році смерті) виплачується членам сім'ї, які перебували внаслідок непрацездатності на його утриманні.

Відповідно до наказів Міністра оборони України про бюджетну політику на відповідний рік, як правило, встановлюється черговість виплат різних видів грошового забезпечення. У першу чергу виплачуються основні та щомісячні види грошового забезпечення, у другу - розрахунки зі звільненими військовослужбовцями; у третю – грошова допомога для оздоровлення; у четверту – інші одноразові додаткові види грошового забезпечення (за наявності коштів). Таким чином, якщо фонду грошового забезпечення не вистачає на виплату грошової допомоги для оздоровлення, її виплата або взагалі не здійснюється, або здійснюється в межах залишку фонду грошового забезпечення. Суми допомоги, що в цьому випадку військовослужбовці не отримують, обліковуються як бюджетна кредиторська заборгованість військової частини, яка має бути погашена при надходженні відповідних коштів.

ЩОРІЧНА МАТЕРІАЛЬНА ДОПОМОГА

Під час проходження військової служби у військовослужбовців виникають питання та ситуації, що вимагають негайного рішення і пов'язані з додатковими матеріальними витратами (хвороба або смерть родичів, стихійні лиха, навіть переїзд до іншої квартири або ремонт квартири та інші причини).

Для вирішення соціально-побутових питань в сучасних умовах військовослужбовцям (крім строкової служби) надається один раз на рік матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань, яка призначена для матеріальної підтримки військовослужбовців при вирішенні цих питань і носить характер гарантії держави щодо соціального захисту військовослужбовців.

Розміри та порядок виплати матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №1294 від 7.11.07 р. офіцерам і військовослужбовцям які проходять службу за контрактом на посадах солдатів, сержантів і старшин, щорічно для вирішення соціально-побутових питань надається матеріальна допомога у розмірі, що не перевищує їх місячного грошового забезпечення [1].

Матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань військовослужбовцям надається за місцем штатної служби за їх рапортами на підставі наказу командира військової частини, а командирю (начальнику) – на підставі наказу вищого командира (начальника) із зазначенням у ньому суми допомоги [2]. При цьому сума матеріальної допомоги зазначається в обсязі дійсної потреби, але не більше місячного грошового забезпечення.

При визначенні розміру матеріальної допомоги до розрахунку приймаються посадові оклади, оклади за військове звання та щомісячні додаткові види грошового забезпечення, на які військовослужбовці мають право за штатними посадами на день підписання наказу про виплату матеріальної допомоги.

При виплаті матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань військовослужбовцям, які перебувають у розпорядженні відповідних командирів та начальників, до розрахунку беруться посадові оклади та всі щомісячні додаткові види грошового забезпечення за останніми штатними посадами, оклади за військовими званнями та надбавка за вислугу років на день підписання наказу про виплату допомоги.

Випускникам військових навчальних закладів та військових коледжів з числа осіб, які не знаходились на військовій службі перед зарахуванням на навчання і військовослужбовців строкової служби, матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань в році присвоєння першого офіцерського звання (звання сержанта) надається у військових частинах, в які вони направлені для подальшого проходження військової служби після вступу у виконання посад, на які вони будуть призначені.

Особам, прийнятим на військову службу із запасу, матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань перший раз надається в календарному році, в якому вони вступили у виконання посад, на які призначені.

Військовослужбовцям, звільненим з військової служби в кінці календарного року з наданням при звільненні чергової відпустки, яка закінчується в наступному календарному році, матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань за наступний рік **не виплачується**.

Військовослужбовцям, переведеним для подальшого проходження служби в Збройні Сили України з інших військових формувань, матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань виплачується тільки при підтвердженні факту невиплати її їм в поточному році за попереднім місцем служби.

При переміщенні військовослужбовців по службі в інші військові частини у їх розрахунковій книжці зазначається, у якому розмірі та за який період останній раз виплачена матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань та інші додаткові одноразові види грошового забезпечення.

У випадку смерті військовослужбовця суми матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань (у разі, якщо наказ командира військової частини про виплату матеріальної допомоги відбувся, а безпосередньо військовослужбовцем вона у році смерті не отримана) виплачуються членам сім'ї, які проживали разом з ним, або особам, які перебували внаслідок непрацездатності на його утриманні.

Відповідно до наказів Міністра оборони України про бюджетну політику на відповідний рік, як правило, встановлюється черговість виплат різних видів грошового забезпечення. При цьому матеріальна допомога виплачується в четверту чергу, за наявності коштів. При відсутності коштів на виплату матеріальної допомоги командири військових частин не мають права видавати накази про її виплату.

****Приклад***

Командиру роти (К=1,37) ст. лейтенанту Остапенку В.М. наказом від 5 травня встановлена виплата матеріальної допомоги за поточний рік. Наказом від 10 травня йому присвоєне військове звання “капітан”.

Премія за квітень у номінальному розмірі.

Вислуга років на 1 січня – 8 р. 5 міс. 25 дн.

Нарахувати грошове забезпечення за травень із нарахуванням матеріальної допомоги.

Рішення

Вислуга років на 1 травня: $8.5.25 + 0.4.0 = 8.9.25$ (НВР – 20%).

Військове звання “капітан” присвоєне 10 травня. У травні нараховуємо НВОВЗ за квітень з врахуванням окладу за військове звання “ст. лейтенант”.

Наказ про виплату матеріальної допомоги підписаний до присвоєння чергового військового звання, тому матеріальна допомога виплачується з розрахунку окладу за військове звання “ст. лейтенант”.

Необхідно звернути увагу на те, що щомісячна додаткова грошова винагорода не враховується при розрахунку одноразових додаткових видів грошового забезпечення, зокрема матеріальної допомоги.

К-ну Остапенку В.М.

За травень (8.9.25)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	115	1 - 9 .05	115 : 31 x 9	33,39	
	ОВЗ	120	10 - 31 .05	120 : 31 x 22	85,16	118,55
2	ПО	1030	1 - 31 .05			1030,00
3	НВР	20%	1 - 31 .05	(118,55 + 1030) x 0,20		229,71
4	НВОВЗ	50%	1 - 30 .04	(115 + 1030 + 229) x 0,5		687,00
5	Премія	Пр.	1 - 30 .04	1030 x Пр.		$\Sigma_{Пр}$
6	ЩДГВ	20%	1 - 30 .04	(1374,0 + 687,0 + $\Sigma_{Пр}$) x 20%		$\Sigma_{ЩДГВ}$
	Всього:					$\Sigma_{МГЗ}$
7	МД	1	МГЗ	115 + 1030 + 229 + 687 + Пр.		$\Sigma_{МД}$

ВИНАГОРОДА ЗА ТРИВАЛІСТЬ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ

Збройні Сили України і держава загалом зацікавлені в тому, щоб офіцери, прапорщики, військовослужбовці за контрактом проходили більш тривалий строк військової служби, тому що це сприяє підвищенню професійної майстерності та бойової готовності військ, а також обороноздатності держави взагалі. До цього ж можна додати, що в сучасних умовах це питання набуває особливої актуальності, тому що продовження військової служби **без звільнення в запас** економить державні кошти. Адже зменшення кількості військовослужбовців, що звільняються, відповідно зменшує кошти, які необхідні для виплати грошових допомог при звільненні.

Таким чином можна зробити висновок, що винагорода за тривалість безперервної військової служби стимулює до проходження військової служби без звільнення в запас.

Розміри та порядок виплати винагороди за тривалість безперервної військової служби

Відповідно до додатка № 25 до постанови Кабінету Міністрів України №1294 від 7.11.07 офіцерам та військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом на посадах солдатів, сержантів і старшин, за тривалість безперервної військової служби виплачується винагорода **в таких розмірах [1]:**

При наявності терміну безперервної військової служби	Розмір винагороди (окладів грошового утримання)
за 15 років	 1,0
за 20 років	 1,5
за 25 років	 2,0
за 30 років	 2,5
за 35 років і кожні наступні 5 років	 3,0

Винагорода нараховується від **окладу за основною штатною посадою, яку займає військовослужбовець на день виникнення права на винагороду та окладу за військове звання.** При цьому посадові оклади приймаються до розрахунку без підвищень, передбачених законодавством [2].

Відповідно до п.7 постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 та наказу Міністра оборони України від 24.01.09 № 30 військовослужбовцям винагорода виплачується в обсязі 50% її номінального розміру, крім тих, хто належить до плаваючого або льотного складу, проходить службу в аеромобільних військах, виконує роботи під водою або займається розмінуванням вибухових предметів.

Винагорода за тривалість безперервної військової служби виплачується за місцем штатної служби **на підставі наказу командира військової частини**, у якому визначаються стаж безперервної календарної військової служби військовослужбовця і розмір винагороди [2].

До стажу безперервної календарної військової служби військовослужбовців для виплати винагороди **зараховуються в календарному порядку ті самі періоди військової служби, що й для визначення розміру надбавки за вислуги років, а саме:**

а) безперервна служба на посадах офіцерського складу, прапорщиків, мічманів, військовослужбовців надстрокової служби, військовослужбовців-жінок та служба за контрактом на посадах солдатів, матросів, сержантів і старшин у Збройних Силах України, прикордонних військах, військах цивільної оборони та інших військових формуваннях, створених відповідно до законодавства України, об'єднаних Збройних Силах держав – учасниць Співдружності Незалежних держав, військах та інших військових формуваннях СНД та колишнього СРСР;

б) безперервна служба на посадах рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ України (колишнього МВС СРСР), держав СНД;

в) строкова служба військовослужбовців у разі переходу їх на надстрокову службу, службу за контрактом або на навчання у військово-навчальні заклади без звільнення в запас;

г) робота офіцерів, прапорщиків, мічманів, військовослужбовців, які проходять службу за контрактом та військовослужбовців-жінок у державних органах влади, якщо вони направлені в ці органи у встановленому порядку із залишенням на військовій службі;

д) перебування на навчанні у військових навчальних закладах МО України, інших військових навчальних закладах України (колишнього СРСР).

е) перебування у розпорядженні [2].

Стаж безперервної календарної військової служби військовослужбовців, звільнених у запас, а потім знову прийнятих на військову службу, обчислюється з відповідного дня при останньому прийомі на військову службу, **без урахування колишньої служби до звільнення у запас.**

Стаж безперервної календарної військової служби для виплати військовослужбовцям винагороди за тривалість безперервної військової служби **обчислюється:**

- для військовослужбовців, які отримали *перше офіцерське звання після закінчення ВНЗ*, - **із дня призначення на посаду курсанта** військового навчального закладу;
- для *військовослужбовців строкової служби*, які виявили бажання проходити військову службу за контрактом або зараховані на навчання у військові навчальні заклади, - **із дня вибуття з військового комісаріату** для проходження служби у військову частину;
- для *осіб, які прийняті на військову службу* за контрактом на посади офіцерів, солдатів, сержантів та старшин з запасу, - **із дня зарахування у списки особового складу** військової частини.

Стаж безперервної календарної військової служби військовослужбовців для виплати грошової винагороди за тривалість безперервної військової служби обчислюється кадровим (стройовим) органом військової частини спільно з фінансовим органом на підставі особових справ військовослужбовців.

При виплаті винагороди за тривалість безперервної військової служби до роздавальної відомості додається завірений витяг з особової справи військовослужбовця про проходження ним військової служби.

При виплаті винагороди військовослужбовцям, які перебувають у розпорядженні відповідних командирів (начальників), до розрахунку беруться посадові оклади за останніми штатними посадами, що ними займалися.

При переміщенні військовослужбовців по службі в інші військові частини в їх розрахункових книжках зазначається у якому розмірі та за який період останній раз виплачена винагорода за тривалу безперервну службу та інші додаткові одноразові види грошового забезпечення.

У випадку смерті військовослужбовця суми винагороди (у разі неотримання її безпосередньо військовослужбовцем у році смерті) виплачуються членам сім'ї які проживали разом з ним, або особам, які перебували внаслідок непрацездатності на його утриманні [2].

Приклад

В особовій справі начальника штабу батальйону (К=1,47) майора Олійника І.П. станом на 1 липня поточного року записані такі періоди військової служби:

- строкова служба – 1 р. 9 міс. 10 дн.;

- навчання в школі прапорщиків – 0 р. 6 міс. 15 дн.;
- присвоєне в/звання “прапорщик”, служба на посаді начальника їдальні – 3 р. 7 міс. 05 дн.;
- навчання у військовому училищі – 3 р. 10 міс. 20 дн.;
- присвоєне в/звання “лейтенант”, служба на посаді командира взводу – 2 р. 5 міс. 15 дн.;
- служба на посаді командира роти – 4 р. 6 міс. 10 дн.;
- служба на посаді начальника штабу батальйону – 3 р. 2 міс. 10 дн..

Премія за червень у номінальному розмірі.

Визначити вислугу років та нарахувати грошове забезпечення за липень з нарахуванням винагороди за тривалість безперервної військової служби.

Рішення

Визначимо вислугу років для нарахування надбавки та стаж безперервної військової служби. До вислуги років включаються всі періоди військової служби, починаючи зі строкової.

1 р. 9 міс. 10 дн.
 +0 р. 6 міс. 15 дн.
 +3 р. 7 міс. 05 дн.
 +3 р. 10 міс. 20 дн.
 +2 р. 5 міс. 15 дн.
 +4 р. 6 міс. 10 дн.
+3 р. 2 міс. 10 дн.
 19 р. 11 міс. 25 дн.

Розмір ПНВР у липні змінюється з 30% на 35%.

Тепер визначимо стаж безперервної військової служби для визначення права на винагороду. Перерви в службі з часу призову на строкову службу не було, безпосередньо зі строкової служби без звільнення в запас пішов у школу прапорщиків, після закінчення якої служив прапорщиком. Потім поступив на навчання у військове училище, після закінчення якого проходив службу офіцером по цей час. Тому в нашому випадку стаж безперервної військової служби дорівнює вислугі років.

$31 - 25 = 6$, з 7.07 – 20 років.

Тобто, 7 липня п.р. у майора Олійника виникає право на винагороду за 20 років безперервної військової служби у розмірі 1,5 окладу грошового утримання (ОВЗ + ПО) з урахуванням обмеження 50%. У цей же день настає право на більший розмір НВР.

М-ру Олійнику І.П.

За липень (19.11.25)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	125	1 - 31 .07	125 : 31 x 31		125,00
2	ПО	1100	1 - 31 .07			1100,00
3	НВР	30%	1 - 6 .07	(125 + 1100) : 31 x 6 x 0,30		71,13
	НВР	35%	7 - 31 .07	(125 + 1100) : 31 x 25 x 0,35		345,77
4	НВОВЗ	50%	1 - 30 .06	(125 + 1100 + 367,50) x 0,5		796,25
6	Премія	Пр.	1 - 30 .06	1100 x Пр.		$\Sigma_{Пр}$
5	ЩДГВ	20%	1 - 30 .06	(1592,5 + 796,25 + $\Sigma_{Пр}$) x 20%		$\Sigma_{ЩДГВ}$
	Всього:					$\Sigma_{МГЗ}$
8	Вин.ТБВС	1,5	ОГУ за 20 р.	(125 + 1100) x 1,5 x 0,5		918,75

ОДНОРАЗОВА ДОПОМОГА НА ПОЧАТКОВЕ ОБЗАВЕДЕННЯ

З назви допомоги можна побачити, що ця виплата призначена для допомоги військовослужбовцям на першому етапі військової служби за контрактом на посадах солдат, сержантів, старшин. Якщо взяти до уваги, що вона виплачується тільки військовослужбовцям, які прийняті на службу за контрактом на посади солдат, сержантів, старшин безпосередньо зі строкової служби (без звільнення в запас), то можна зробити висновок, що ця допомога призначена для придбання військовослужбовцями речей першочергової необхідності (постільні речі, посуд, і т.п.). Справа в тому, що військовослужбовці в цьому випадку змінюють статус з військовослужбовців строкової служби, які проживають в казармі та перебувають на повному державному забезпеченні (проживання, харчування, одяг і т.п.), на військовослужбовців за контрактом, які самостійно вирішують питання щодо проживання, харчування та інше. При цьому на першому етапі після строкової служби військовослужбовцям необхідна певна сума для придбання речей першої необхідності.

Тобто одноразова допомога на початкове обзаведення є виплатою, що, з одного боку, матеріально підтримує військовослужбовців на початковому етапі служби за контрактом на посадах солдат, сержантів або прапорщиків, з іншого боку, стимулює військовослужбовців до проходження служби за контрактом. Тобто, ця виплата має характер компенсації і гарантії держави щодо соціального захисту військовослужбовців.

Розмір та порядок виплати одноразової допомоги на початкове обзаведення

Військовослужбовці, які прослужили не менше шести місяців на строковій службі і мають відповідну освіту та за станом здоров'я можуть проходити військову службу, можуть, за їх бажанням, підписувати контракт на проходження військової служби на посадах солдатів, сержантів, старшин без звільнення в запас. Таким військовослужбовцям відповідно до додатка № 25 постанови Кабінету Міністрів України №1294 від 7 листопада 2007 р. виплачується одноразова допомога на початкове обзаведення **в наступних розмірах [1]:**

- прийнятим на термін до 3 років включно - **місячного окладу грошового утримання;**
- прийнятим на термін більше 3 років - **двох місячних окладів грошового утримання.**

Відповідно до п.7 постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 та наказу Міністра оборони України від 24.01.09 № 30 військовослужбовцям допомога виплачується в обсязі 50% від її номінального розміру, крім тих, хто належить до плаваючого або льотного складу, проходить службу в аеромобільних військах, виконує роботи під водою або займається розмінуванням вибухових предметів.

Допомога виплачується від **окладів за військовим званням та окладів за посадами**, на які військовослужбовці призначені, тільки за умов, що вони приступили до виконання цих посад.

При виплаті військовослужбовцям одноразової допомоги на початкове обзаведення посадові оклади враховуються без підвищень, передбачених законодавством [2].

Приклад

Заступник командира взводу (5 т.р.) сержант Семенко П.Р., який має відповідну освіту, безпосередньо після строкової служби виявив бажання проходити службу за контрактом. 1 червня підписав контракт. Наказом командувача ОК від 5 червня він призначений на посаду заступника командира взводу (5т.р.). 7 червня приступив до виконання посади. Наказом командира військової частини с-ту Семенку встановлений максимальний посадовий оклад.

Наказом командувача корпусу від 5 липня, який надійшов у військову частину 10 липня, с-ту Семенку П.Р. присвоєне військове звання «старший сержант».

Премія за червень у номінальному розмірі.

На день зарахування на військову службу за контрактом мав термін строкової служби – 0р. 10 міс. 15 дн.

Нарахувати грошове забезпечення за червень та липень з виплатою одноразової допомоги на початкове обзаведення.

Рішення

В разі прийняття на військову службу за контрактом безпосередньо зі строкової служби оклад за наявним військовим званням виплачується з дня підписання контракту, але не раніше призначення на посаду за контрактом. С-т Семенко підписав контракт 1 червня, а призначений на посаду наказом від 5 червня. Тому виплата окладу за військовим званням «сержант» розпочинається з 5 червня. Посадовий оклад за посадою, на яку призначений військовослужбовець, виплачується з дня вступу у виконання посади. До цього він отримує посадовий оклад за попередньою посадою як військовослужбовець строкової служби. Тобто в нашому випадку оклад за військовим званням буде виплачуватись з 5 червня, а посадовий оклад заступника командира взводу за контрактом – з 7 червня.

Премія та НВОВЗ нараховуються з дня вступу у виконання посади в липні за червень.

Станом на 1 липня його вислуга років, з урахуванням 26 днів військової служби за контрактом у червні, складатиме 0р. 11міс. 11дн. Таким чином з 21 липня він набуває права на 5% НВР. При цьому на цей день він вже має військове звання «старший сержант».

Особи сержантського складу перший контракт укладають на термін 3 роки. Тому допомога на початкове обзаведення виплачується в розмірі 1 окладу грошового утримання, але з урахуванням обмеження 50% номінального розміру.

с-ту Семенко П.Р.

За червень (0.10.15)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	45	5 - 30 .06	45 : 30 x 26		39,00
2	ПО	227	1 - 6 .06	227 : 30 x 6	45,40	
	ПО	645	7 - 30 .06	645 : 30 x 24	516,00	561,40
	Всього:					600,40
3	ОДПО	1	ОГУ	(45 + 645) x 1 x 0,5		345,00
	Разом:					945,40

За липень (0.11.11)

№ з/п	Найменування виплати	Норма	Термін	Розрахунок	Сума часткова	Сума загальна
1	ОВЗ	45	1 - 4 .07	45 : 31 x 4	5,81	
2	ОВЗ	50	5 - 31 .07	50 : 31 x 27	43,55	49,36
2	ПО	870	1 - 31 .07			870,00
3	НВР	5%	21 - 31 .07	(50 + 870) : 31 x 11 x 0,05		16,32
	НВОВЗ	50%	7 - 30 .06	(45 + 870) : 30 x 24 x 0,5		366,00
4	Премія	Пр.	7 - 30 .06	870 : 30 x 24 x Пр.		$\Sigma_{Пр}$
5	ЩДГВ	20%	7 - 30 .06	(960,75 : 30 x 24 + 366 + $\Sigma_{Пр}$) x 20%		$\Sigma_{ЩДГВ}$
	Всього:					$\Sigma_{МГЗ}$

Одноразова допомога на початкове обзаведення не виплачується:

- при продовженні в установленому порядку військової служби за новим контрактом;
- військовослужбовцям, прийнятим на військову службу із запасу;

Одноразова допомога на початкове обзаведення **підлягає утриманню** з військовослужбовців при звільненні їх з військової служби до закінчення строку служби за першим контрактом:

- за службовою невідповідністю;
- у зв'язку з обвинувальним вироком суду, який набрав законної сили;
- у зв'язку із позбавленням військового звання;
- через систематичне невиконання умов контракту військовослужбовцем.

При цьому сума, що підлягає утриманню розраховується від суми фактично виплаченої

допомоги, обчисленій пропорційно часу, який залишився до закінчення строку служби. При цьому до розрахунку приймаються тільки повні календарні місяці, що залишилися до закінчення дії контракту.

****Приклад***

Прапорщик Семенко П.Р. 5 червня 3 роки тому був прийнятий на військову службу за контрактом на посаду прапорщика безпосередньо після строкової служби і підписав контракт на 5 років. Йому була виплачена допомога на початкове обзаведення в розмірі 930 грн. (ОВЗ 60 + ПО 870) x 2 (50%).

7 вересня поточного року на підставі наказу командира військової частини він виключений зі списків особового складу військової частини у зв'язку зі звільненням з військової служби за службовою невідповідністю.

Визначити суму одноразової допомоги на початкове обзаведення, що підлягає утриманню з пр-ка Семенко при звільненні з військової служби.

Рішення

Необхідно виконати:

1. Визначити термін закінчення служби згідно підписаного контракту – в повних календарних місяцях – 5 червня через два роки;

2. Визначаємо кількість місяців, що залишились до закінчення строку контракту.

Загальний термін контракту – 5 років (60 місяців);

фактично прослужив – 3 роки (5.06.п.р.), 3 місяці (5.09.п.р.) – 39 міс.;

залишилось: $5.0.0 - 3.3.0 = 1р. 9міс.$, або $60 - 39 = 21$ місяць

3. Визначаємо суму одноразової допомоги на початкове обзаведення яку потрібно утримати.

$$930: 60 \times 21 = \underline{325,50.}$$

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців...”;
2. Наказ Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 “Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.

Питання для самоконтролю

1. В яких випадках та у якому розмірі виплачується грошова допомога для оздоровлення?
2. В якому розмірі виплачується щорічна матеріальна допомога?
3. В якому розмірі виплачується винагорода за тривалість безперервної військової служби?
4. З якого дня починається обчислення стажу для виплати винагороди за тривалість безперервної військової служби?
5. Кому і в яких випадках виплачується одноразова допомога на початкове обзаведення?
6. У якому випадку виплачена одноразова допомога на початкове обзаведення підлягає утриманню з військовослужбовця і у якому розмірі?
7. На які одноразові додаткові види грошового забезпечення розповсюджується дія п.7 постанови КМУ від 7.11.07 № 1294 щодо обмеження їх виплати в обсязі 50% номінального розміру?
8. Порядок виплати одноразових додаткових видів грошового забезпечення військовослужбовцям, які звільнені від посад або перебувають у розпорядженні.
9. У яких розмірах враховуються види грошового забезпечення для нарахування одноразових виплат?

Задачі для самостійного рішення

Задача 1

Командир комендантського взводу (9 т.р.) прапорщик Петренко П.Р. станом на 1.01. пот. року має вислугу років в календарному обчисленні 24 роки 2 місяці 24 дні.

Наказом від 5 жовтня йому присвоєне військове звання "старший прапорщик".

Наказом від 10 жовтня встановлена виплата ОГВ за тривалу безперервну військову службу. 25 жовтня призначений на посаду старшини роти (10 т.р.). У той самий день вступив у виконання посади.

За результатами останнього щорічного оцінювання отримав оцінку «Добре».

Премія за вересень, жовтень у номінальному розмірі.

Нарахувати грошове забезпечення за жовтень, листопад з нарахуванням ОГВ за тривалість безперервної військової служби.

Задача 2

Заступник командира взводу (5 т.р.) сержант строкової служби Гусинський О.Д. після 1 року строкової служби виявив бажання проходити службу за контрактом. 9

жовтня підписав контракт на 3 роки. Наказом від 9 жовтня він призначений на посаду інструктора з водіння танків (6 т.р.). 12 жовтня вступив у виконання посади. Наказом командира військової частини йому встановлений максимальний посадовий оклад.

Наказом командира корпусу від 5 листопада йому присвоєне військове звання «старший сержант».

Премія за жовтень у номінальному розмірі

Нарахувати грошове забезпечення за жовтень та листопад та допомогу на початкове обзаведення.

Задача 3

Начальнику штабу батальйону (К= 1,41 – 1,47) капітану Шевченку С.В. наказом від 25 травня надана чергова відпустка за поточний рік з 25 травня по 30 червня.

Наказом від 10 травня йому присвоєне чергове військове звання "майор" (витяг з наказу поступив у військову частину 12 травня)

4 травня він звернувся до командира частини з рапортом про надання матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань, виплата якої була йому встановлена наказом командира частини від 12 травня.

Згідно з наказом командира частини від 28 квітня право на надбавку за роботу з документами, що мають гриф "Таємно".

За результатами останнього щорічного оцінювання отримав оцінку «Добре».

Вислуга років на 1.01. пот. року - 15р. 7 міс. 12 дн.

Премія за квітень, травень – 10%

Нарахувати грошове забезпечення за травень, червень.

Розділ 3. Інші додаткові види грошового забезпечення

Винагорода за бойове чергування

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 військовослужбовцям військових частин і підрозділів ракетних військ і Повітряних Сил Збройних Сил України, які несуть бойове чергування з протиповітряної оборони України, виплачується винагорода за бойове чергування в розмірах від 10 до 30 відсотків посадового окладу на місяць [1].

Конкретні розміри визначені в Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України, що затверджена наказом Міністра оборони України від 11.06.08 № 260. Пунктом 29 зазначеної Інструкції передбачено, що військовослужбовцям чергових бойових обслуг командних пунктів, пунктів наведення авіації, підрозділів військових частин, кораблів, екіпажів літаків і бойових вертольотів та інших підрозділів, які несуть бойове чергування з протиповітряної оборони України, за час бойового чергування виплачується винагорода за бойове чергування у таких розмірах:

а) особам офіцерського складу, особам рядового, сержантського та старшинського складу, які проходять військову службу за контрактом:

- екіпажів винищувальної авіації, які залучаються до несення бойового чергування **вночі**, - **4 відсотки посадового окладу за кожне чергування, але не більше 30 відсотків;**

- екіпажів винищувальної авіації, які залучаються до несення бойового чергування **вдень, іншим категоріям особового складу**, які несуть бойове чергування з протиповітряної оборони України, - **3 відсотки посадового окладу за кожне чергування, але не більше 30 відсотків.**

б) військовослужбовцям строкової військової служби, які залучаються до несення бойових чергувань, – **25 відсотків посадового окладу на місяць** [2].

Винагорода за бойове чергування військовослужбовцям нараховується від посадових окладів за основною або тимчасовою посадою.

Винагорода за бойове чергування виплачується за місцем штатної служби за минулий місяць одночасно з виплатою грошового забезпечення за поточний місяць на підставі наказів відповідних командирів (начальників) про призначення на бойове чергування та про виплату винагороди.

Військовослужбовцям, що вибувають з військової частини (підрозділу), сума винагороди виплачується під час вибуття.

Винагорода не виплачується військовослужбовцям, які її отримали за попереднім місцем служби, за місяць, у якому вони прибули для подальшого проходження служби в іншу військову частину (підрозділ), у якій військовослужбовцям встановлена виплата цієї винагороди.

Особи, які допустили порушення порядку несення бойового чергування, можуть бути позбавлені винагороди за той місяць, у якому було допущене це порушення, наказом командира (начальника), що видає наказ про призначення їх на бойове чергування [2].

Грошова винагорода за стрибки з парашутом

Багато завдань, що ставляться перед Збройними Силами України неможливо виконати в сучасних умовах без здійснення стрибків з парашутом. Це й ведення розвідки в глибокому тилу супротивника, і раптовий удар по окремим угрупованням, і боротьба з терористичною загрозою. Для цього військовослужбовці в мирний час здійснюють стрибки з парашутом за планами бойової підготовки для відпрацювання навчальних завдань. Але в будь-якому випадку виконання стрибків з парашутом пов'язане з підвищеною небезпекою для життя та здоров'я. З метою стимулювання проходження служби військовослужбовців в особливих умовах та за виконання додаткових обов'язків, пов'язаних із здійсненням стрибків з парашутом постановою Кабінету Міністрів України № 1294 від 7 листопада 2007 року передбачена виплата відповідної винагороди.

Відповідно до Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних сил України, що затверджена наказом Міністра оборони України від 11.06.08 № 260, за здійснені військовослужбовцями стрибки з парашутом (десантування з технікою) з літаків і вертольотів, передбачені затвердженим планом бойової підготовки, а також експериментальні стрибки, виконані за завданнями начальника Генерального штабу Збройних Сил, Командувача Повітряних Сил або Командувача Військово-Морських Сил, виплачується винагорода в таких розмірах [1,2]:

Категорії військовослужбовців	Винагорода за кожен стрибок (у відсотках від мінімального посадового окладу за первинною офіцерською посадою командира взводу)				
	1-й стрибок	2-25 стрибок	26-50 стрибок	51-100 стрибок	101-й і наступні стрибки
1	2	3	4	5	6
1. Військовослужбовцям	5,0	4,0	5,0	6,0	7,0

строкової служби					
1	2	3	4	5	6
2 Особам офіцерського складу і військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом (крім тих, хто має звання інструктора парашутно-десантної підготовки)	6,0	5,0	7,0	9,0	10,0
3. Особам офіцерського складу, військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом, що мають звання інструктора парашутно-десантної підготовки			9,0	10,0	11,0

Військовослужбовцям, які мають звання майстра парашутного спорту, майстра міжнародного класу або заслуженого майстра парашутного спорту, винагорода за стрибки з парашутом виплачується в розмірах, передбачених пунктом 3 таблиці, а за кожен стрибок з літака чи вертольота, починаючи з 201 по 1000 стрибок, – у розмірі 12,0 відсотків за кожен стрибок, починаючи з 1001, – у розмірі 13,0 відсотків від мінімального посадового окладу командира взводу.

За кожний фактор ускладнення при здійсненні складних стрибків з парашутом, але не більше ніж за два фактори, а випусковому, який зробив стрибок з парашутом, не більше ніж за три фактори, розмір винагороди **збільшується на 2% мінімального посадового окладу командира взводу** за кожне ускладнення.

До ускладнених належать стрибки:

- при виконанні обов'язків випускового (під час здійснення стрибка);
- на обмежений майданчик;
- у складних метеоумовах (коли висота нижнього краю хмар нижча заданої висоти викиду);
- вночі, на воду (крім стрибків у водолазному спорядженні) або ліс;
- з висот менше 500 м і більше 4000 м. та інші.

Усі фактори ускладнення зазначені у п. 26.3 Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям ЗСУ.

За стрибки з парашутом, здійснені способом катапультування, і стрибок на воду розміри винагороди збільшуються рішенням командира військової частини на **4% мінімального посадового окладу командира взводу**.

За десантування всередині техніки або разом з нею винагорода виплачується в розмірі **20% мінімального посадового окладу командира взводу**.

У разі здійснення експериментальних стрибків додатково виплачується **від 3,0 до 10,0% мінімального розміру посадового окладу командира** взводу в залежності від складності стрибків. Розмір додаткової винагороди за кожен експериментальний стрибок визначається начальником Генерального штабу Збройних Сил, Командувачем Повітряних Сил, Командувачем Військово-Морських Сил, під час затвердження ними звітів про зроблені експериментальні стрибки.

Військовослужбовцям спортивно-парашутних команд при військових частинах винагорода за стрибки з парашутом, виконані протягом даного року за планом бойової підготовки, виплачується:

- за перші 50 стрибків – за встановленими нормами
- за 51 і наступні оплачувані стрибки – у половинному розмірі цих норм.

Винагорода виплачується **не більше ніж за 2 стрибки**, а військовослужбовцям, які мають звання інструктора з парашутно-десантної підготовки, – **не більше ніж за 3 стрибки, здійснені в один день**.

На експериментальні стрибки та стрибки, здійснені військовослужбовцями, це обмеження не поширюється.

Протягом календарного року винагорода виплачується за стрибки з парашутом, здійснені відповідно до плану бойової підготовки, **але не більше ніж у межах річних норм оплачуваних стрибків**, встановлених для окремих категорій військовослужбовців.

Винагорода за стрибки з парашутом виплачується військовою частиною, в якій здійснені стрибки, на підставі наказу командира частини із зазначенням в ньому дати здійснення кожного стрибка, факторів ускладнення і яким за ліком є стрибок.

При визначенні розміру винагороди враховуються всі підтвержені документами стрибки з парашутом, здійснені військовослужбовцем, у тому числі в період до призову на військову службу.

Винагорода не виплачується за стрибки з парашутом:

- здійснені не за планом бойової підготовки,
- понад 2 або 3 стрибки в день ,
- під час проведення святкових заходів,
- понад встановлену для даної категорії військовослужбовців річну норму оплачуваних стрибків.

Грошова винагорода за виконання робіт під водою

Життєдіяльність Збройних Сил України пов'язана з виконанням робіт під водою. При цьому такі роботи можуть виконувати як спеціалісти – штатні водолази, так й військовослужбовці, які не займають штатних посад водолазів, але мають відповідну спеціальну підготовку. Роботи під водою проводяться в різних випадках: очистка дна водойм для проведення навчань, розмінування водойм, підняття з-під води вибухонебезпечних предметів, які залишилися з часів Великої Вітчизняної війни та інш., а також при підготовці та проведенні спортивних та святкових заходів. З метою адекватної компенсації військовослужбовцям виконання ними додаткових обов'язків, пов'язаних з перебуванням в агресивному середовищі, постановою Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 їм передбачена виплата винагороди за виконання робіт під водою в розмірах і порядку, що визначається Міністром оборони України.

Наказом Міністра оборони України від 27.07.10 № 394 за виконання робіт під водою (водолазні роботи) на глибинах до 160 метрів при спусках методом короткочасних занурень, незалежно від того мають ці роботи практичне значення чи виконуються з метою тренувань, усім військовослужбовцям (у тому числі й строкової служби), які займають штатні посади водолазних спеціальностей, виплачується грошова винагорода за найбільшою глибиною в таких розмірах [3]:

Глибина занурення (м)	Розмір грошової винагороди за 1 годину роботи на ґрунті чи об'єкті (у відсотках від мінімального розміру посадового окладу командира взводу)	
	Військовослужбовцям строкової служби	Офіцерам, прапорщикам, військовослужбовцям за контрактом
До 10	0,5	1,0
Понад 10 до 20	0,8	1,6
Понад 20 до 30	1,4	2,8
Понад 30 до 40	2,6	5,2
Понад 40 до 50	4,4	8,8
Понад 50 до 60	8,4	16,8
Понад 60 до 70	13,5	27,0
Понад 70 до 80	18,4	36,8
Понад 80 до 90	28,7	57,4
Понад 90 до 100	32,9	65,8
Понад 100 до 110	48,2	96,4

Понад 110 до 120	60,0	120,0
Понад 120 до 130	70,0	140,0
Понад 130 до 140	79,8	159,6
Понад 140 до 150	91,9	183,8
Понад 150 до 160	102,9	205,8
За кожні наступні 10 м занурення розмір грошової винагороди (у відсотках) збільшується	На 0,8	На 0,8
Від 160 до 250		
Понад 250	На 1,6	На 1,6

Прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям, які проходять службу за контрактом, і військовослужбовцям строкової служби, які не займають посад водолазних спеціальностей, грошова винагорода за водолазні роботи виплачується **за нормами, встановленими для військовослужбовців строкової служби.**

Мінімальний оклад за посадою командира взводу встановлюється відповідною постановою Кабінету Міністрів України.

У випадках, коли тривалість водолазних робіт складає менше або більше однієї години, розмір винагороди визначається пропорційно часу фактичного виконання робіт, тобто у хвилинах. При цьому отриманий розмір винагороди заокруглюється до гривні в бік збільшення.

Тривалість водолазних робіт, за виконання яких виплачується грошова винагорода, обчислюється з моменту досягнення водолазом ґрунту чи об'єкта (досягнутої глибини) до моменту початку підйому його на поверхню води.

При ускладнених умовах роботи під водою розмір винагороди збільшується на розмір від 15 до 50 відсотків відповідно до типу ускладнень.

За роботу під водою в ускладнених умовах, розмір винагороди збільшується

- за роботу з альтанки (підвісного майданчика) – **на 15%**;
- при швидкості течії більше 0,5 метрів за секунду – **на 20%**;
- при хвилюванні (штормі) від 2 до 3 балів – **на 40%**;
- при забрудненні води шкідливими і токсичними домішками та радіоактивному зараженні води - **на 50%**;
- при видимості менше, ніж 1 метр – **на 20 %** [3].

Існують інші фактори ускладнень, повний перелік яких зазначений у наказі Міністра оборони України від 27.07.10 № 394. Цим наказом також передбачені розміри винагороди за виконання інших робіт під водою та за час перебування під підвищеним

тиском.

Грошова винагорода за роботу під водою військовослужбовцям виплачується

також:

а) за час перебування під водою за затвердженим командиром військової частини планом при спусках в гідротанках, гідрокамерах під підвищеним тиском, рівним тиску на відповідній глибині, - **75 %** від суми винагороди, обчисленої у встановленому порядку;

б) за перебування під підвищеним тиском у барокамерах з метою тренування організму, а також за тренувальні водолазні спуски за затвердженим командиром військової частини планом бойової підготовки без виконання робіт під водою (у тому числі в навчально-тренувальних басейнах) і водолазні спуски в період перепідготовки або підвищення водолазної кваліфікації на курсах чи зборах - **50 %** від суми винагороди, обчисленої у встановленому порядку .

Тривалість перебування водолазів під підвищеним тиском у барокамерах, гідрокамерах, гідротанках і їм подібних пристроях обчислюється з моменту досягнення найбільшої величини тиску до моменту початку зниження тиску.

Грошова винагорода **не виплачується** у випадках, коли спуски під воду не пов'язані з виконанням обов'язків за займаною посадою, а саме:

- курсантам та іншим військовослужбовцям, що навчаються водолазній справі, – за спуски у період навчання (крім перепідготовки і підвищення кваліфікації);
- військовослужбовцям – учасникам спортивних і святкових заходів [3].

Грошова винагорода за водолазні роботи виплачується військовослужбовцям за місцем штатної служби **за минулий місяць одночасно з виплатою грошового забезпечення за поточний місяць на підставі наказу командира військової частини**, в якому зазначається кількість, тривалість та глибина занурень та розмір винагороди [3]. Але при цьому не треба забувати, що це **одноразовий додатковий вид грошового забезпечення**, тому що право на нього виникає після кожного занурення. Але з метою вдосконалення та спрощення порядку виплати винагороди вона виплачується однією сумою за місяць разом з виплатою щомісячних видів грошового забезпечення.

Література:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 7.11.07 № 1294 “Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців...”.
2. Наказ Міністра оборони України від 11.06.08 № 260 “Інструкція про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам”.
3. Наказ Міністра оборони України від 27.07.10 № 394 “Про затвердження Інструкції про розміри і порядок виплати військовослужбовцям винагороди за водолазні роботи”.

Питання для самоконтролю:

1. Розміри грошової винагороди за бойове чергування.
2. Хто має право на отримання грошової винагороди за бойове чергування?
3. Що відноситься до ускладнених стрибків?
4. Яким чином збільшується розмір винагороди за стрибки:
  - а) способом катапультивання і на воду у водолазному спорядженні;
  - б) всередині техніки або разом з нею;
  - в) за експериментальні стрибки?
5. За які стрибки грошова винагорода не виплачується?
6. Які є фактори ускладнення та розміри підвищення грошової винагороди за виконання робіт під водою в цих випадках?
7. Порядок та підстави для виплати грошової винагороди за виконання робіт під водою.

Задачі для самостійного рішення:

Задача 1

Командир аеромобільного взводу (К=1,14) ст. лейтенант Остапенко О.А., який має звання інструктора парашутно-десантної підготовки, згідно наказу командира частини від 5 серпня здійснив у липні 15 стрибків з парашутом за планом бойової підготовки:

- 2 липня -4 стрибки (96-99-й)
- 5 липня – 3 стрибки (100-102-й) – вночі, зі зброєю
- 10 липня – 2 стрибки (103, 104-й) – із затримкою розкриття парашута.
- 15 липня – 3 стрибки (105-107-й) – при швидкості вітру біля землі більше 5 м/сек.
- 20 липня – 3 стрибки (108-110-й).

Загальна кількість стрибків з урахуванням липня – 110 стрибків. Річна норма оплачуваних стрибків не перевищена.

Вислуга років на 1 січня поточного року – 9 р. 7 міс. 27 дн. у пільговому обчисленні, у т.ч. 6 р. 7 міс. 27 дн. безперервної служби у календарному обчисленні. Норму стрибків з парашутом за минулий рік виконав.

Премія за липень у номінальному розмірі.

Нарахувати грошове забезпечення за серпень.

Задача 2

Водолаз бригади берегової оборони ВМС ЗСУ (4 т. р. макс.) ст. матрос Тарасюк О.В. згідно з наказом командира частини за липень має 6 годин 20 хвилин робіт під водою, з них: 3 год. на глибині 45 метрів у нормальних умовах, 2 год. на глибині 30 метрів; в умовах видимості менше 1 метра, 1 година 20 хвилин на глибині 35 метрів при штормі 2 бали.

На 1 серпня має вислугу років – 3 р. 5 міс. 12 дн.

Премія за липень у номінальному розмірі.

Нарахувати грошове забезпечення за серпень.

ВИСНОВОК

У посібнику були розглянуті додаткові види грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України, їх економічна та соціальна сутність, норми та правила нарахування, а також дана класифікація додаткових видів грошового забезпечення. Матеріал для кращого сприйняття розглянутий як в теоретичному, так і в практичному аспекті, були наведені приклади та приводилися рішення прикладів з коментарями.

Більш докладно були розглянуті найбільш поширені додаткові види грошового забезпечення, інші розглянуті в порядку ознайомлення без зайвої деталізації.

Взагалі, як вже відмічалось вище, додаткові види складають значну частину всього грошового забезпечення військовослужбовців, тому правильне нарахування додаткових видів має велике значення для повного грошового забезпечення військовослужбовців. А це у свою чергу впливає на якість роботи начальника фінансово-економічної служби, його компетентність та авторитет.

Таким чином, посібник призначений для допомоги у вивченні додаткових видів грошового забезпечення, що сприятиме підвищенню якості роботи майбутніх військових фінансистів.

Матеріал посібника розроблений станом на 1 квітня 2013 року. При подальших змінах у законодавстві України щодо грошового забезпечення військовослужбовців до посібника необхідно вносити відповідні зміни.

ДЛЯ ПОДАТОК